

Til Styret i Cultiva

Kristiansand, 01.06.18

Innkalling til styremøte i Cultiva

Dato: 11. juni 2018
Tid: Kl 10:30 – 14:00
Sted: Vestre Strandgate 27, Kristiansand

Olav Wicken og Bjørn Enes vil komme på møtet for å fortelle om dokumentasjonsprosjektet «Historien om Cultiva».

Det serveres lunch under møtet.

Saksliste:

24/18	Godkjenning av protokoll fra møte 7. mai 2018	Side	2
25/18	Referatsaker:		
	25.1 Diverse orienteringer fra administrasjonen		
	25.2 Status prosjektinvesteringer	Side	6
	25.3 Prosjektidéer	Side	15
26/18	Ikke prioriterte prosjekter	Side	18
27/18	Status kapitalforvaltning	Side	31
28/18	Kapitalforvaltningsstrategi og bruk av eksterne rådgivere	Side	40
29/18	Virksomhetsrapport 2017	Side	52
30/18	Cultiva Ekspress Junior: My Machine år 3	Side	78
31/18	Cultiva Ekspress Junior: Skapende barn år 3 av 4	Side	87
32/18	Møteplan	Side	111
33/18	Medarbeidersamtale daglig leder		
34/18	Eventuelt		

Med vennlig hilsen

Ansgar Gabrielsen (sign.)
Styreleder

Erling Valvik (sign.)
Administrerende direktør

Dato: 28. mai 2018
Saksnummer: 24/18
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Ingebjørg Borgemyr

Godkjenning av protokoll fra styremøte 7. mai 2018

Utkast til protokoll ble oversendt styret i etterkant av møtet. Vi har ikke mottatt forslag til endringer.

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner protokoll fra styremøte 7. mai 2018.

Erling Valvik
Administrerende direktør

Trykte vedlegg: Protokoll fra styremøte 7. mai 2018
Utrykte vedlegg: Ingen

PROTOKOLL FRA STYREMØTE I

Cultiva – Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Dato: 7. mai 2018
Sted: Vestre Strandgate 27, Kristiansand
Behandlede saker: 13 - 23/18
Møtets varighet: 10:30 – 12:45
Møteleder: Sissel Leire
Referent: Jan Erik Tønnessen

Til stede:	Forfall:
Kristin Wallevik (11.15-12.45)	Torbjørn Urfjell
Sissel Leire	Ansgar Gabrielsen
Mette Gundersen	Jørgen Kristiansen
Cecilie Nissen	

Mette Gundersen (1. vararepresentant) og Cecilie Nissen er fast møtende vararepresentanter.

Til stede fra administrasjonen:
Erling Valvik og Jan Erik Tønnessen.

Enstemmige vedtak markeres ikke i protokollen. Administrasjonens forslag til vedtak vises ikke i protokollen i saker hvor styrets vedtak er i samsvar med forslaget.

Saksliste:

13/18 Godkjenning av protokoll fra styremøte 12. februar 2018

Vedtak: Styret godkjenner protokoll fra styremøte 12. februar 2018.

14/18 Referatsaker

14.1/18 Diverse orienteringer fra administrasjonen

14.2/18 Status prosjektinvesteringer

14.3/18 Prosjektidéer

Vedtak: Styret tar informasjonen til etterretning og ber administrasjonen gjennomgå prosjekter med utestående prosjektgjeld fra 2015.

15/18 Ikke prioriterte prosjekter

- Vedtak:** 1) Styret prioriterer ikke videre arbeid med følgende henvendelser:
E-17040	Kulturskolen	Talentkoordinator for musikk
E-18002	Haugeinstituttet	Musikalen «Det brenner en ild»
E-18003	Kingwings Crew	Talentutviklingsprogram «Unge vinger»
E-18004	Start Life Support AS	Humanitær satsing
E-18007	ABUP	Verdenskonferanse i utendørs terapi
E-18013	Hugo Vimme	Samarbeid med musikere i Uganda
E-18014	Align Racing UiA	Studentprosjekt
- 2) Styret ber administrasjonen informere initiativtakerne om styrets beslutning.

16/18 Status Kapitalforvaltning

- Vedtak:** Statusrapport kapitalforvaltning pr 31.03.18 (med estimat for 30.04.18) tas til etterretning.

17/18 Anbefaling til valg av revisor

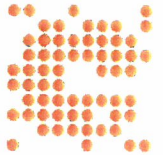
- Vedtak:** Styret anbefaler overfor rådsforsamlingen at Cultiva viderefører samarbeidet med PwC om revisjon av stiftelsen.

18/18 Kristiansand Internasjonale Dragefestival, år 2 av 3

- Vedtak:** 1) Det bevilges kr 275 000 i 2018. En eventuell videre medvirkning fra Cultiva vil være betinget av utviklingen av prosjektet, og at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektinvesteringer.
- 2) Administrasjonen får fullmakt til å utarbeide et vedlegg til samarbeidsavtalen med Kristiansand Internasjonale Dragefestival.

19/18 Kulturalliansen Maskefall, år 2 av 3

- Vedtak:** 1) Det bevilges inntil kr 400 000,- i 2018. En eventuell videre medvirkning vil være betinget av utviklingen av prosjektet, og at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektinvesteringer.
- 2) Administrasjonen får fullmakt til å utarbeide et vedlegg til samarbeidsavtalen med Kulturalliansen «Maskefall» som er søkerorganisasjon.

20/18 KIF Friidrett, barnestevne Quartlekene, år 2 av 3

Vedtak: 1) Det bevilges kr 50 000 i 2018. En eventuell videre medvirkning fra Cultiva vil være betinget av utviklingen av prosjektet, og at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektinvesteringer.
2) Administrasjonen får fullmakt til å utarbeide et vedlegg til samarbeidsavtalen.

21/18 Møteplan

Vedtak: Saken utsettes til neste styremøte 11. juni 2018.

22/18 Medarbeidersamtale administrerende direktør

Vedtak: Saken ble utsatt til neste styremøte 11. juni 2018.

23/18 Eventuelt

Vedtak: Ingen saker

Kristiansand 7. mai 2018

_____
Ansgar Gabrielsen
Styreleder
(sett)

_____
Sissel Leire

_____
Kristin Wallevik

_____
Jørgen Kristiansen
(sett)

_____
Torbjørn Urfjell
(sett)

_____
Mette Gundersen

_____
Cecilie Nissen

Dato: 28. mai 2018
Saksnummer: 25.2/18
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Ingebjørg Borgemyr

Status prosjektinvesteringer

Cultiva har igangsatt flere prosjekter som går over flere år. Forslag om videre bevilgninger vil være avhengig av progresjon i prosjektene, og at Cultiva har midler tilgjengelig til prosjektinvesteringer. Nedenfor kommer en oversikt over alle igangsatte prosjekter som er i drift.

Igangsatt prosjekter Barn og Unge	2018	2019	2020	2021
Posebyen Kulturskole (år 3/3)	0,5			
Barn i Byen 2018	0,3			
Vitensenter Sørlandet, avd. Kristiansand 2018	0,6			
Sørnorsk Filmsenter, Filmbil (år 2/3)	0,3			
Kristiansand Internasjonale Dragefestival	0,3	0,2		
Maskefall	0,4	0,4		
KIF Friidrett, barnestevne Quartlekene	0,1	0,1		
Sum bevilget i tidligere styremøter 2018	2,4	0,7		
Cultiva Ekspress Junior, My Machine år 2	1,1	0,6		
Cultiva Ekspress Junior, Skapende barn	1,7	1,7		
Sum forslag i dette styremøtet	2,8	2,3		
Cultiva Ekspress Junior, RUTPLUKS	0,2	0,2	0,2	
Geitmyra Matkultursenter Hovedprosjekt	1,9	0,6	0,5	0,4
Sørnorsk Filmsenter, Filmbil	0,1			
Norway Summer Games, hovedprosjekt	0,3	0,2		
Barn i Byen Kristiansand	0,3	0,3	0,3	0,3
Vitensenter Sørlandet, avd. Kristiansand	0,6			
Anslag fremtidig bevilgningsbehov	3,4	1,3	1,0	0,7
Sum barn og unge	8,6	4,2	1,0	0,7
Igangsatt prosjekter Talentutvikling				
Cultiva Ekspress Kunst og Idrett 2018	3,4			
Ungdomskilden (år 3/3)	1,6			
UKM Storbyprosjekt (år 3/3)	0,2			
Sum bevilget i tidligere styremøter 2018	5,1			
Vest-Agder Idrettskrets, Ung og lovende	0,02	0,02		
Cultiva Ekspress Kunst og Idrett	3,4	3,4	3,4	3,4
Anslag fremtidig bevilgningsbehov	3,4	3,4	3,4	3,4
Sum talentutvikling	8,5	3,4	3,4	3,4
Igangsatt prosjekter Kompetanseutvikling				
Scenekunst Sør (år 2/3)	0,5			
Sum bevilget i tidligere styremøter 2018	0,5			
Egenregi – seminarserie	0,5	0,5	0,5	0,5
Scenekunst Sør	0,3			
Anslag fremtidig bevilgningsbehov	0,8	0,5	0,5	0,5
Sum kompetanseutvikling	1,3	0,5	0,5	0,5

Sum igangsatte, flerårige prosjekter alle satsingsområder	18,4	8,1	4,9	4,6
Herav allerede bevilgede midler styremøter 2018:	8,0			
Herav foreslåtte bevilgninger i dette styremøtet:	2,8			
Restbehov for bevilgninger til flerårige prosjekter	10,8			

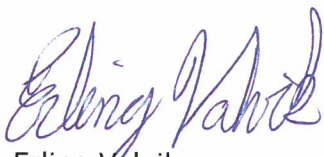
Ikke utbetalte prosjektinvesteringer

Hittil i 2018 er det utbetalt kr 7 345 600,- i henhold til vedtatte bevilgninger.

Prosjektgjeld, dvs. vedtatte, ikke utbetalte prosjektmidler, utgjør kr 121 122 751- og er fordelt på:

<u>År</u>			<u>Restbeløp</u>
2015	8 prosjekter med restbeløp (se vedlegg)	Kr	2 035 000
2016	10 prosjekter med restbeløp (se vedlegg)	Kr	4 502 400
2017	12 prosjekter med restbeløp (se vedlegg)	Kr	9 657 850
2018	13 prosjekter med restbeløp (se vedlegg)	Kr	104 927 500
Sum		Kr	121 122 750

Administrasjonen har startet en gjennomgang av gamle prosjekter med restbeløp, og vil presentere resultatene av gjennomgangen i styremøtet.

Erling Valvik
Administrerende direktør

Trykte vedlegg:

- 1) Prosjektstatus 2018
- 2) Prosjektstatus 2017
- 3) Prosjektstatus 2016
- 4) Prosjektstatus 2015

Utrykte vedlegg: Ingen

TOTALOVERSIKT OVER INVESTERINGER OG UTBETALINGER

År	Investert	Utbetalt 03	Utbetalt 04	Utbetalt 05	Utbetalt 06	Utbetalt 07	Utbetalt 08	Utbetalt 09	Utbetalt 10	Utbetalt 11	Utbetalt 12	Utbetalt 13	Utbetalt 14	Utbetalt 15	Utbetalt 16	Utbetalt 17	Utbetalt 18	Justeringer	Rest	
2003	23 650 000	1 152 282	14 114 420	3 994 650	1 328 400	252 500	250 000	22 100	680 000										-1 855 648	0
2004	19 451 548		8 884 275	6 384 448	2 011 150	175 000	100 000	0	200 000	0	0								-1 696 674	0
2005	24 495 522			8 282 621	13 843 590	707 000	70 000	90 000	-261 250	0	0	10 000							-1 753 561	0
2006	26 441 867				7 939 883	17 654 138	1 010 000	0	-416 000	38 000	20 000	38 000							-157 846	0
2007	32 921 500					11 062 101	9 742 119	5 732 960	242 600	12 500	150 000	200 000							-5 779 220	0
2008	8 972 223						3 654 410	2 183 198	891 366	625 000	1 085 000	741 302							208 053	0
2009	28 400 339							13 984 750	9 499 625	5 164 500	1 878 433	1 059 267	719 042	349 449					4 254 727	0
2010	3 263 740							301 000	2 505 000	1 045 000	670 000	95 000							1 352 260	0
2011	8 210 000									6 047 000	3 491 000	697 000	0	0	150 000				2 175 943	0
2012	734 057											0	1 450 000	0					580 000	0
2013	4 970 000											100 000	3 450 000	2 000 000					12 000	0
2014	9 872 304											410 304	4 992 000	4 282 000	200 000				0	0
2015	17 950 034												2 407 559	8 198 943	4 206 500				-1 102 032	2 035 000
2016	28 738 752													1 868 500	10 168 750	2 475 100			-9 724 002	4 502 400
2017	22 698 250														2 368 400	1 768 000	1 768 000		-8 904 000	9 657 850
2018	87 805 000															3 102 500	20 225 000		104 927 500	
Sum	348 575 136	1 152 282	22 998 695	18 661 719	25 123 023	29 850 739	14 826 528	22 314 008	13 341 341	12 932 000	7 294 433	4 390 569	6 029 346	9 749 008	14 499 443	16 943 650	7 345 600	0	121 122 751	0

OVERORDNET STRATEGI 2011-2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Sum	i %
Barn og unge	0	1 750 000	4 020 000	8 675 000	21 620 750	22 203 250	2 405 000	60 674 000	34 %
Talentutvikling	2 900 000	3 025 000	4 255 000	6 475 000	6 030 000	1 221 000	5 100 000	29 006 000	16 %
Kompetanseutvikling	0	1 125 000	1 607 000	2 825 000	2 200 000	125 000	500 000	8 382 000	5 %
Nye muligheter	0	0	0	0	0	0	80 000 000	80 000 000	45 %
Annet	0	150 000	0	0	-486 000	470 000	0	134 000	0 %
Årets prosjektinvesteringer	2 900 000	6 050 000	9 882 000	17 975 000	29 364 750	24 019 250	88 005 000	178 196 000	100 %
Tilbakeføringer	-2 165 943	-1 080 000	-9 696	-24 966	-625 998	-1 321 000	-200 000	-5 427 603	
Netto prosjektinvesteringer	734 057	4 970 000	9 872 304	17 950 034	28 738 752	22 698 250	87 805 000	172 768 397	

OVERORDNET STRATEGI 2003-2011

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Totalt	i %
Klima for kreativitet og stedsutvikling	1 682 200	1 457 000	1 586 250	4 432 725	4 680 544	3 780 000	25 943 356	1 055 000	3 790 000	48 407 075	24 %
Innsats for ikke-kommersielle virksomheter	13 999 300	7 762 500	16 355 890	17 318 001	12 055 000	530 000	4 265 000	465 000	870 000	73 620 691	36 %
Kommersiell konsentrasjon	1 398 000	8 160 000	3 586 716	4 141 800	13 649 850	2 360 992	14 092 000	1 451 000	750 000	49 590 358	24 %
Kristiansand som kompetansesentrum	6 570 500	2 072 048	3 414 821	1 516 231	3 686 868	3 326 250	7 762 500	1 124 750	3 175 000	32 648 968	16 %
Årets prosjektinvesteringer	23 650 000	19 451 548	24 943 677	27 408 757	34 072 262	9 997 242	52 062 856	4 095 750	8 585 000	204 267 092	100 %
Tilbakeføringer			-448 155	-966 890	-1 150 762	-1 025 019	-23 662 517	-832 010	-375 000	-28 460 353	
Netto prosjektinvesteringer	23 650 000	19 451 548	24 495 522	26 441 867	32 921 500	8 972 223	28 400 339	3 263 740	8 210 000	175 806 739	

År	Antall	Bevilgning	Tilbakeføringer	Netto bevilgning
2003	45	23 650 000	0	23 650 000
2004	61	19 451 548	0	19 451 548
2005	64	24 943 677	-448 155	24 495 522
2006	72	27 408 757	-966 890	26 441 867
2007	73	34 072 262	-1 150 762	32 921 500
2008	46	9 997 242	-1 025 019	8 972 223
2009	88	52 062 856	-23 662 517	28 400 339
2010	27	4 095 750	-832 010	3 263 740
2011	19	8 585 000	-375 000	8 210 000
2012	1	2 900 000	-2 165 943	734 057
2013	5	6 050 000	-1 080 000	4 970 000
2014	14	9 882 000	-9 696	9 872 304
2015	28	17 975 000	-24 966	17 950 034
2016	25	29 364 750	-625 998	28 738 752
2017	21	24 019 250	-1 321 000	22 698 250
2018		88 005 000	-200 000	87 805 000
Sum	589	294 458 092	-33 687 956	260 770 136
Stiftelsen for store kulturanlegg				350 000 000
Disponert til formålsrealisering				610 770 136

87 805 000

- A: Avvik
- B: Ikke kontraktsfestet
- C: I rute
- D: Aksjer eller lån
- E: Subtransport tjenester
- F: Ferdig

PROSJEKTSTATUS 2018

Nr	Samarbeidspartner	Prosjektbeskrivelse	Område	Investert 2018	Utbetalt 18	Justeringer	Rest	Status		Kommentar
17046	Barn i Byen Kulturformidling AS	Barn i Byen 2018	1	300 000	150 000		150 000	C	S 19.01.18	
17048	Blå Kors Kristiansand	Posebyen kulturskole, år 3 av 3	1	500 000			500 000	C	S 19.01.18	Mottatt signert kontrakt 09.04.18
18018	Ensemble Sonore	Workshop og konsert i Domkirken	2			25 000	25 000	B	08.05.2018	Overført kr 25 000 fra E-17023 mai -18
18017	KIF Friidrett	Barnestevne Quartlekene, år 2 av 3	1	50 000			50 000	B	S 07.05.18	Utkast til kontrakt sendt 16.05.18
17045	Kilden Teater- og Konserthus IKS	Ungdomskilden, år 3 av 3	2	1 600 000	800 000		800 000	C	S 19.01.18	
18015	Kristiansand Internasjonale Dragefestival	Etablering av dragefestival i Kristiansand, år 2 av 3	1	275 000	137 500		137 500	C	S 07.05.18	Kontrakt signert 14.05.18
18016	Kulturaliansen Maskefall	Maskefall, år 2 av 3	1	400 000	200 000		200 000	C	S 07.05.18	Kontrakt signert 23.05.18
17044	Scenekunst Sør	Kompetansesenter for scenekunst, år 2 av 3	3	500 000			500 000	C	S 19.01.18	Avtale signert 23.03.18
17047	Senter for ung kunst og kultur v/UjA	Cultiva Ekspress Kunst og Idrett 2018	2	3 350 000	1 675 000		1 675 000	C	S 19.01.18	Avtale signert 13.03.18
17050	Sørlandets Kunstmuseum	Kunstsilø	4	80 000 000		20 000 000	100 000 000	B	S 19.01.18	Betingelser. Overført 20 MNOK fra avsetninger til Barnas Kulturhus jan-18 (E-16001 og E-17002)
18006	Sørnorsk Filmsenter	Sørnorsk Filmmobil, år 2 av 3	1	280 000	140 000		140 000	C	S 12.02.18	
17049	Vest-Agder Fylkeskommune	UKM Storbysprosjekt, år 3 av 3	2	150 000			150 000	C	S 19.01.18	Avtale signert 13.03.18
17043	Vitensenter Sørlandet	Vitensenter Avdeling Kristiansand, år 2 av 3	1	600 000			600 000	B	S 19.01.18	
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
TILBAKEFØRINGER							0			
17023	Talent Norge/MFO	Ubetalte krav MFO	2	-200 000		200 000	0	F	S 22.05.17	Overført kr 25 000 til E-18018 i mai 2018. Restbeløp tilbakeført
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
							0			
Sum				87 805 000	3 102 500	20 225 000	104 927 500			

Investeringer fordelt pr satsningsområde:

1 Barn og unge	3 %	2 405 000
2 Talentutvikling	6 %	5 100 000
3 Kompetanseutvikling	1 %	500 000
4 Nye muligheter	91 %	80 000 000
5 Annet	0 %	0
Årets prosjektinvesteringer	100 %	88 005 000
9 Tilbakeføringer		-200 000
Netto prosjektinvesteringer		87 805 000
		0

A: Avvik

B: Ikke kontraktsfestet

C: I rute

D: Aksjer eller lån

E: Sluttrapport gjenstår

F: Ferdig

PROSJEKTSTATUS 2017

Nr	Samarbeidspartner	Prosjektbeskrivelse	Område	Investert 2017	Utbetalt 17	Utbetalt 18	Justeringer	Rest	Status		Kommentar
17009	ABUP	Psyken Vår - Barn	1	1 500 000				1 500 000	B	S 05.01.17	
17024	Akershus Fylkeskommune	Fimlab år 2	2	250 000			-250 000	0	F	S 05.05.17	Tilbakeført. Samarbeid avsluttet.
17033	Barn i Byen Kulturformidling AS	Våre bilder 2017	1	103 250	82 600			20 650	C	S 10.10.17	
17001	Egenregi	Møter og seminarer 2017	1,2,3	500 000	72 000		-230 000	198 000	C	S 20.12.16	Utbet Løk-seminar, overført 250k fra E-15066, overført 240k til E-16057.
17002	Egenregi	Barnas Kulturhus	1	10 000 000			-10 000 000	0	C	S 20.12.16	Overført avsetning til Kunstsilø E-17050 jan -18
17012	Foreningen Musikk Gir Liv	KSO Gratiskonsert med Thaiandske barn	2	50 000	50 000			0	F	S 05.05.17	
17025	Geitmyra Matkultursenter	Etablering i Kristiansand	1	5 000 000	125 000			4 875 000	C	S 18.09.17	Utbetalt kr 125 000 for mye på forprosjekt. Trekkes fra på hovedprosjekt.
17026	Indie Film AS	Lansering "Natta Pappa Henta oss"	1	100 000	80 000			20 000	C	S 19.06.17	
17006	KIF Fridrett	Quartlekene Barnestevne	1	100 000	80 000	20 000		0	F	S 15.03.17	
16057	Kilden Teater og Konserthus	Kildenkonserten 2017	3		240 000		240 000	0	F		
17036	Kilden Teater og Konserthus	Kildenkonserten 2018	1	0			240 000	240 000	C	S 18.09.17	Avtale signert 18.12.17
16050	Kristiansand internasjonale dragefestival	Dragefestival	1	350 000	280 000	70 000		0	F	S 27.02.17	
17008	Kulturalliansen Maskefall	Forestillingen "Maskefall"	1	450 000	360 000	90 000		0	F	S 05.05.17	
17010	Olav Wicken	Historien om Cultiva	5	470 000	282 000	188 000		0	F	S 27.02.17	
17003	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Trafo 2.0	2	600 000	300 000			300 000	C	S 27.02.17	
17037	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Rutpluks År 2 (Fase 2)	1	1 000 000				1 000 000	C	S 05.05.17	
17013	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Skapende Barn år 2	1	1 700 000		850 000		850 000	C	S 19.06.17	Utkast samavtale sendt
17014	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	My Machine hovedprosjekt	1	1 100 000		550 000		550 000	C	S 19.06.17	
16056	Stiftelsen Sportikus	Norway Summer Games	1	500 000	400 000			100 000	C	S 27.02.17	
17023	Talent Norge/MFO	Ubetalte krav MFO	2	225 000			-225 000	0	F	S 22.05.17	Overført kr 25 000 til E-18018 i mai 2018. Restbeløp tilbakeført
17028	Vest Agder Idrettskrets	Ung og Lovende	2	21 000	16 800			4 200	C	S 10.10.17	
								0			
								0			
								0			
								0			
TILBAKEFØRINGER											
15021	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Cultiva Ekspress junior: Pilotprosjekt YouthBank i Kristiansand	1	-51 000			51 000	0	F	S 04.06.15	Signert 02.06.16. Restbeløp tilbakeført januar 2017.
15064	Akershus Fylkeskommune	Fimlab år 2	2	-250 000			250 000	0			
14060	Egenregi	Møter og seminarer 2015 (jfr. Handlingsprogram)	1,2,3	-420 000			420 000	0			
15066	Egenregi	Møter og seminarer 2016 (ref. Handlingsprogram)	1,2,3	-250 000			250 000	0			
16002	1B1 Group AS	No boundaries 2016 (år 2)	2	-250 000			250 000	0			
15002	1B1 Group AS	Talentutvikling unge strykere, år 1 av 3	2	-100 000			100 000	0			
								0			
								0			
Sum				22 698 250	2 368 400	1 768 000	-8 904 000	9 657 850			

Investeringer fordelt pr satsningsområde:

1 Barn og unge	92 %	22 203 250
2 Talentutvikling	5 %	1 221 000
3 Kompetanseutvikling	1 %	125 000
4 Nye muligheter	0 %	0
5 Annet	2 %	470 000
Årets prosjektinvesteringer	100 %	24 019 250
9 Tilbakeføringer		-1 321 000
Netto prosjektinvesteringer		22 698 250
		0

A: Avvik
B: Ikke kontraktsfestet
C: I rute
D: Aksjer eller lån
E: Sluttrapport gjenstår
F: Ferdig

PROSJEKTSTATUS 2016

Nr	Samarbeidspartner	Prosjektbeskrivelse	Område	Investert 2016	Utbetalt 16	Utbetalt 17	Utbetalt 18	Justeringer	Rest	Status		Kommentar
16002	1B1 Group AS	No boundaries 2016 (år 2)	2	500 000	250 000			-250 000	0	F	S 12.02.16	Underveis evaluering igangsatt desember 2016. Tilbakeført sep 2017
16008	Agder Kunstsenter	Qunst25	2	200 000	200 000				0	F	S 23.05.16	Utsatt rapporteringsfrist til 30.09.16
16044	Assitej Norge	SAND Internasjonal scenekunsthifestival for barn og unge 2017 (år 3 av 3)	1	500 000		400 000	100 000		0	F	S 20.12.16	
15060	Barn i Byen Kulturformidling AS	Våre bilder	1	103 750	83 000	20 750			0	F	S 12.02.16	Signert 12.08.16
16043	Barn i Byen Kulturformidling AS	Barn i Byen Kristiansand 2017	1	300 000		240 000			60 000	C	S 20.12.16	
16045	Blå Kors Kristiansand	Posebyen kulturskole 2017 (år 2 av 3)	1	600 000		480 000	120 000		0	F	S 20.12.16	
15056	Den internasjonale kulturfestivalen	Bruk av kultur for å fremme integrering og deltakelse fra barn og unge med ulik kulturell og sosial bakgrunn	1	100 000				-100 000	0	F	S 12.02.16	Takket nei til bevilgning i epost 27.05.16. Tilbakeført august -16
16001	Egenregi	Barnas kulturhus (arb.tittel)	1	10 000 000				-10 000 000	0	F	S 07.12.15	Bestutning i HP 2016-2019 om årlig avsetning. Til bygg. Overført avsetning til Kunstsilo E-17050 jan-18
14042	Egenregi	Barnas kulturhus (arb.tittel) fase 1	1	1 900 000	268 000	728 000			904 000	C	S 15.06.16	Prosess og innholdsarbeid. Lønn prosjektleder 2017 722' + konsulenter 2017 6'
14043	Egenregi/Geltmyra Matkultursenter	Forprosjekt matkultursenter i Kristiansand	1	250 000		250 000			0	C	S 20.12.16	Signert 31.01.17
16040	Kilden Teater- og Konserthus IKS	Ungdomskilden 2017 (år 2 av 3)	2	1 600 000		1 280 000			320 000	C	S 20.12.16	
16041	Kilden Teater- og Konserthus IKS	Kilden Dialog 2017 (år 4 av 4)	1,3	2 500 000		1 250 000	750 000		500 000	C	S 20.12.16	Mottatt rapport 14.05.18
15064	Mediefabrikken	FilmLab Norge (år 1 av 3)	2	250 000	125 000	75 000			50 000	C	S 12.02.16	Sendt utkast til kontrakt 24.06.16. Signert 26.08.16
06018	Nordic Digital Alliance (tidl. Kristiansand D-Kino Alliance)	Midlertidig likviditetstiln til NDA	3	-486 000	-486 000				0	D	S 14.01.10	Tilbakeført ikke utbetalt lån kr 100 000 etter salg aksjer. Tilbakebetalt lånet juli 2016 iht. avtale.
16016	Norsk Musikkorps Forbund	Utredning av skolekorpsene i Kristiansand	2	80 000		80 000			0	F	S 20.12.16	
15059	Partnership for Change	Mot uten grenser i Kristiansand	1	100 000					100 000	B	S 12.02.16	Møte 12.04.16
15023	Scenekunst Sør	Etablering av kompetansesenter for scenekunst i Kristiansand (år 1 av 3)	3	1 200 000		960 000			240 000	C	S 26.09.16	Signert 16.1.17
15065	Senter for ung kunst og kultur v/UIA	Cultiva Ekspress Junior: Skapende barn (år 1 av 4)	1	1 500 000	750 000		750 000		0	F	S 23.05.16	Inntil 1,5 MNOK år 1. Signert 06.12.16
16026	Senter for ung kunst og kultur v/UIA	Cultiva Ekspress Junior: Pilot My Machine i Kristiansand	1	900 000		450 000	450 000		0	F	S 26.09.16	
16042	Senter for ung kunst og kultur v/UIA	Cultiva Ekspress 2017	2	3 250 000		1 625 000			1 625 000	C	S 20.12.16	
16012	Sørnorsk Filmsenter	Filmbil (år 1 av 3)	1	1 017 000	508 500		305 100		203 400	C	S 23.05.16	Signert 31.10.16. Mottatt utbetalingsanmodning 30 % 21.03.18
16014	Teater Pergola	Teaterforestilling for barnehagebarn: Historier fra ei gruve	1	180 000		180 000			0	F	S 26.09.16	
16017	Universitetet i Agder	Kristiansand sommerteater	1	170 000	170 000				0	F	S 15.06.16	Ev signert 28.06.16. JOS signert 11.07.16
16046	Vest-Agder Fylkeskommune	Storbyprosjektet UKM 2017 (år 2 av 3)	2	150 000		150 000			0	F	S 20.12.16	
16004	Vitensenter Sørlandet	Etablering av avdeling i Kristiansand (år 1 av 3)	1	2 500 000		2 000 000			500 000	C	S 26.09.16	
									0			
									0			
									0			

TILBAKEFØRINGER												
15029	Egenregi	Cultiva Play & Learn Innovation Challenge	1	-25 998				25 998	0	F	S 21.08.15	Premie 10 000 E og maksimalt 350 000 DKR til CKO. Restbeløp kr 25 998 tilbakeført mars 2016
15036	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Cultiva Ekspress Junior: Barnas Oktober 2016, år 1 av 3	1	-200 000				200 000	0	F	S 07.12.15	Betingelser i vedtak ikke oppfylt. Tilbakeført juni 2016.
15056	Den internasjonale kulturfestivalen	Bruk av kultur for å fremme integrering og deltakelse fra barn og unge med ulik kulturell og sosial bakgrunn	1	-100 000				100 000	0	F	S 12.02.16	Takket nei til bevilgning i epost 27.05.16. Tilbakeført august -16
14024	Blå Kors Kristiansand, Vipers m.fl.	Blue Vipers Cup 2015	1	-300 000				300 000	0	F	S 06.02.15	Sendt utkast til avtale 12.03.15. Cup 2015 avlyst pga få påmeldte. Tilbakeført sept 2016
Sum									0			
				28 738 752	1 868 500	10 168 750	2 475 100	-9 724 002	4 502 400			

Investeringer fordelt pr satsningsområde:

1 Barn og unge	74 %	21 620 750
2 Talentutvikling	21 %	6 030 000
3 Kompetanseutvikling	7 %	2 200 000
4 Nye muligheter	0 %	0
5 Annet	-2 %	-486 000
Årets prosjektinvesteringer	100 %	29 364 750
9 Tilbakeføringer		-625 998
Netto prosjektinvesteringer		28 738 752
		0

A: Avvik
B: Ikke kontraktsfestet
C: I rute
D: Aksjer eller lån
E: Sluttrapport gjenstår
F: Ferdig

PROSJEKTSTATUS 2015

Nr	Samarbeidspartner	Prosjektbeskrivelse	Område	Investert 2015	Utbetalt 15	Utbetalt 16	Utbetalt 17	Utbetalt 18	Justeringer	Rest	Status		Kommentar
15002	1B1 Grupu AS	Talentutvikling unge strykere, år 1 av 3	2	500 000	400 000				-100 000	0	F	S 27.04.15	Underveisevaluering igangsatt desember 2016. Tilbakeført sep 17
14028	ABUP	Psyken vår - Ung	1	1 000 000	500 000					500 000	C	S 27.04.15	
14037	ASSITEJ Norge	Videreutvikling av ASSITEJ-festivalen i Kristiansand	1	800 000	640 000		160 000			0	F	S 06.02.15	
15050	ASSITEJ Norge	SAND Internasjonale scenekunsthøst for barn og unge 2016, år 2 av 3	1	500 000		400 000	100 000			0	F	S 07.12.15	Signert avtale 03.10.16
15055	Barn i Byen Kulturformidling AS	Barn i Byen Kristiansand 2016	1	300 000		240 000	60 000			0	F	S 07.12.15	Signert 01.06.16
14021	Blå Kors Kristiansand	Forprosjekt Posebyen Kulturskole	1	150 000	150 000					0	F	S 06.02.15	
15048	Blå Kors Kristiansand	Posebyen Kulturskole 2016, år 1 av 3	1	700 000		560 000	140 000			0	F	S 07.12.15	Signert 28.06.16
14024	Blå Kors Kristiansand, Vipere m.fl.	Blue Vipers Cup 2015	1	300 000					-300 000	0	F	S 06.02.15	Sendt utkast til avtale 12.03.15. Cup 2015 avlyst pga få påmeldte. Tilbakeført sept 2016
15029	Egenregi	Cultiva Play & Learn Innovation Challenge	1	550 000	467 559	56 443			-25 998	0	F	S 21.08.15	Premie 10 000 E og maksimalt 350 000 DKR til CKO. Restbeløp kr 25 998 tilbakeført mars 2016
15031	Egenregi	KildenKonferansen 2016	3						0	0	F	S 21.09.15	Overført kr 400 000 fra E-14060. Konferanse avlyst des -15
15066	Egenregi	Møter og seminarer 2016 (ref. Handlingsprogram)	1,2,3	500 000					-500 000	0	F	S 07.12.15	Overført kr 250 000 til E-17001, og tilbakeført 250 000 pr sep 2017
15039	Egenregi/EFC	Forprosjekt beste praksis for regionale stiftelser	3						50 000	50 000	B	S 21.09.15	Overført kr 50 000 fra E-14060
15024	Eliasland	Mulighetsstudie	1	100 000						100 000	B	S 21.09.15	Betingelser i vedtak. Møte avholdt
15049	Kilden Teater- og Konserthus IKS	Kilden Dialog 2016, år 3 av 4	1,3	2 500 000		2 000 000	500 000			0	C	S 07.12.15	Signert 10.02.16
15054	Kilden Teater- og Konserthus IKS	Ungdomskilden 2016 (år 1 av 3)	2	1 600 000		1 280 000	320 000			0	C	S 07.12.15	Betingelser oppfylt. Sendt utkast til avtale 25.01.16
14059	Kristiansand Folkehøgskole	Etablering av linjen "Barn og oppvekst"	1	200 000		200 000				0	F	S 27.04.15	Sendt utkast til kontrakt 29.06.15 og 15.10.15. Signert avtale 20.10.16
14057	Norges Idrettsforbund	Etablering av Olympiatoppen Sør	2,3	1 800 000		900 000	540 000			360 000	C	S 27.04.15	Signert 12.04.16
15021	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Cultiva Ekspress junior: Pilotprosjekt YouthBank i Kristiansand	1	400 000		200 000	149 000		-51 000	0	F	S 04.06.15	Signert 02.06.16. Restbeløp tilbakeført januar 2017.
15027	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Cultiva Ekspress Junior: RUTPLUKS - Barnas Skulptursti, år 1 av 5	1	1 000 000		500 000	500 000			0	C	S 04.06.15	Sendt utkast til kontrakt 16.10.15 + møte 02.02.16
15058	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Cultiva Ekspress 2016	2	3 200 000		1 600 000	1 600 000			0	C	S 07.12.15	Sendt utkast til avtale 29.06.16. Signert 06.09.16
15036	Senter for ung kunst og kultur v/Uia	Cultiva Ekspress Junior: Barnas Oktober 2016, år 1 av 3	1	200 000					-200 000	0	F	S 07.12.15	Betingelser i vedtak ikke oppfylt. Tilbakeført juni 2016.
15046	Stiftelsen Punkt	Forprosjekt Kristiansand Internasjonale Dragefestival	1	75 000		37 500	37 500			0	F	S 07.12.15	
14012	Stiftelsen Sportikus/Kristiansand Idrettsråd	Forprosjekt Kristiansand Summer Games	1	200 000			100 000			100 000	C	S 06.02.15	
15038	Sørlandets Kunstmuseum	Forprosjekt Barnas kunstmuseum	1	50 000		25 000				25 000	C	S 07.12.15	Signert 14.04.16. Utsatt frist i nov. -16 pga. økt omfang med VRI-midler til prosjektet. Ytterligere utsatt til høst 17
15006	Sørnorsk Filmsenter	Utvikling av tilbud for barn og unge	1	200 000	100 000					100 000	C	S 27.04.15	
15019	Universitetet i Agder	Masterstudie sceneprodusent	3	800 000						800 000	B	S 27.04.15	Møte 02.02.16. Godkjent utsettelse til 2017. Des -17: Startet interne prosesser UIA om godkjenning av studiet med oppstart aug-18
15028	Vest-Agder Fylkeskommune	Storbysprosjekt UKM, år 1 av 3	2	150 000		150 000				0	F	S 21.09.15	
14029	Vision Skatepark	Zero Gravity	1	200 000	150 000	50 000				0	F	S 06.02.15	
										0			

TILBAKEFØRINGER													
14033	Kulturdepartementet	Talent Norge	2	-18 000	0				18 000	0	F	01.12.2014	Maksimalt kr 30 000. Stiftelsesmøte 21.01.15. Tegnet kr 10 000 + overkurs 2 000. Tilbakeført restbeløp i 2015
09135	Universitetet i Agder	Opplevelsesbasert reiseliv, år 3	4	-6 966					6 966	0	F	S 16.12.09	Siste prosjektår 2014, overført 844 362,- fra E-08062. Tilbakeført restbeløp kr 6 966 sept-15
Sum				17 950 034	2 407 559	8 198 943	4 206 500	0	-1 102 032	2 035 000			

Investeringer fordelt pr satsningsområde:

1 Barn og unge	48 %	8 675 000
2 Talentutvikling	36 %	6 475 000
3 Kompetanseutvikling	16 %	2 825 000
4 Nye muligheter	0 %	0
5 Annet	0 %	0
Årets prosjektinvesteringer	100 %	17 975 000
9 Tilbakeføringer		-24 966
Netto prosjektinvesteringer		17 950 034
		0

A: Avvik
B: Ikke kontraktsfestet
C: I rute
D: Aksjer eller lån
E: Sluttrapport tjenstår
F: Ferdig

Dato: 28. mai 2018
Saksnummer: 25.3/18
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Ingebjørg Borgemyr

Prosjektidéer

Prosjektidéer blir vurdert opp mot formål, strategi, prioriteringskriterier og verdiene som er nedfelt i den overordnede strategien. Nye prosjektidéer sorteres av administrasjonen i to grupper:

- 1) Idéer som bør arbeides videre med
- 2) Idéer som ikke prioriteres

Administrasjonen har en innledende gjennomgang av idéene med styret. Nye prosjektidéer til dette styremøtet er:

E-18020   SKMU   Barn og unge til museet – prosjekt 2018

Idéer som styret, etter den innledende gjennomgangen, har ment det bør arbeides videre med fremgår av vedlegg 1) Utviklingsprosjekter (gul liste).

I tillegg har administrasjonen hatt en liste over prosjekter som administrasjonen og styret ikke har gjort en endelig vurdering av om idéen bør utvikles videre eller det har vært andre grunner til at idéen har blitt «satt på vent». Alle disse prosjektidéene fremgår av vedlegg 2) Idébank (hvit liste).

Administrasjonen har startet en gjennomgang disse listene. Av denne grunn er det mange idéer som er foreslått ikke prioritert i dette styremøtet (sak 26/18).

Forslag til vedtak:

Styret tar informasjonen til orientering.

Erling Valvik
Administrerende direktør

Trykte vedlegg: 1) Utviklingsprosjekter
2) Idébank

Utrykte vedlegg: Ingen

PROSJEKTLISTE

1= Ikke prioritert, styrebehandlet

0=Ikke prioritert, forslag

2=Igangsett

4=Sak til styremøte

5 = Utviklingsprosjekter

6 = Idébank

Prosjekt-nr.	Status		Samarbeidspartner	Kontakt/e-post	Beskrivelse	Beløp	Bevilget beløp	Kommentar	Satsingsområde	
E-14044		5	Egeninitiert		Opplevelseskort				Barn og unge	
E-14045		5	Egeninitiert		Busstilbud for barnehager og skoler				Barn og unge	
E-14047		5	Egeninitiert		Barn- og unges medvirkning				Barn og unge	
E-14048		5	Egeninitiert		Samspill med ideelle organisasjoner				Barn og unge	
E-15020		5	Egeninitiert		Skulpturpark			Til drøfting 04.06.15	Barn og unge	
E-15063		5	Egeninitiert		CultivaEkspressen - barnehagebuss			Møte med DNT Sør 11.01.16. Styret i DNT positive	Barn og unge	07.12.2015
E-16011	Mottatt 15.04.16	5	Ungt Entreprenørskap	Aleksander Lien	Innovasjonscamp				Barn og unge	\$ 23.05.16

PROSJEKTLISTE

1= Ikke prioritert, styrebehandlet

0=Ikke prioritert, forslag

2=Igangsett

4=Sak til styremøte

5 = Utviklingsprosjekter

6 = Idébank

Prosjekt-nr.	Status		Samarbeidspartner	Kontakt/e-post	Beskrivelse	Beløp	Bevilget beløp	Kommentar	Satsingsområde	
E-15016	Mottatt 23.03.15	6	Vest-Agder Fylkeskommune	Kristin Tofte Andresen	Kartlegging av samarbeidsmuligheter			Møte beg. Av sept -15. Punkter til oppfølging.	Barn og unge	04.06.2015
E-16003	Mottatt 05.02.16	6	Sørnorsk Filmsenter	Kirsten Bonnèn Rask	Filmprosjekt, integrering og inkludering			Filmprosjekt + stor medvirkning + undervisnings-opplegg	Barn og unge	12.02.2016
E-16031	Mottatt 08.10.16	6	Barnas Musikkteater	Sonia Loinsworth	Forestillinger for barnehager				Barn og unge	
E-16058	Mottatt 13.12.16	6	Karin Moe Hennie		Dingle som en Kringle			Møte januar 2017. Bedt om nytt møte mai 2018	Barn og unge	
E-17035	Mail 5.9.17	6	SØRF	Judith Premak	Tverrkunstnerisk bransjeutviklingsprosjekt Agder	500 000		Vurderes på nytt i forbindelse med handlingsprogram for 2019	Kompetanseutvikling	
E-18009	mail 5.3.18	6	Øya Film As	Steffan Strandberg	Etablering av produksjonsfond			Vurderes høsten 2018 i forbindelse med HP	Annet	
E-18010	Mail 14.03.18	6	Kristiansand kommune	Gisela Urte Nilsen	Barnas arkitekturdag				Barn og unge	
E-18020	Mail 11.05.18	6	Sørlandets Kunstmusem	Reidar Fuglestad	Barn og unge til museet - prosjekt 2018		100 000	Optimalisering av formidlingstilbud og arbeid for permanente transportløsninger for skoleelever	Barn og unge	

Dato: 29. mai 2018
Saksnummer: 26/18
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Ingebjørg Borgemyr

Ikke prioriterte prosjekter

Administrasjonen arbeider kontinuerlig med prosjektforslagene i idèbanken. Vi har vurdert idèene opp mot formål, strategi, prioriteringskriterier og verdiene som er nedfelt i den overordnede strategien.

Forslag til vedtak:

- 1) Styret prioriterer ikke videre arbeid med følgende henvendelser:

E-16023	Agder Pakour	Ny pakourhall i Kristiansand
E-16052	Kristiansand kommune	Spelemannsprisen til Kristiansand
E-17017	Sørveiv AS	Ungveiv 2017-2020
E-17038	Senter for likestilling, UiA	Likestillingskonferansen 2018
E-17039	Mosvold Studios AS	Eleville Elfrid 3
E-17041	Inst. for naturvitenskaplige fag, UiA	Skolelaboratorium
E-17042	Den norske opera og ballett	På tå hev
E-18001	Rosegården Teaterhus	Fylkeskontakt amatørteaterfeltet
E-18005	Gigacon Gamingfestival AS	e-sport i Kristiansand
E-18008	Peter Lukas	Prosjekt Standpunkt
E-18011	Fakultet for kunstfag, UiA	Internasjonal KiK konferanse
E-18012	Fakultet for kunstfag, UiA	Internasjonal ICCP konferanse

- 2) Styret ber administrasjonen informere initiativtakerne om styrets beslutning.

Erling Valvik
Administrerende direktør

Trykte vedlegg: Sammendragsskjema pr. prosjekt.
Utrykte vedlegg: Mottatte henvendelser pr. prosjekt

Prosjektnummer:	E-16023
Prosjektnavn:	Ny pakour-hall i Kristiansand
Prosjekteier:	Agder Pakour
Beskrivelse av prosjekteier:	Medlemsorganisasjon
Andre samarbeidspartnere:	
Prosjektbeskrivelse:	Agder Pakour leier lokaler i Samsen. Lokalene er for små til dagens aktivitetsnivå.
Effekt mål:	Alternativt idrettstilbud for barn og unge som ikke finner seg til rette i den tradisjonelle lagidretten. Folkehelse og integreringsperspektiv
Prosjekt mål:	Finne nye lokaler
Tidsperspektiv:	2017
Kostnadsrammer:	Ikke spesifisert
Finansiering:	Ikke spesifisert

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	29.08.16	Innenfor formål:	
Vurdert administrativt:		Strategiområder:	
Presentert for styret:		Prioriteringskriterier:	
Behandlet i styret:		Verdier:	
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	<p>Agder Pakour har inngått leieavtale med BlåKors (som har overtatt driften av lokalene til Vision Skatepark). Cultiva har finansiert deler av investeringene som er gjort i lokalene til Vision Skatepark.</p> <p>På grunn av bevilgningsstoppen avsluttes saken hos Cultiva. Agder Pakour vil ha muligheten til å komme med en ny henvendelse ved en senere anledning.</p>
-------------------	---

Prosjektnummer:	E-16052
Prosjektnavn:	Spellemannsprisen til Kristiansand
Prosjekteier:	Kristiansand kommune
Beskrivelse av prosjekteier:	
Andre samarbeidspartnere:	Spellemann AS
Prosjektbeskrivelse:	Planlegging og gjennomføring av Spellemannsprisutdelingen i Kristiansand + bransjetreff
Effekt mål:	Markedsføring av Kristiansand som musikk- og arrangørby. Kompetanseheving og læringseffekt for aktørene i Kristiansand.
Prosjekt mål:	Få Spellemannsprisen i Kilden i Kristiansand i perioden 2018-2020 + arrangere bransjetreff i tilknytning til prisutdelingsarrangementet.
Tidsperspektiv:	2018-2020
Kostnadsrammer:	Vanligvis budsjett mellom 7 og 13 millioner kroner
Finansiering:	Ikke spesifisert

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:		Innenfor formål:	
Vurdert administrativt:		Strategiområder:	
Presentert for styret:		Prioriteringskriterier:	
Behandlet i styret:		Verdier:	
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	Møte desember 2016. Lokalisering skulle avgjøres i april 2017. Vi har ikke hørt noe mer fra prosjektet siden desember 2016, og avslutter derfor saken.
-------------------	--

Prosjektnummer:	E-17017
Prosjektnavn:	UngVeiv
Prosjekteier:	SørVeiv AS
Beskrivelse av prosjekteier:	Ideell musikkfestival og –konferanse. Selskapet skal være av ideell karakter og ha som formål å bidra til en faglig og kunstnerisk utvikling av musikkbransjen på Sørlandet. Selskapet skal synliggjøre regionens musikkliv og fremme sørlandsk musikkbransje ved å ha musikkfaglig festival og konferanse på høyt kvalitativt nivå både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Sørveiv AS skal være en arena for utvikling av talenter innenfor musikk både på og bak scenen. Selskapet kan samarbeide med alle organisasjoner og institusjoner som fremmer dette formålet. Selskapets formål er av ikke-erhvervsmessig karakter. Selskapet skal ikke dele ut utbytte
Andre samarbeidspartnere:	
Prosjektbeskrivelse:	Faglig konferanse under Sørveiv for deltakere fra 14 til 16 år.
Effekt mål:	Hensikt er å bringe ungdom tidligere inn i rytmisk sjanger, og få til et løft i frivillig dugnadsinnsats.
Prosjekt mål:	Gjennomføring av fagkonferanse
Tidsperspektiv:	2017-2020
Kostnadsrammer:	?
Finansiering:	Søker Cultiva om kr 100 000,- i 3 år.

Saksbehandling:		Evalueringskjema:	
Mottatt:	19.05.17	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:	28.05.18	Strategiområder:	Barn og unge + Kompetanseutvikling
Presentert for styret:		Prioriteringskriterier:	11
Behandlet i styret:		Verdier:	4
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	Bevilgningsstopp. Kan søke på nytt senere. Anbefales ikke prioritert.
-------------------	--

Prosjektnummer:	E-17038
Prosjektnavn:	Likestillingskonferansen 2018
Prosjekteier:	Senter for likestilling ved UiA
Beskrivelse av prosjekteier:	Senter for likestilling skal samle og styrke forskning og kompetanse på likestilling på Agder, styrke utdanning og formidling på dette feltet og være en drivkraft for økt likestilling i regionen. Senterets formål er knyttet opp mot et bredt likestillingsbegrep som inkluderer dimensjoner som kjønn, etnisitet, religion, seksuell orientering, kjønnsuttrykk, kjønnsidentitet og funksjonsevne.
Andre samarbeidspartnere:	Senter for likestilling er et samarbeid mellom Universitetet i Agder, Agderforskning og ulike aktører i Agder regionen.
Prosjektbeskrivelse:	Jubileumskonferanse i forbindelse med 10 års jubileum for etablering av Senter for likestilling ved UiA. Tema: Hva kan vi lære av likestillingsarbeidet som alt har blitt gjort, hvor er vi i dag og hvilke konsekvenser får den gjeldende politikken for vår fremtid, og ikke minst, hvilken retning ønsker vi at likestillingspolitikken skal ta? Målgruppe: praktikere og forskere på feltet 150 betalende deltakere
Effekt mål:	Økt fokus på likestilling, kompetanseutvikling, nettverk og inspirasjon
Prosjekt mål:	Gjennomføring av 2 dagers jubileumskonferanse
Tidsperspektiv:	6. og 7. juni 2018
Kostnadsrammer:	Budsjett kr 600 000,-
Finansiering:	Deltakeravgift kr 330 000,- Annen finansiering kr 270 000,-

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	18.09.17	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:	25.05.18	Strategiområder:	Kompetanseutvikling
Presentert for styret:		Prioriteringskriterier:	
Behandlet i styret:		Verdier:	
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	<p>Styret har bestemt at det ikke skal vurderes nye prosjekter før tidligst i forbindelse med handlingsprogrammet for 2019 (dvs. desember 2018).</p> <p>Forskerkonferanse, ingen direkte effekt på barn og unge. Styret i Cultiva har tidligere ikke prioritert bidrag til denne typen konferanser. Anbefales ikke prioritert.</p>
-------------------	--

Prosjektnummer:	E-17039
Prosjektnavn:	Elleville Elfrid 3
Prosjekteier:	Kool Productions AS
Beskrivelse av prosjekteier:	Produksjonsselskap for film eid av Frank Mosvold
Andre samarbeidspartnere:	NRK og SVT. Søkt Norges Filminstitutt om midler.
Prosjektbeskrivelse:	Animert spillefilm om Elleville Elfrid. 72 minutters musikal for barn i alderen 3 til 8 år.
Effekt mål:	Mer norskprodusert, høykvalitets filmtilbud
Prosjekt mål:	Produksjon og distribusjon av spillefilm
Tidsperspektiv:	2018
Kostnadsrammer:	26-27 millioner
Finansiering:	Ønsker bidrag på 0,5 til 1 MNOK fra Cultiva til produksjonen.

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	30.10.17	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:	28.05.18	Strategiområder:	Annet
Presentert for styret:		Prioriteringskriterier:	
Behandlet i styret:		Verdier:	
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	Produksjonsstøtte til animasjonsfilm for barn. Oslo-basert miljø med forretningsadresse Kristiansand. Anbefales ikke prioritert.
-------------------	---

Prosjektnummer:	E-17041
Prosjektnavn:	Forprosjekt «Skolelaboratorium ved UiA»
Prosjekteier:	Institutt for naturvitenskaplige fag v/UiA
Beskrivelse av prosjekteier:	
Andre samarbeidspartnere:	Kristiansand kommune og Realfagskommunesatsingen
Prosjektbeskrivelse:	Skolelaboratoriet skal ha naturfaglig fokus, og retter seg mot barn og unge i regionen. Laboratoriet blir en fysisk møteplass mellom UiA og praksisfeltet – en lab for utprøving av undervisning, der både studenter og ansatte ved UiA vil være engasjert. Det vil være en arena for forskning innenfor naturfagdidaktikk og et arnested for nyskapende tenkning rundt undervisning og læring.
Effekt mål:	Ny forskning og undervisningsmetoder i naturfag
Prosjekt mål:	Etablering av skolelaboratorium
Tidsperspektiv:	Forprosjekt 2017-2018, deretter etablering
Kostnadsrammer:	Ikke spesifisert
Finansiering:	Ikke spesifisert. Ønsker bidrag til etableringsfasen.

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	23.08.17	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:		Strategiområder:	Kompetanse
Presentert for styret:		Prioriteringskriterier:	12
Behandlet i styret:		Verdier:	6
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	<p>Skolelaboratorier i naturfag etablert mange steder i Norge. Adm. har hatt møte med prosjektleder, og det er etablert dialog mellom prosjektet og Vitensenteret.</p> <p>Mest forskning og treningsfasiliteter for lærerstudenter. Skoleklasser skal teste undervisningsopplegg under utvikling.</p> <p>Cultiva prioriterer å bruke ressursene på Vitensenteret.</p>
-------------------	---

Prosjektnummer:	E-17042
Prosjektnavn:	På tå hev
Prosjekteier:	Den norske opera og ballett
Beskrivelse av prosjekteier:	
Andre samarbeidspartnere:	Talent Norge
Prosjektbeskrivelse:	Talentutviklingsprogram for unge dansere. Lokale workshops i regi av Den norske opera og ballett. De beste danserne blir invitert til å delta på workshops i Oslo. Gjennomført i Oslo i 2016. Sparebankstiftelsen DNB finansierte gjennomføring på Østlandet i 2017. Ønsker nå å gjøre prosjektet også på Sørlandet, i Rogaland, Hordaland, Trøndelag og Nord-Norge.
Effekt mål:	Utvikle talentfulle dansere
Prosjekt mål:	Gjennomføring av workshops, regionalt og i Oslo
Tidsperspektiv:	2018
Kostnadsrammer:	1,2 MNOK pr region
Finansiering:	Regionale sparebanker og stiftelser

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	08.11.17	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:	28.05.18	Strategiområder:	Talentutvikling
Presentert for styret:		Prioriteringskriterier:	10
Behandlet i styret:		Verdier:	6
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	Sørlandsvariant av prosjekt som er gjennomført i Oslo og på Østlandet. Lokale workshops for unge dansere, de beste får vist seg frem for Nasjonalballetten. Prosjektet drives fra Oslo. Lite kompetanseheving på organisasjons- eller institusjonsnivå i regionen mens danserne får nok større utbytte. Informert om bevilgningsstopp. Anbefales ikke prioritert.
-------------------	---

Prosjektnummer:	E-18001
Prosjektnavn:	Fylkeskontakt amatørteaterfeltet
Prosjekteier:	Foreningen Rosegården Teaterhus (f.o.m. 08.04.18 Foreningen for Amatørteatre i Vest-Agder - FATA)
Beskrivelse av prosjekteier:	Foreningen er en medlemsforening for amatørteatergrupper på Agder. Enkelt personer og grupper som driver med andre sceniske uttrykk, kan også være medlem. Foreningen skal tjene sceneamatørene på en mest mulig allsidig måte. Foreningen skal være et kompetansesenter for amatørteatervirksomhet.
Andre samarbeidspartnere:	
Prosjektbeskrivelse:	Har mistet fylkeskommunalt tilskudd til sitt arbeid med kompetanseheving på amatørteaterfeltet på Sørlandet. Trenger mellomfinansiering av fylkeskontaktstilling frem til statlig finansiering kommer på plass (via Nettverk for regionale teaterråd/Kulturdepartementet). Videreutvikling av Dramatimen og Intergreringsprosjekt.
Effekt mål:	Videreutvikling av eksisterende tilbud for barn og kompetanseutvikling for amatørteatervirksomhet
Prosjekt mål:	Mellomfinansiering av stilling
Tidsperspektiv:	2018 og 2019
Kostnadsrammer:	Kr 500 000,- fordelt på to år
Finansiering:	Cultiva

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	18.12.17	Innenfor formål:	Nei
Vurdert administrativt:	18.05.18	Strategiområder:	Barn og unge + Kompetanse
Presentert for styret:	07.05.18	Prioriteringskriterier:	
Behandlet i styret:		Verdier:	
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	Drift av fylkeskontaktstilling og etablerte tilbud. Ikke tidsavgrenset prosjekt. Anbefales ikke prioritert.
-------------------	--

Prosjektnummer:	E-18005
Prosjektnavn:	Kompetansearena for e-sport
Prosjekteier:	Renato Mahmutagic, Gigacon Gamingfestival AS
Beskrivelse av prosjekteier:	Selskap som arrangerer e-sport festival i Oslo. Renato er grunder og styreleder og er bosatt i Kristiansand.
Andre samarbeidspartnere:	Blizzard Entertainment, Twitch TV, TV2 Sumo, Telenor, Red Bull m.fl.
Prosjektbeskrivelse:	Ønsker å utvikle miljøet i Kristiansand til et ledene kompetansemiljø i nordisk sammenheng.
Effekt mål:	Økt fokus på og profesjonalisering av e-sport bransjen.
Prosjekt mål:	Etablering av kompetansemiljø i Kristiansand
Tidsperspektiv:	Ikke angitt
Kostnadsrammer:	Ikke angitt
Finansiering:	Ikke angitt

Saksbehandling:		Evalueringskjema:	
Mottatt:	19.01.18	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:	18.05.18	Strategiområder:	Barn og unge + Kompetanse
Presentert for styret:	07.05.18	Prioriteringskriterier:	
Behandlet i styret:		Verdier:	
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	<p>Ønsker å starte Norges første kompetansearena for utvikling av elektronisk sport med hovedbase i Kristiansand og samle all kompetansen her på Sørlandet under samme tak og bli et senterpunkt i Nordisk skala.</p> <p>Uferdig prosjekt i bransje som er i sterk utvikling.</p> <p>Hatt dialog om stopp i vurdering av ny prosjekter, og bedt dem om å ta kontakt igjen på nyåret dersom det fremdeles er aktuelt.</p>
-------------------	--

Prosjektnummer:	E-18008
Prosjektnavn:	«Prosjekt Standpunkt»
Prosjekteier:	Fotograf Peter Lukas
Beskrivelse av prosjekteier:	Fotoprojekt om byers forandring over tid.
Andre samarbeidspartnere:	Ikke oppgitt
Prosjektbeskrivelse:	Fysisk kunstverk som viser foto fra dagens ståsted i en by. Verket skal bli stående i 100 år.
Effekt mål:	Bevisstgjøring av byutvikling både for innbyggere og dem som jobber med byplanlegging
Prosjekt mål:	Utplassering av ett eller flere kunstverk
Tidsperspektiv:	Ikke angitt
Kostnadsrammer:	Kr 120 000 for et/første verk, deretter kr 30 000 for påfølgende steder oppført samtidig
Finansiering:	100 % Cultiva

Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	20.02.18	Innenfor formål:	Tja?
Vurdert administrativt:	18.05.18	Strategiområder:	Annet
Presentert for styret:	07.05.18	Prioriteringskriterier:	6
Behandlet i styret:		Verdier:	
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	<p>Vanskelig å vurdere nivå på kunstner. Enkeltperson som ønsker å lage kunstverk i Kristiansand. Har gjort fotoprojekter om utvikling av byer mange steder i Norge.</p> <p>Ingen nye prosjekter skal vurderes før tidligst handlingsprogram 2019. Anbefales ikke prioritert.</p>
-------------------	---

Prosjektnummer:	E-18011
Prosjektnavn:	Internasjonal KiK (Kunst i Kontekst) konferanse
Prosjekteier:	UiA
Beskrivelse av prosjekteier:	Kunst i Kontekst ved Fakultet for kunstfag ved UiA
Andre samarbeidspartnere:	Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Kristiansand kunsthall, SKMU
Prosjektbeskrivelse:	Internasjonal konferanse «Arts in Context – In Between Practices» skal gjennomføres for andre gang (første gang i 2016)
Effekt mål:	Presentere forskningsfronten på kunstfagenes skjæringspunkter hvor disse møter andre sammenhenger, for eksempel samfunnsmessige, kulturelle, didaktiske og historiske.
Prosjekt mål:	Arrangere internasjonal forskerkonferanse
Tidsperspektiv:	Juni 2019
Kostnadsrammer:	Ikke spesifisert
Finansiering:	Ikke spesifisert

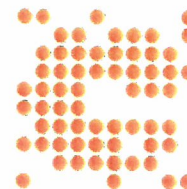
Saksbehandling:		Evaluerings skjema:	
Mottatt:	10.04.18	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:	18.05.18	Strategiområder:	Ja
Presentert for styret:	07.05.18	Prioriteringskriterier:	17
Behandlet i styret:		Verdier:	12
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	<p>Kunst i Kontekst er en forsknings satsing som ble opprettet ved Fakultet for kunstfag i 2013. KIK utvikler en tverrestetisk inngang, dels for å skape langsiktighet og grunnleggende forskning, og dels for å styrke samarbeidet med regionale kulturinstitusjoner på tvers av fag.</p> <p>KIK gjennomførte i 2016 den første internasjonale KIK-konferansen. De ønsker støtte til ny konferanse i 2019.</p> <p>Forskerkonferanse, ingen direkte effekt på barn og unge. Støtter eventuelt opp om et spennende og relevant forskermiljø på UiA. Styret i Cultiva har tidligere ikke prioritert bidrag til denne type konferanser.</p> <p>Anbefales ikke prioritert.</p>
-------------------	--

Prosjektnummer:	E-18012
Prosjektnavn:	ICCP konferanse i Kristiansand
Prosjekteier:	UiA
Beskrivelse av prosjekteier:	Fakultet for kunstfag ved UiA
Andre samarbeidspartnere:	International Council for Children's Play (ICCP)
Prosjektbeskrivelse:	Søke om å være vertskap for internasjonal konferanse for forskning på barns lek og leker. 150 internasjonale delegater.
Effekt mål:	Økt fokus på barn og lek
Prosjekt mål:	Arrangere internasjonal forskerkonferanse
Tidsperspektiv:	2019?
Kostnadsrammer:	Ikke spesifisert
Finansiering:	Ikke spesifisert

Saksbehandling:		Evalueringskjema:	
Mottatt:	07.03.18	Innenfor formål:	Ja
Vurdert administrativt:	18.05.18	Strategiområder:	Ja
Presentert for styret:	07.05.18	Prioriteringskriterier:	10
Behandlet i styret:		Verdier:	8
Resultat styrebehandling:			

Kommentar:	<p>Fakultet for kunstfag ved UiA ønsker å være vertskap for en internasjonal konferanse for forskning på barns lek og leker i regi av International Council for Children's Play (ICCP).</p> <p>Forskerkonferanse, ingen direkte effekt for barn og unge. Støtter opp om satsingen på «Senter for lek» ved UiA. Styret i Cultiva har tidligere ikke prioritert denne type konferanser.</p> <p>Anbefales ikke prioritert.</p>
-------------------	---

Dato: 28. mai 2018
 Saksnr: 27/2018
 Til: Styret
 Møtedato: 11. juni 2018
 Saksbehandler: Jan Erik Tønnessen

Status Kapitalforvaltning 30.04.2018

Status per 30. april 2018 er en porteføljeavkastning hittil i år på MNOK -9 (-0,4%). Justert for KPI (inflasjon på 2,4% p.a.) på grunnkapitalen, er realavkastningen MNOK -22 (-1,1%). Bufferkapitalen har siste måned økt fra MNOK 239 (12,7%) til MNOK 267 (13,9%). Aksjeandelen er siste måned økt fra 51% til 52%.

Nøkkeltall - Cultivas kapitalforvaltning i perioden desember 2011 til april 2018.

MNOK	31.12.11	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.17	30.04.18
Porteføljeverdi	1 380,9	1 429,4	1 566,7	1 695,6	1 751,2	1 936,5	1 919,6
Stiftelseskapital KPI-just**	-1 343,8	-1 354,5	-1 383,0	-1 410,6	-1 440,3	-1516,0	-1 531,1
Ikke utbetalte prosjektinv.	-14,6	-9,5	-8,6	-12,0	-20,8	-41,6	-121,3*
Tellende bufferkapital	22,5	65,2	175,1	273,0	290,1	378,9	267,2
Beregnet stresstest-tap	36,5	67,1	144,5	165,1	174,9	234,8	232,3
Aksjeandel	8 %	18 %	42 %	45 %	47 %	52%	52 %

(*) Prosjektgjelden inkluderer vedtak gjort i styremøte 19. januar 2018.

Porteføljefordeling (vedtatt i styremøte 12.2.2018):

Aktivaklasse	Ramme 2017	Status 30.04.18	Ramme 2018	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	12 %	7 %	5 %	3 %	20 %	ST1X	5 %
Norske obligasjoner	13 %	17 %	14 %	0 %	25 %	ST4X	5 %
Globale obligasjoner	13 %	12 %	13 %	0 %	25 %	BCGBAI(NOK)	5 %
Sum renteplasseringer	38 %	36 %	32 %				15 %
Norske aksjer	0 %	0 %	0 %	0 %	10 %	OSEBX	0 %
Nordiske aksjer	5 %	6 %	6 %	0 %	10 %	VINX (NOK)	8 %
Globale aksjer (val.sikr)	23 %	27 %	27 %	15 %	40 %	MSCI (NOK)	30 %
Globale aksjer	18 %	18 %	18 %	15 %	30 %	MSCI	22 %
Venture/Såkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	47 %	52 %	52 %	48 %	64 %		60 %
Eiendom Norge og utland	5 %	4 %	8 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	10 %
Infl.sikrede obl. - anlegg	10 %	8 %	8 %	0 %	15 %	ST4X + 1 %	15 %
Sum andre aktivaklasser	15 %	12 %	16 %				25 %
Sum	100 %	100 %	100 %				100 %

Cultiva

Kristiansand
 Kommunes
 Energiverksstiftelse

Postboks 494
 NO-4664 Kristiansand

Tel: +47 380 380 20
 Faks: +47 380 380 29

post@cultiva.no
 www.cultiva.no

Org.nr.
 984 336 845

Forslag til vedtak:

1. Statusrapport kapitalforvaltning pr. 30.04.18 tas til etterretning.

Erling Vølvik
Administrerende direktør

Trykte vedlegg: Porteføljerapport pr 30.04.18

Utrykte vedlegg: Ingen

	MARKEDSVERDI I NOK			MARKEDSVERDI I %			STRATEGI	AVVIK	STRATEGI I %	
	31.03.2018	30.04.2018	ENDR.	31.03.2018	30.04.2018	ENDR.			ØVRE GRENSE	NEDRE GRENSE
DNB Global Indeks	216 940 300	227 010 400	10 070 100	11,5	11,8	0,3				
KLP AksjeGlobal Indeks I	111 072 100	116 243 600	5 171 500	5,9	6,1	0,2				
GLOBALE AKSJER - USIKREDE	328 012 400	343 254 000	15 241 600	17,4	17,9	0,5	19,5	-1,6	30,0	15,0
KLP AksjeGlobal Indeks II	501 396 400	517 223 000	15 826 600	26,6	26,9	0,4				
GLOBALE AKSJER - VAL.SIKREDE	501 396 400	517 223 000	15 826 600	26,6	26,9	0,4	19,5	7,4	30,0	15,0
KLP AksjeNorden	113 032 400	116 562 100	3 529 700	6,0	6,1	0,1				
NORDISKE AKSJER	113 032 400	116 562 100	3 529 700	6,0	6,1	0,1	6,0	0,1	10,0	0,0
Private equity	17 721 540	17 721 540	0	0,9	0,9	-0,0				
SUM PRIVATE EQUITY	17 721 540	17 721 540	0	0,9	0,9	-0,0	1,0	-0,1	2,0	0,0
AKSJEPLASSERINGER	960 162 740	994 760 640	34 597 900	50,9	51,8	1,0	46,0	5,8	60,0	40,0
Bankinnskudd	12 878 790	9 356 721	-3 522 069	0,7	0,5	-0,2				
DNB Likviditet IV	132 579 800	132 768 700	188 900	7,0	6,9	-0,1				
BANK/PENGEMARKED	145 458 590	142 125 421	-3 333 169	7,7	7,4	-0,3	13,0	-5,6	20,0	7,0
DNB Europ. Covered Bonds	50 585 780	50 617 800	32 020	2,7	2,6	-0,0				
DNB Global Credit	51 087 930	50 987 900	-100 030	2,7	2,7	-0,0				
DNB Global Credit Short	51 301 270	51 452 540	151 270	2,7	2,7	-0,0				
DNB Global Treasury	75 524 090	75 623 160	99 070	4,0	3,9	-0,1				
GLOBALE OBLIGASJONER	228 499 070	228 681 400	182 330	12,1	11,9	-0,2	10,0	1,9	20,0	0,0
DNB Obligasjon III	318 918 200	319 432 200	514 000	16,9	16,6	-0,3				
NORSKE OBLIGASJONER	318 918 200	319 432 200	514 000	16,9	16,6	-0,3	10,0	6,6	30,0	5,0
RENTEPLASSERINGER	692 875 860	690 239 021	-2 636 839	36,7	36,0	-0,7	33,0	3,0		
Realobl. Trønderenergi-bokført	155 056 800	155 695 400	638 600	8,2	8,1	-0,1				
SUM ANLEGGSOBLIGASJONER	155 056 800	155 695 400	638 600	8,2	8,1	-0,1	20,0	-11,9	25,0	5,0
DNB Scand.PropFund	79 797 350	78 904 180	-893 170	4,2	4,1	-0,1				

Oversikt – Balanser fortsetter på side 2

Oversikt – Balanser fortsetter fra side 1

	MARKEDSVERDI I NOK			MARKEDSVERDI I %			STRATEGI I %			
	31.03.2018	30.04.2018	ENDR.	31.03.2018	30.04.2018	ENDR.	STRATEGI	AVVIK	ØVRE GRENSE	NEDRE GRENSE
SUM ANDRE AKTIVAKLASSER	234 854 150	234 599 580	- 254 570	12,4	12,2	-0,2	20,0	-7,8		
TOTAL	1 887 892 750	1 919 599 241	31 706 491	100,0	100,0	0,0	99,0			

	PERIODEN 1.4.2018– 30.04.2018			HITTIL I ÅR		
	Avkastning totalt	Renter / utbytte	Markedsverdi Endringer	Avkastning totalt	Renter / utbytte	Markedsverdi Endringer
DNB Global Indeks	10 032 565	0	10 032 565	-5 166 857	0	-5 166 857
KLP AksjeGlobal Indeks I	5 171 572	0	5 171 572	-2 542 984	0	-2 542 984
GLOBALE AKSJER - USIKREDE	15 204 137	0	15 204 137	-7 709 841	0	-7 709 841
KLP AksjeGlobal Indeks II	15 826 658	0	15 826 658	-3 548 605	0	-3 548 605
GLOBALE AKSJER - VAL.SIKREDE	15 826 658	0	15 826 658	-3 548 605	0	-3 548 605
KLP AksjeNorden	3 501 065	0	3 501 065	-1 978 333	0	-1 978 333
NORDISKE AKSJER	3 501 065	0	3 501 065	-1 978 333	0	-1 978 333
Private equity	0	0	0	0	0	0
SUM PRIVATE EQUITY	0	0	0	0	0	0
AKSJEPLASSERINGER	34 531 860	0	34 531 860	-13 236 779	0	-13 236 779
Bankinnskudd	0	0	0	0	0	0
DNB Likviditet IV	178 264	0	178 264	683 833	0	683 833
BANK/PENGEMARKED	178 264	0	178 264	683 833	0	683 833
DNB Europ. Covered Bonds	29 870	0	29 870	60 697	0	60 697
DNB Global Credit	- 110 862	0	- 110 862	- 895 162	0	- 895 162
DNB Global Credit Short	140 352	0	140 352	- 310 949	0	- 310 949
DNB Global Treasury	99 073	0	99 073	80 295	0	80 295
GLOBALE OBLIGASJONER	158 432	0	158 432	-1 065 119	0	-1 065 119
DNB Obligasjon III	489 688	0	489 688	566 238	0	566 238
NORSKE OBLIGASJONER	489 688	0	489 688	566 238	0	566 238
RENTEPLASSERINGER	826 384	0	826 384	184 953	0	184 953
Realobl. Trønderenergi-bokført	638 596	0	638 596	2 554 386	0	2 554 386
SUM ANLEGGSOBLIGASJONER	638 596	0	638 596	2 554 386	0	2 554 386
DNB Scand.PropFund	254 827	1 147 997	- 893 170	1 084 784	1 147 997	-63 213

Budsjettkontroll fortsetter på side 4

Budsjettkontroll fortsetter fra side 3

	PERIODEN 1.4.2018– 30.04.2018			HITTIL I ÅR		
	Avkastning totalt	Renter / utbytte	Markedsverdi Endringer	Avkastning totalt	Renter / utbytte	Markedsverdi Endringer
SUM ANDRE AKTIVAKLASSER	893 423	1 147 997	- 254 574	3 639 170	1 147 997	2 491 173
TOTAL	36 251 668	1 147 997	35 103 671	-9 412 656	1 147 997	-10 560 653

	1.4.2018– 30.04.2018			Hittil i år			30.04.2018		1.4.2018– 30.04.2018	
	Tidsvektet avkastning i %			Tidsvektet avkastning i %			Allokering		Avkastning	
	Portefølje	Ref. Indeks	Meravkastning	Portefølje	Ref. Indeks	Meravkastning	i NOK	i %	i NOK	bidrag i %
DNB Global Indeks	4,6	3,2	1,4	-2,2	-2,2	-0,0	227 010 400	11,8	10 032 565	0,5
KLP AksjeGlobal Indeks I	4,7	3,2	1,4	-2,1	-2,2	0,1	116 243 600	6,1	5 171 572	0,3
GLOBALE AKSJER - USIKREDE	4,6	3,2	1,4	-2,2	-2,2	0,0	343 254 000	17,9	15 204 137	0,8
KLP AksjeGlobal Indeks II	3,2	3,1	0,0	-0,7	-0,6	-0,0	517 223 000	26,9	15 826 658	0,8
GLOBALE AKSJER - VAL.SIKREDE	3,2	3,1	0,0	-0,7	-0,6	-0,0	517 223 000	26,9	15 826 658	0,8
KLP AksjeNorden	3,1	3,0	0,1	-1,7	-1,8	0,1	116 562 100	6,1	3 501 065	0,2
NORDISKE AKSJER	3,1	3,0	0,1	-1,7	-1,8	0,1	116 562 100	6,1	3 501 065	0,2
Private equity	0,0	6,8	-6,8	0,0	5,6	-5,6	17 721 540	0,9	0	0,0
SUM PRIVATE EQUITY	0,0	6,8	-6,8	0,0	5,6	-5,6	17 721 540	0,9	0	0,0
AKSJEPLASSERINGER	3,6	3,2	0,4	-1,3	-1,3	-0,0	994 760 640	51,8	34 531 860	1,8
Bankinnskudd	-27,4	0,0	-27,4	-27,4	0,1	-27,5	9 356 721	0,5	0	-0,2
DNB Likviditet IV	0,1	0,0	0,1	0,5	0,1	0,4	132 768 700	6,9	178 264	0,0
BANK/PENGEMARKED	-2,3	0,0	-2,3	-2,0	0,1	-2,1	142 125 421	7,4	178 264	-0,2
DNB Europ. Covered Bonds	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,2	50 617 800	2,6	29 870	0,0
DNB Global Credit	-0,2	-0,4	0,2	-1,7	-2,2	0,5	50 987 900	2,7	- 110 862	-0,0
DNB Global Credit Short	0,3	-0,4	0,7	-0,6	-2,2	1,6	51 452 540	2,7	140 352	0,0
DNB Global Treasury	0,1	-0,4	0,6	0,1	-2,2	2,3	75 623 160	3,9	99 073	0,0
GLOBALE OBLIGASJONER	0,1	-0,4	0,5	-0,5	-2,2	1,7	228 681 400	11,9	158 432	0,0
DNB Obligasjon III	0,2	0,2	-0,0	0,2	-0,5	0,6	319 432 200	16,6	489 688	0,0
NORSKE OBLIGASJONER	0,2	0,2	-0,0	0,2	-0,5	0,6	319 432 200	16,6	489 688	0,0
RENTEPLASSERINGER	-0,4	-0,1	-0,3	-0,5	-0,8	0,3	690 239 021	36,0	826 384	-0,1
Realobl. Trønderenergi-bokført	0,4	0,3	0,1	1,5	-0,1	1,7	155 695 400	8,1	638 596	0,0
SUM ANLEGGSOBLIGASJONER	0,4	0,3	0,1	1,5	-0,1	1,7	155 695 400	8,1	638 596	0,0
DNB Scand.PropFund	0,3	0,3	0,0	1,4	-0,1	1,5	78 904 180	4,1	254 827	0,0

Avkastningsoversikt – totalt fortsetter på side 6

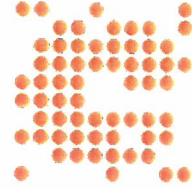
Avkastningsoversikt – totalt fortsetter fra side 5

	1.4.2018– 30.04.2018			Hittil i år			30.04.2018		1.4.2018– 30.04.2018	
	Tidsvektet avkastning i %			Tidsvektet avkastning i %			Allokering		Avkastning	
	Portefølje	Ref. Indeks	Meravkastning	Portefølje	Ref. Indeks	Meravkastning	i NOK	i %	i NOK	bidrag i %
SUM ANDRE AKTIVAKLASSER	0,4	0,3	0,1	1,5	-0,1	1,6	234 599 580	12,2	893 423	0,0
TOTAL	1,7	1,5	0,2	-0,7	-0,9	0,2	1 919 599 241	100,0	36 251 668	1,7

Ansvarsbegrensning

Denne rapporten er basert på informasjon som Mercer (Norge) AS har innhentet fra ulike kilder. Mercer (Norge) AS er ikke ansvarlig for eventuelle skader eller feil som beror på hendelser utenfor selskapets kontroll. Materialet kan være delvis eller helt basert på informasjon fra tredjepart. Vi anser denne informasjonen som pålitelig, men kan ikke garantere at den er korrekt eller komplett. Innholdet i denne rapporten er gyldig for den dato som er oppgitt.

Ved spørsmål eller problemer, ta kontakt med din rådgiver.

Dato: 28. mai 2018
Saksnr: 28/2018
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Jan Erik Tønnessen
og Erling Valvik

Kapitalforvaltningsstrategi og bruk av eksterne rådgivere.

Sammendrag

Styret i Cultiva har bedt om å få en sak der bruk av eksterne rådgivere vurderes som et tillegg til dagens investeringsråd.

Tilbudene blir omtalt i et eget vedlegg unntatt offentlighet.

En ekstern rådgiver kan medføre:

- Bedre rabatter på produkter
- Strategiske råd
- Styret og administrasjonen kan i noen avtaler miste den direkte kontakten med forvalterne
- Noe høyere totale forvaltningskostnader
- Økt fokus på hyppigere reallokering av porteføljen

I forbindelse med bevilgningen til Kunstsiloen ble bufferkapitalen redusert. Hovedspørsmålet er hvordan et fall i markedet får minst mulig konsekvenser samtidig med at aksjeandelen holdes så høy som mulig. Det er på aksjer realavkastningen kommer.

Statens Pensjonsfond Utland (SPU) har i dag en portefølje som avviker fra de fleste andre norske fond på ett punkt. Det er en betydelig bruk av internasjonale statsobligasjoner.

SPU sin strategi er at hovedinntjeningen skal skje på aksjesiden og at obligasjonssiden skal i stor grad ha en motsyklisk/nøytraliserende funksjon til aksjer.

Lange globale statsobligasjoner utgjorde derfor nesten 60% av obligasjonsporteføljen i SPU i 2017.

I forbindelse med at SPU skal opp i en aksjeandel på 70%, er det satt i gang en utredning på hvilke konsekvenser dette bør ha for obligasjonsporteføljen.

Administrasjonen har utfordret vår største leverandør i dag – DnB - om å komme opp med et obligasjonsfond som har tilnærmet de samme egenskapene som det Pensjonsfond utland har. Et slikt tilbud vil komme i løpet av sommeren.

Cultiva

Kristiansand
Kommunes
Energiverksstiftelse

Postboks 494
NO-4664 Kristiansand

Tel: +47 380 380 20
Faks: +47 380 380 29

post@cultiva.no
www.cultiva.no

Org.nr.
984 336 845

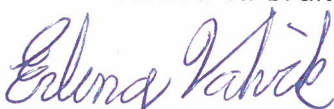
Administrasjonen ser derfor behov for at vi i høst legger fram en revidert kapitalforvaltningsstrategi der overnevnte forhold drøftes.

For både styret og administrasjonen i Cultiva kan det være nyttig at investeringsrådet og flere uavhengige kan gi innspill til kapitalforvaltningsstrategien.

I forbindelse med rulleringen av kapitalforvaltningsstrategien anbefaler administrasjonen at det også tas stilling til om Cultiva skal inngå avtale med ekstern rådgiver.

Forslag til vedtak:

1. Administrasjonen får fullmakt til å bruke inntil 200.000 kroner i forbindelse med rulling av kapitalforvaltningsstrategien
2. I kapitalforvaltningsstrategien tas det stilling til om og eventuelt hvordan Cultiva vil bruke eksterne rådgivere.

Erling Valvik
Adm.dir.

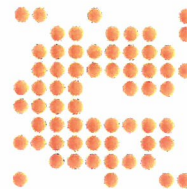
Vedlegg:

Trykte vedlegg:

- 1) Notat :Bruk av rådgivere i kapitalforvaltningen. U.Off. § 13
- 2) Saksfremlegg 03/17

Uttrykte vedlegg:

Ingen

Dato: 28. mai 2018
 Saksnr: 03/17
 Til: Styret
 Møtedato: 27. februar 2017
 Saksbehandler: Jan Erik Tønnessen

Kapitalforvaltning

Status pr. 31.01.17

I januar 2017 ble avkastningen på porteføljen 1 MNOK (0,1%).

Bufferkapitalen er siste måned redusert fra 263,2 MNOK til 260,1 MNOK i 2017.

Aksjeandelen er 48,1%.

Nøkkeltall - Cultivas kapitalforvaltning i perioden desember 2011 til januar 2017.

MNOK	31.12.11	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16	31.01.17
Porteføljeverdi	1 380,9	1 429,4	1 566,7	1 695,6	1 751,2	1790,1	1 789,4
Stiftelseskapital, KPI-justert	-1 343,8	-1 354,5	-1 383,0	-1 410,6	-1 440,3	-1492,1	-1 496,6
Ikke utbetalte prosjektinv.	-14,6	-9,5	-8,6	-12,0	-20,8	-34,7*	-32,7**
Tellende bufferkapital	22,5	65,2	175,1	273,0	290,1	263,2	260,1
Beregnet stresstest-tap	36,5	67,1	144,5	165,1	174,9	196,9	196,1
Aksjeandel	8 %	18 %	42 %	45 %	47 %	48%	48 %

(*) Avsetning på 10 MNOK til Barnas kulturhus 2016 er inkludert i ikke-utbetalte prosjektinvesteringer.

(**) Periodisert avsetning (1 av 12 måneder) NOK 833.000 til Barnas kulturhus 2017 er inkludert i ikke-utbetalte prosjektinvesteringer.

Porteføljefordeling (vedtatt i styremøte 20.12.2016):

Aktivklasse	Ramme 2016	Status 31.01.17	Ramme 2017	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	13 %	13 %	12 %	7,5 %	20 %	ST1X	5 %
Norske obligasjoner	10 %	20 %	10 %	0 %	15 %	ST4X	5 %
Globale obligasjoner	10 %	10 %	20 %	0 %	25 %	BCGBAI(NOK)	5 %
Sum renteplasseringer	33 %	43 %	42 %				15 %
Norske aksjer	0 %	0 %	0 %	0 %	10 %	OSEBX	0 %
Nordiske aksjer	6 %	5 %	5 %	0 %	10 %	VINX (NOK)	8 %
Globale aksjer (val.sikr)	22,5%	25 %	23 %	15 %	30 %	MSCI (NOK)	26 %
Globale aksjer	16,5%	16 %	18 %	15 %	30 %	MSCI	26 %
Venture/Såkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	46 %	48 %	47 %	42 %	60 %		60 %
Eiendom Norge og utland	1 %	0 %	1 %	0 %	4 %	ST4X + 1 %	0 %
Infl.sikrede obl. - anlegg	20 %	9 %	10 %	5 %	20 %	ST4X + 1 %	25 %
Sum andre aktivklasser	21 %	9 %	11 %				25 %
Sum	100 %	100 %	100 %				100 %

Cultiva

Kristiansand
 Kommunes
 Energiverksstiftelse

Postboks 494
 NO-4664 Kristiansand

Tel: +47 380 380 20
 Faks: +47 380 380 29

post@cultiva.no
 www.cultiva.no

Org.nr.
 984 336 845

I styremøte 20. desember 2016 besluttet styret følgende:

- 1) Norske og Globale obligasjoner sidestilles med hensyn på eksponering.
- 2) Porteføljebegrensninger for 2017 angitt i vedlegg (pkt. 2.1) godkjennes.
- 3) Foreslåtte allokeringsrammer for 2017 godkjennes.
- 4) Styret viderefører administrasjonens fullmakt til å investere i realrenteobligasjoner fra Hafslund, andre nettselskaper eller infrastrukturselskaper med minimum 2,5 % realrente.
- 5) Styret ber administrasjonen å utarbeide revidert porteføljeforslag for obligasjoner for endelig vedtak i styremøte i 2017.
- 6) Styret ber administrasjonen oppdatere kapitalforvaltningsstrategien med de vedtatte endringer.

Administrasjonen har siden forrige styremøte vært fokusert på å restrukturere eksisterende renteportefølje (pkt 1 over), men også arbeidet med å identifisere mulige realrenteobligasjoner for å nå det langsiktige målet på 25% (pkt 4 over).

For Cultiva er det viktig å beskytte seg mot norsk inflasjon. Hittil har Cultiva investert i 1 norsk realrenteobligasjon utstedt av Trønderenergi som nettopp gir slik beskyttelse. Denne investeringen utgjør 9%, mens vårt langsiktige mål er 25% innenfor denne aktivklassen. Imidlertid er dette markedet svært lite, og det kan kategoriseres som nærmest ikke-eksisterende. Siste utstedelse var i 2015, og det finnes i dag kun 12 obligasjoner i dette markedet. Det er heller nærmest ingen omsetning siden eierne gjerne definerer investeringen som anleggsobligasjon og dermed sitter til forfall inntreffer.

Utenlandske realrenteinvesteringer har vært vurdert som alternativ, men disse gir ingen beskyttelse mot norsk inflasjon.

Administrasjonen er kommet til at den aktivklassen som samvarierer best med KPI er norsk eiendomsfond. Inntektene (leienivå) er KPI-justert årlig og generelt vil restverdier delvis være en funksjon av fremtidig forventet inflasjonsjustert leienivå. Dette er også den aktivklassen som sammen med realrenteobligasjoner gir en mest stabil avkastning.

Basert på ovennevnte har administrasjonen konsultert investeringskomiteen knyttet til eiendomsfond som ny aktivklasse. Deres kommentarer er vedlagt denne sak. På generell basis kan vi trekke følgende ut av deres kommentarer:

- Statens Pensjonsfond Utland har gjort tilsvarende vurdering og har i dag en ramme på 10% for denne type aktivklasse.
- Denne type investering er mindre likvid, og det må hensyntas at porteføljen er likviditetsmessig i stand til å rebalansere ved eksempelvis større verdiendringer i spesielt aksjer.
- Ny stresstest må innarbeides dersom eiendomsfond inkluderes som ny aktivklasse.
- Timingen kan være god i og med at sannsynligheten for høyere renter i det norske markedet nok er høyere enn et fall. Stigende renter vil, ceteris paribus, redusere verdien av obligasjonsinvesteringene.
- Denne aktivklassen gir bedre sikring mot inflasjon enn obligasjoner, men sammenhengen er ikke perfekt.
- I følge Sparebankstiftelsen DnB kan det utløse gevinstskatt ved denne type fond, selv for stiftelser som i utgangspunktet er unntatt skatt.
- 20% i eiendomsfond anses å være for mye.

Basert på investeringsrådets kommentarer har administrasjonen besluttet å innstille på at inntil 10% av porteføljen på lang sikt kan være i eiendomsfond.

Videre innstiller administrasjonen på å sidestille norske og globale obligasjonsinvesteringer.

Dette medfører således følgende reviderte langsiktige mål (endring uthevet i rødt):

Aktivklasse	Ramme 2016	Status 31.01.17	Ramme 2017	Min	Maks	Referanse indeks	Langsiktig mål
Bank/Pengemarked	13 %	13 %	12 %	7,5 %	20 %	ST1X	5 %
Norske obligasjoner	10 %	20 %	13 %	0 %	15 %	ST4X	5 %
Globale obligasjoner	10 %	10 %	13 %	0 %	25 %	BCGBAI(NOK)	5 %
Sum renteplasseringer	33 %	43 %	38 %				15 %
Norske aksjer	0 %	0 %	0 %	0 %	10 %	OSEBX	0 %
Nordiske aksjer	6 %	5 %	5 %	0 %	10 %	VINX (NOK)	8 %
Globale aksjer (val.sikr)	22,5%	25 %	23 %	15 %	30 %	MSCI (NOK)	26 %
Globale aksjer	16,5%	16 %	18 %	15 %	30 %	MSCI	26 %
Venture/Såkkorn	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	OSEBX	0 %
Sum aksjeplasseringer	46 %	48 %	47 %	42 %	60 %		60 %
Eiendom Norge og utland	1 %	0 %	5 %	0 %	10 %	ST4X + 1 %	10 %
Infl.sikrede obl. - anlegg	20 %	9 %	10 %	5 %	15 %	ST4X + 1 %	15 %
Sum andre aktivaklasser	21 %	9 %	15 %				25 %
Sum	100 %	100 %	100 %				100 %

1. Eiendomsfond

Administrasjonen har formulert følgende kriterier som alltid må være tilfredsstillt:

- Fondet må en størrelse på minimum NOK 4 mrd.
- Fondet må bestå av minimum 10 eiendommer.
- Minimum 60% av kontantstrøm må komme fra norske eiendomsinvesteringer.
- Leietakersoliditet må være minimum BBB- (investment grade) som gjennomsnitt.
- Fondet må ha en oversiktlig og akseptabel avgiftsstruktur.

Basert på dette har tre ulike eiendomsfond vært vurdert. Vår analyse kan sammenfattes i følgende tabell:

	Feestruktur	Leietid	Kontor eller Handel	Avkastning siste 3 år	Uavhengige	Eiendommer	Totalt fond
Aberdeen Eiendomsfond 1 Norge	Høy og komplisert	5	92%	6,6%	Ja	28	NOK 6,8 mrd
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	Høy	9	70%	9,1%	Nei	15	NOK 8,2 mrd
Scandinavian Property Fund (DnB)	Middels	8	81%	8,1%	Nei	12	NOK 5,8 mrd

Administrasjonen anbefaler Scandinavian Property Fund (DnB) basert på en enkel og akseptabel feestruktur, en høy andel innenfor handel og kontor, en leietakermasse med god gjennomsnittsrating og således en netto risikojustert avkastning som anses best av de tre fondene. Samtidig er det viktig å påpeke at alle 3 fondene er gode alternativer og valget blir egentlig en funksjon av hva man velger å vektlegge mest.

Administrasjonen anbefaler således styret om å flytte inntil 10% fra Renteplasseringene (i hovedsak fra norske obligasjoner) til norske eiendomsfond. I første omgang innstilles det på å flytte MNOK 80 (4,6%) fra DnB Obligasjon III til Scandinavian Property Fund

2. Globale obligasjoner

Basert på at porteføljen skal ha tilnærmet samme eksponering, foreslår administrasjonen å redusere DnB Obligasjon III ytterligere med MNOK 50 og å investere midlene i DnB Global Credit Short. Det vil ikke påløpe transaksjonskostnader i denne sammenheng.

DnB Obligasjon III er et norsk obligasjonsfond innenfor investment grade segmentet. Fondet har en yield (forventet avkastning) på 2,3% og en rentedurasjon på 2,4 år. Etter nedslag på MNOK 130 vil Cultiva fortsatt ha investert MNOK 217 i fondet.

DnB Global Credit Short er et fond som er likt vårt eksisterende fond DnB Global Credit, men ved hjelp av derivater reduseres rentedurasjonen. Fondets rentedurasjon er 1,2 år og yielden ligger på 2,4%. (Det ordinære fondet (DnB Global Credit) har tilsvarende en rentedurasjon på 5,9 år og en yield på 3,1%).

Denne omfordelingen medfører at Cultiva reduserer sin rentedurasjon (som er bra ved økte renter) og samtidig øker sin løpende avkastning (yield).

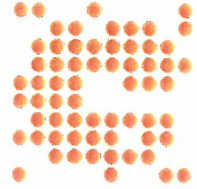
Forslag til vedtak:

- 1) Statusrapport kapitalforvaltning pr. 30.01.17 tas til etterretning.
- 2) Styret godkjenner foreslåtte endringer i allokeringsrammen.
- 3) Administrasjonen får fullmakt til å selge ut inntil MNOK 130 av DnB Obligasjon III.
- 4) Administrasjonen får fullmakt til å tegne andeler i følgende fond:

Scandinavian Property Fund	80 MNOK
DNB Global Credit Short	50 MNOK

Erling Valvik
Administrerende direktør

Vedlegg: Trykte vedlegg: 1) Månedsrapport for januar 2017
2) Presentasjon av Scandinavian Property Fund
3) Sammendrag DnB Global Credit Short/DnB Global Credit
Utrykte vedlegg: Kapitalforvaltningsstrategi 20.12.2016

Dato: 28. mai 2018
Saksnummer: 29/18
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Jan Erik Tønnessen

Virksomhetsrapport 2017

Vedlagt følger utkast til virksomhetsrapport med årsberetning og årsregnskap for 2017.

Forslag til vedtak:

- 1) Årsberetning og årsregnskap for 2017 godkjennes.
- 2) Fremlagt utkast til virksomhetsrapport 2017 godkjennes.

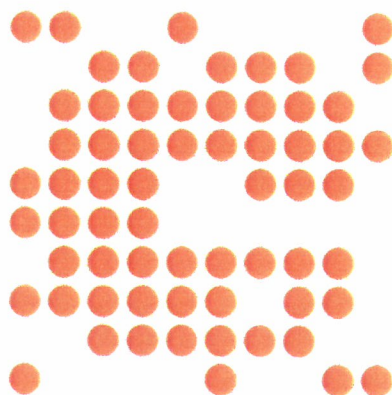
Erling Valvik
Administrerende direktør

Vedlegg:

Trykte vedlegg: Utkast til virksomhetsrapport 2017
Utrykte vedlegg: Ingen

Virksomhetsrapport 2017

---

cultiva

Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Innhold

Kultur for kultur!	3
Prioriterte prosjekter 2017	4
Årsberetning	9
Resultatregnskap	13
Balanse	14
Kontantstrømanalyse.....	16
Noter	17
Revisjonsberetning	21
Cultivas rådsforsamling, styre og administrasjon	23

Kultur for kultur!

Visjonen for Cultiva er:

Kristiansand skal bli Nordens fremste kulturby for barn. Byen skal med dette bli landets fremste oppvekstby og en by som barn og barnefamilier må besøke.

Strategi

Cultiva og Sørlandets Kompetansefond ble etablert fordi Kristiansand og Sørlandet hadde større levekårsproblemer sammenlignet med andre byer og regioner.

Det er to veier å få opp levekårene på:

- Gjøre regionen mer attraktiv, kompetent og effektiv ved hjelp av å investere i kunst, kultur, kompetanse og infrastruktur. Dette har vært fokus for stiftelsen de første 12 årene.
- Gjøre noe konkret for de som strever. Dette har vært hovedfokus de siste årene.

I tillegg til fortsatt å ha fokus på talent, kompetanse og nye muligheter som nytt kunstmuseum, har styret i Cultiva i nåværende strategi prioritert barn og unge.

I vår strategi er dette formulert slik:

Tiltak og prosjekter som i særlig grad vil styrke barn og unges livssituasjon gjennom å fremme deres kreativitet, kulturelle deltakelse, opplevelse og utvikling. En andel av midlene skal særlig brukes til å løfte de grupper barn og unge som har de største levekårsproblemene.

Stiftelsen mener at en spisset innsats for barn og unge vil ha grunnleggende effekt på levekår. Opplevelse av, og kompetanse innen, kunst, kultur og kreativitet anses som et fundament for å sikre innbyggernes livskvalitet og byens attraktivitet.

Veldokumentert forskning viser at målrettet innsats for barna og unge med kunst, kultur, kreativitet inklusive lek gjør at alle blir en bedre utgave av seg selv og særlig vil barn og unge som har levekårsproblemer få stor nytte av dette.

Utfordringen er ikke hvem som skal prioriteres på feltet med målrettede levekårstiltak, men hvordan.

Samarbeid

Selv om Cultiva ikke baserer aktiviteten på søknadsbehandling, kommer det stadig nye forslag til prosjekter og samarbeid. Vi har stort fokus på å identifisere og utvikle samarbeidsprosjekter som kan bidra til å oppfylle stiftelsens visjon.

Prosjekter

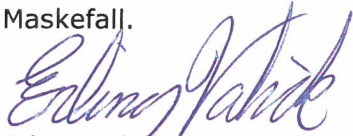
Kristiansand er en by i endring – både fysisk og mentalt. Cultiva ønsker å bidra med prosjekter og initiativer som bygger en god kultur for kultur. Kunst og kultur skal være en naturlig del av hverdagen til byens innbyggere, og gjøre byen attraktiv både for tilreisende og fastboende.

Nicolai Tangens deponering av norsk- og nordisk samtidskunst hos Sørlandets Kunstmuseum (SKMU) utløste en høylytt kulturdebatt i Kristiansand. En vesentlig økning av samlingen til SKMU utløste økt arealbehov, og Cultiva bevilget i januar 2018 NOK 100 millioner til bygging av

nytt kunstmuseum «Kunstsilo» under forutsetning av at prosjektet blir fullfinansiert. Kristiansand kommune, Vest-Agder Fylkeskommune og Aust-Agder Fylkeskommune har også bevilget midler, og det arbeides aktivt opp mot staten og andre finanseringskilder for å sikre fullfinansiering av prosjektet.

Infrastrukturen for kunst og kultur i Kristiansand er også styrket bl.a. ved at Vitensenter Sørlandet har åpnet avdeling i Kristiansand, Geitmyra Matkultursenter skal etablere seg i Kristiansand, Kristiansand kommune har besluttet å bygge ny kulturskole vegg i vegg med Kilden og Kunstsilo og Kristiansand Folkebibliotek har gjenåpnet etter renovering.

I 2017 har Cultiva investert (etter tilbakeføringer) 22 698 250 kroner i 20 ulike prosjekter. Det gode samarbeidet med Senter for ung kunst og kultur ved Fakultet for kunstfag, UiA, og Kilden Dialog er videreført. I tillegg har vi flerårige samarbeid med Geitmyra Matkultursenter, Kristiansand Dragefestival, Norway Summer Games, Posebyen Kulturskole og forestillingen Maskefall.

Erling Vålvik

Administrerende direktør

Prioriterte prosjekter 2017

Hovedsatsing BARN OG UNGE

Kilden Teater- og Konserthus – Kilden Dialog (år 4 av 4)

Dialogprosjekter rettet mot barn og unge, kr 1 250 000,-

Kilden Dialog ønsker å påta seg et større samfunnsansvar, og utvikle relasjonen med publikum, både gjennom å nå nye grupper med de tilbud som finnes i dag, men spesielt å utvikle nye former for aktiv deltakelse. Dette vil de gjøre ved å utnytte egne kunstneriske og faglige ressurser i samarbeidsprosjekter med organisasjoner, skoler og andre virksomheter. Det overordnede målet er å tilføre deltakerne i prosjektet og regionen en merverdi. De mener bestemt at deltakelse i kunstaktiviteter gir kulturell kompetanse som kvalifiserer til medansvar og deltakelse i samfunnet. Kilden Dialog presiserer at de skal være tro mot Kildens kunstneriske oppdrag, og skal ikke overta offentlige oppgaver som andre har ansvaret for.

Kontakt: prosjektleder Marie T. Sørensen, e-post: marie.teresie.sorensen@kilden.com

Cultiva Ekspress Junior

Ordning for kunst- og kulturprosjekter med stor barnemedvirkning:

Skapende Barn (år 2 av 4), kr 1 700 000,-

3-årig prosjekt for tidlig innsats for utsatte barn i barnehagene.

My Machine 2017 kr 1 100 000,-

Design og produksjon av barns drømmemaskiner. Involverer både barneskole, videregående skole og UIA.

RUTPLUKS (år 2 av 4) kr 1 000 000,-

Skulpturprosjekt for barn.

Cultiva Ekspress Junior er en ordning som skal gjennomføre kunst- og kulturproduksjoner

med stor barnemedvirkning. Målgruppen er barn og unge fra 0 til 18 år. Ordningen er inspirert av prosjekter som er gjennomført andre steder. Ordningen administreres av Senter for ung kunst og kultur ved UiA – Fakultet for kunstfag.

Kontakt: Inger Margrethe Stoveland, e-post: inger@trafo.no

Barn i Byen Kulturproduksjoner AS - Barn i Byen Kristiansand

Kulturmagasinet med kulturkalender for barn og unge, kr 300 000,-

Kristiansand har allerede et mangfoldig kulturtilbud for barn, men det er vanskelig å få en oversikt over det som tilbys. Kulturkalenderen gir barn og barnefamilie mulighet til å øke kulturdeltakelsen ved å benytte seg av tilbud som allerede finnes. Økt sannsynlighet for deltakelse utfordrer etablerte kulturinstitusjoner og andre kulturaktører til å etablere nye tilbud for barn og barnefamilier. I 2017 er det utgitt 4 utgaver av Barn i Byen Kristiansand.

Kontakt: Mette Cecilie Johansen, e-post: mette@barnibyen.no

Barn i Byen Kulturproduksjoner AS – Våre Bilder

Tilskudd produksjonskostnader kr 103 250,-

Profilering av bilder i byen og på busser for å sette fokus på barn og unges oppvekstmiljø i Kristiansand. Bildene ledsages av en tekst skrevet av barn og unge selv og fokuserer på ønsker for eget liv.

Kontakt: Mette Cecilie Johansen, e-post: mette@barnibyen.no

Blå Kors Kristiansand – Posebyen kulturskole

Utvikling og oppstart av nytt kulturskoletilbud, kr 500 000,- (år 3)

Blå Kors Kristiansand har i samarbeid med Kristiansand kulturskole utviklet et nytt lavterskel kulturskoletilbud for barnefamilier som av ulike årsaker sliter i hverdagen, som har en presset økonomi, familier med fremmedkulturell bakgrunn med manglende nettverk og andre utfordringer. Cultiva har inngått et 3-årig samarbeid med prosjektet.

Kontakt: Arvid Solheim, e-post: arvid.solheim@blakors.no

ABUP – Psyken Vår - Barn

Utvikling og produksjon av undervisningsfilm rettet mot barns psyke, kr 1 500 000,-

Prosjektet er en fortsettelse av tilsvarende prosjekt for ungdom. Undervisningsfilmen skal bidra til bedret forståelse for barns psyke.

Kontakt: Gro Anita Kåsa Poulsen, e-post: gro.poulsen@sshf.no

Egenregi – Etablering av Barnas Kulturhus

Avsatt til bygg og fase 1, kr 10 000 000,-

Flerårig prosjekt hvor Cultiva vil etablere et barnas kulturhus i sentrum av Kristiansand. Fase 1 i prosjektet skal utrede lokalisering, modeller for eierskap og drift og konsepter for innhold i huset. Det er engasjert prosjektleder i deltidsstilling

Kontakt: Ingebjørg Borgemyr, e-post: ingebjorg.borgemyr@cultiva.no

Vitensenter Sørlandet – Avdeling i Kristiansand

Etablerings- og driftsstøtte , kr 600 000,- (år 2)

Vitensenter Sørlandet har etablert egen avdeling i Kristiansand. 3-årig prosjekt.

Kontakt: Kine Wangerud, e-post: kine.wangerud@vitensor.no

KIF Friidrett – Barnestevne under Quartlekene (år 1)

Etablerings- og driftsstøtte , kr 100 000,- (år 1)

Eget barnestevne for alle barneskoler/SFO i Kristiansand.

Kontakt: Ingvar Terje Sæten, e-post: terje.saten@uia.no

Kristiansand Internasjonale Dragefestival (år 1)

Etablerings- og driftsstøtte , kr 350 000,- (år 1)

Festival på Bystranda i September.

Kontakt: Andrea Bang, e-post: andreabang@hotmail.com

Stiftelsen Sportikus - Norway Summer Games (år 1)

Etablerings- og driftsstøtte , kr 500 000,- (år 1)

Sommerarrangement for opptil 20 ulike idretter. En arena for de mindre idrettene.

Kontakt: Geir Thorstensen, e-post: geir.thorstensen@idrettsforbundet.no

Sørnorsk Filmsenter – FilmMobil (år 2)

Utviklingsmidler, kr 280 000,-

3-årig prosjekt for å gi barn en bedre forståelse av hvordan en film blir til og hvordan film påvirker oss.

Kontakt: Kirsten Bonnèn Rask, e-post: kirsten@sornorsksfilm.no

Indie Film AS – Natta Pappa Henta oss

Utviklingsmidler, kr 100 000,-

Tilskudd til lansering av filmen rettet mot barn og unge i Kristiansand.

Kontakt: Karianne Berge, e-post: karianne.berge@gmail.com

Delsatsing TALENTUTVIKLING

Cultiva Ekspress

Videreføring av Cultiva Ekspress Idrett og Kunst, kr 3 350 000,-

Cultiva Ekspress Idrett og Cultiva Ekspress Kunst er Cultivas talentutviklingsprogram for unge som arbeider for å etablere seg som profesjonelle innen kunst- og kulturfeltet. For idrettsutøvere omfatter ordningen stipender, for kunstnere omfatter den også mentorhjelp og workshops. Programmet administreres av Senter for ung kunst og kultur ved UiA – fakultetet for Kunstfag.

Kontakt: post@cultivaekspress.no

UIA Fakultet for Kunstfag – Videreutvikling av Trafo

Etableringsstøtte, kr 600 000,-

Oppgradering og forbedring av Trafo's hjemmeside.

Kontakt: Trond Arntzen, e-post: trond@uia.no

Kilden Teater- og Konserthus – Ungdomskilden

Talentutviklingsprogram for scenekunst, kr 1 600 000,- (år 3)

Tilbud om regulær, profesjonell talentutvikling ved Kilden Teater- og Konserthus. Undervisningstilbudet for barn og unge som har et sterkt scenisk uttrykksbehov eller søker spesiell og utvidet kunnskap innen de teatertekniske funksjoner – det være seg scenografi, kostyme, maske, lyd, lys, sceneteknikk og produksjon.

Kontakt: prosjektleder Marie T. Sørensen, e-post: marie.teresie.soresen@kilden.com

Vest-Agder Fylkeskommune – Storbyprosjekt UKM

Kompetanseutvikling og rekrutteringsprosjekt, kr 150 000,- (år 3)

Etablering av 3-årig prosjekt for å få flere deltakere med i UKM i storbyene ved hjelp av kartlegging, nettverksbygging, utvikling og testing av nye modeller for rekruttering av deltakere.

Kontakt: Inga Lauvdal, e-post: inga.lauvdal@vaf.no

Musikk Gir Liv – Gratiskonsert

Utstilling, kr 50 000,-

Gratiskonsert i forbindelse med Thailandske barnemusikanter i samspill med KSO.

Kontakt: Kjell Åge Stoveland, e-post: kjell.aage.stoveland@kilden.no

Norsk Musikkorpsforbund – Skolekorpene i Kristiansand

Utredning, kr 80 000,-

Utredning knyttet til virkemidler for å øke rekrutteringen for skolekorpene i Kristiansand.

Kontakt: Finn Arne Dahl, e-post: finnarne@musikkorps.no

Mediefabrikken – FilmLab Norge

Talentutviklingsprogram, kr 250 000,- (år 1)

Nye metoder for utvikling av filmtalenter.

Kontakt: Anders Fristad Rudolph, e-post: anders@mediefabrikken.com

Vest-Agder Idrettskrets – Ung og Lovende

Talentutviklingsprogram for unge frivillige, kr 21 000,-

Delsatsing KOMPETANSEUTVIKLING

Kilden Teater- og Konserthus – Kilden Dialog

Utvikling av et regionalt kompetansesenter for dialogmetodikk, kr 1 000 000,-.

Kilden har ambisjoner om å utvikle Kilden Dialog til å bli et regionalt kompetansesenter for dialogmetodikk og -praksis.

Kontakt: prosjektleder Marie T. Sørensen, e-post: marie.teresie.soresen@kilden.com

Foreningen Maskefall – Forestillingen «Maskefall»

Driftsstøtte, kr 450 000,-.

3-årig prosjekt med årlige forestillinger.

Kontakt: prosjektleder Kristian Landmark, e-post: kristian.landmark@gmail.com

Scenekunst Sør – Kompetansesenter for scenekunst

Etableringsstøtte til kompetansesenter i Kristiansand, kr 500 000,- (år 2)

Kontakt: Trond Arntzen, e-post: trond.arntzen@uia.no

Geitmyra Matkultursenter – Etablering i Kristiansand

Etablering og driftsstøtte, kr 5 000 000,-

Bistand til etablering i Kristiansand.

Kontakt: Eivind Løvdal, e-post: eivind@geitmyra.no

Kilden Teater- og Konserthus – Kildenkongressen 2018

Etablering og driftsstøtte, kr 240 000,-

Kontakt: prosjektleder Marie T. Sørensen, e-post: marie.teresie.soresen@kilden.com

Delsatsing NYE MULIGHETER

Sysleriet v/Olav Wicken – Historien om Cultiva

Støtte til dokumentasjon, kr 470 000,-

Utarbeidelse av fylldig dokumentasjon rundt opprettelsen av Cultiva.

Kontakt: Olav Wicken, e-post: olav.wicken@tik.uio.no

Som omtalt innledningsvis har Cultiva i januar 2018 bevilget kr 100 000 000,- til SKMU og Kunstsiloprojektet.

Årsberetning

Formål og virksomhetens art

Stiftelsens formål er å sikre arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand ved å gi støtte til prosjekter ved etablering av kunst-, kultur- og kunnskapsinstitusjoner eller organisasjoner som bidrar til nyskaping, utvikling og kompetansebygging ved kreative miljøer i Kristiansand.

Kunnskapsinstitusjoner som utvikler kreativitet og nyskaping kan tildeles midler fra stiftelsen.

Institusjoner eller organisasjoner som mottar støtte må drive virksomhet på kvalitativt høyt nivå til nytte for lokalsamfunnet.

Stiftelsen er lokalisert i Kristiansand.

Arbeidsmiljø/ytre miljø

Stiftelsen har pr 31.12.2017 totalt 3 ansatte fordelt på 2,7 årsverk. Stillingen som kontorleder er felles med Sørlandets Kompetansefond. Fra og med 01.04.2018 er antall årsverk redusert fra 2,7 til 2,0.

Arbeidsmiljøet i stiftelsen anses å være godt. Sykefraværet utgjør 34 dager (5%). Det har ikke vært skader eller ulykker i løpet av året.

Stiftelsens formål består i investering i prosjekter i henhold til vedtekter, og forurenses derfor ikke det ytre miljø.

Likestilling

Stiftelsen ser at det innenfor områdene kunst, kultur og kreative industrier fortsatt er betydelig mannsdominans. Dette kommer også til uttrykk i stiftelsens søknader og investeringer. Stiftelsen har som mål å bidra til en større likestilling gjennom sine investeringer.

I stiftelsens ulike organer er kjønnsfordelingen som følger:

	Kvinner	Menn	Totalt
Administrasjonen	1 (33 %)	2 (67 %)	3
Styret og vara	4 (57 %)	3 (43 %)	7
Rådsforsamlingen	4 (36 %)	7 (64 %)	11

Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetningen om fortsatt drift. Basert på stiftelsens egenkapitalbase bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Styret mener at årsregnskapet gir en rettvise oversikt over utvikling og resultat av stiftelsens virksomhet og stilling.

Stiftelsens grunnkapital er kr 1 133 800 000. I henhold til stiftelsens vedtekter skal fondets grunnkapital hvert år tillegges et beløp som er tilstrekkelig til at fondet opprettholder sin realverdi. Årets avsetning til tilleggskapital er kr 26 858 010 basert på en stigning i konsumprisindeksen på 1,8% i 2017. Bokført egenkapital pr 31.12.2017 utgjør dermed:

Grunnkapital	Kr	1 133 800 000
Tilleggskapital	Kr	385 169 698
Prosjektinvesteringsfond	Kr	0
Annen egenkapital	Kr	379 922 559
<u>Sum egenkapital pr 31.12.2017</u>	Kr	<u>1 898 892 257</u>

Porteføljen til forvaltning har pr. 31.12.17 en antatt markedsverdi på kr 1 936 536 367.

Netto avkastning av kapital for 2017 utgjør kr 175 306 607 (kr 55 783 827 i 2016). Etter fratrukk for driftskostnader og årets utdelinger utgjør årets overskudd kr 146 992 031 (kr 21 169 264 i 2016).

Det er kun stiftelsens realavkastning som kan anvendes til formålet. For 2017 er realavkastningen disponert som følger:

Avkastning av kapital	Kr	175 306 607
<u>Avsatt til tilleggskapital</u>	Kr	<u>-26 858 010</u>
<u>Realavkastning</u>	Kr	<u>148 448 597</u>
Driftskostnader	Kr	5 616 326
Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål	Kr	22 698 250
Overført fra prosjektinvesteringsfond	Kr	-32 177 662
Avsatt til prosjektinvesteringsfond	Kr	0
<u>Avsatt til annen egenkapital</u>	Kr	<u>152 311 683</u>
<u>Sum disponert realavkastning</u>	Kr	<u>148 448 597</u>

Cultiva tar årlig ut midler fra investeringsporteføljen for å dekke drift og utbetalinger til prosjektinvesteringer. Investeringsaktiviteter og driften av stiftelsen gav i 2017 et likviditetsoverskudd på kr 6,5 mill. Likviditetssituasjonen til stiftelsen er god.

Det er etter det styret kjenner til ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som har betydning for stiftelsens stilling og resultat.

Kapitalforvaltningsstrategi

Styret reviderte kapitalforvaltningsstrategi sist i styremøte 12. februar 2018. Strategien videreføres ved at fondet skal gradvis øke aksjeandelen opp mot et nivå på 60% av totalporteføljen. Dette skal skje ved at det ikke gjennomføres rebalansering av porteføljen med aksjeandel i intervallet 48 – 60%. Ytterligere aksjekjøp krever styrebehandling. Det skal imidlertid iverksettes rebalansering hvis aksjeandelen faller under 48%.

	31.12.17	31.12.16	31.12.15	31.12.14	Mål
Renteplasseringer	36 %	43 %	43 %	45 %	30 %
Aksjeplasseringer	52 %	48 %	47 %	45 %	60 %
Andre aktivaklasser	12 %	9 %	10 %	10 %	10 %

Regnskapsmessig avkastning på kapital utgjorde 9,4% for 2017, og realavkastningen var 8%.

Styret mener det er utarbeidet forsvarlige rutiner og intern kontroll for stiftelsens forvaltning av midler.

Finansiell risiko

Stiftelsens eksponering mot finansiell risiko gjelder forvaltningen av stiftelsens midler.

Markedsrisikoen utgjør hovedsakelig renterisiko på anleggsporteføljen, da størsteparten av de øvrige investeringer er i korte obligasjoner og pengemarkedet. Kurstap i porteføljen ved en 1,5% stigning i rentenivået er anslått til kr 18,5 mill.

Stiftelsens aksjeportefølje utgjør 52% av totalporteføljen, og medfører risiko for svingninger i aksjekursene. En kursnedgang på 20% i aksjemarkedene vil anslagsvis kunne gi et tap på kr 202 mill.

Stiftelsen er utsatt for kredittrisiko knyttet til utstedere av obligasjonslån, men risikoen anses for å være lav. Likviditeten er god.

Formålsrealisering og fremtidig utvikling

Stiftelsen ønsker å bruke sine midler der de sannsynligvis får størst effekt på det vedtektsfestede formålet, sikring av arbeidsplasser og gode levekår i Kristiansand. Styret vedtok gjeldende strategi i styremøte 11. april 2011.

Cultivas visjon skal være retningsgivende for valg av strategi:

Kristiansand skal bli Nordens fremste kulturby for barn. Byen skal med dette bli landets fremste oppvekstby og en by som barn og barnefamilier må besøke.

Stiftelsens hovedsatsing vil være tiltak og prosjekter som i særlig grad vil styrke barn og unges livssituasjon gjennom å fremme deres kreativitet, kulturelle deltakelse, opplevelse og utvikling. I tillegg vil det fortsatt være fokus på talentutvikling og kompetanseutvikling innenfor kunst- og kulturnæringer.

Stiftelsen har i 2017 benyttet ca. 22,7 millioner kroner av stiftelsens frie egenkapital til prosjektinvesteringer i 2017. På grunn av en betydelig bevilgning til Sørlandets Kunstmuseum («Kunstsiloprojektet») på 100 millioner kroner i januar 2018, har styret vedtatt en bevilgningsstopp for nye prosjekter i 2018. Dette vedtaket kan revurderes tidligst i desember 2018.

Støtten til enkeltprosjekter fremgår av note 8, og fordelingen på satsingsområdene er:

Satsingsområde	Beløp	Andel
Barn og unge	21 703 250	91 %
Talentutvikling	1 721 000	7 %
Kompetanseutvikling	125 000	0 %
Nye muligheter	470 000	2 %
Årets prosjektinvesteringer	24 019 250	100 %
Tilbakeføringer	-1 321 000	
Kostnadsførte prosjektinvesteringer	22 698 250	

Overstående tabell er noe misvisende ettersom Cultiva fikk forskjøvet bevilgninger til flerårige prosjekter fra desember 2017 til januar 2018. Således fremkommer ikke bevilgninger foretatt i januar 2018 som normalt ville ha vært foretatt i 2017. Disse var:

Barn i Byen 2018	300 000
Posebyen Kulturskole år 3 av 3	500 000
Vitensenter Kristiansand år 2 av 3	600 000
UKM Storbyprosjekt år 3 av 3	150 000
Totalt Barn og Unge	1 550 000
<u>Talentutvikling:</u>	
Cultiva Express Kunst og Idrett 2018	3 350 000
Ungdomskilden år 3 av 3	1 600 000
Totalt Talentutvikling	4 950 000
<u>Kompetanseutvikling:</u>	
Scenekunst Sør år 2 av 3	500 000
Totalt Kompetanseutvikling	500 000

Det er fremdeles stort fokus på at Cultiva skal vedlikeholde og videreutvikle bufferkapitalen som, før tildeling til Kunstsiloprojektet, var på 376 millioner kroner pr. 31.12.17. Dette gjør at Cultiva kan være en langsiktig investor som har evne til å sitte gjennom kriser, og likevel ha midler til å kunne gjennomføre prosjektinvesteringer i de årene hvor avkastningen er lavere enn forventet.

Kristiansand 11. juni 2018

_____
Ansgar Gabrielsen
Styreleder

_____
Sissel Leire

_____
Kristin Wallevik

_____
Jørgen Kristiansen

_____
Torbjørn Urfjell

_____
Erling Valvik
Administrerende direktør

Resultatregnskap

Note	Driftsinntekter og driftskostnader	2017	2016
	Avkastning av kapital		
	Inntekter av finansielle eiendeler		
	Renteinntekter	19 311 663	32 275 680
	Gevinst ved realisasjon av finansielle eiendeler	97 351	31 978 417
6	Urealisert gevinst og reversering av urealisert tap	155 624 414	19 046 867
	Annen finansinntekt	1 414 111	5 595 109
	Sum inntekter av finansielle eiendeler	176 447 539	88 896 073
	Kostnader vedrørende finansielle eiendeler		
	Annen rentekostnad	969	2 619
	Tap ved realisasjon av finansielle eiendeler	154 728	20 531 249
6	Urealisert tap og reversering av urealisert gevinst	919 729	11 461 922
	Annen finanskostnad	65 505	1 116 455
	Sum kostnader vedrørende finansielle eiendeler	1 140 931	33 112 245
	Sum avkastning av kapital	175 306 607	55 783 827
1	Personalkostnader m.m.	3 657 476	3 409 659
4	Avskrivning på driftsmidler	9 300	0
1,9	Annen driftskostnad	1 949 550	1 980 154
	Sum driftskostnader	5 616 326	5 389 812
	Resultat før utdelinger	169 690 281	50 394 016
8	Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål	22 698 250	29 224 752
	Årsresultat	146 992 031	21 169 264
	Overføringer		
7	Avsatt til tilleggskapital	26 858 010	51 849 441
7	Overført fra prosjektinvesteringsfond	-32 177 662	0
7	Avsatt til annen egenkapital	152 311 683	-30 680 178
	Sum overføringer	146 992 031	21 169 264

Balanse

Note	Eiendeler	2017	2016
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
4	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	61 350	24 150
	Sum varige driftsmidler	61 350	24 150
	Finansielle driftsmidler		
5	Obligasjoner som holdes til forfall	148 204 384	148 444 697
5	Investeringer i aksjer og andeler	14 224 012	11 858 790
5	Andre fordringer	6 639 126	6 114 620
	Sum finansielle anleggsmidler	169 067 523	166 418 107
	Sum anleggsmidler	169 128 873	166 442 257
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
3	Andre fordringer	5 313 013	6 296 351
	Sum fordringer	5 313 013	6 296 351
	Markedsbaserte verdipapirer		
6	Obligasjoner og obligasjonsfond	690 451 810	750 271 301
6	Aksjer, andeler og aksjefond	1 069 458 617	843 163 783
	Sum markedsbaserte verdipapirer	1 759 910 427	1 593 435 084
2	Bankinnskudd, kontanter o.l.	6 504 299	22 224 200
	Sum omløpsmidler	1 771 727 739	1 621 955 635
	Sum eiendeler	1 940 856 612	1 788 397 891

Note	Egenkapital og gjeld	2017	2016
	Egenkapital		
	Innskutt kapital		
7	Grunnkapital	1 133 800 000	1 133 800 000
7	Tilleggskapital	385 169 698	358 311 688
	Sum innskutt kapital	1 518 969 698	1 492 111 688
	Opptjent egenkapital		
7	Prosjektinvesteringsfond	0	32 177 662
7	Annen egenkapital	379 922 559	227 610 876
	Sum opptjent kapital	379 922 559	259 788 538
	Sum egenkapital	1 898 892 257	1 751 900 226
	Gjeld		
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	72 286	380 943
	Skattetrekk og andre trekk	265 647	343 100
8	Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt	40 663 350	34 908 750
	Annen kortsiktig gjeld	963 072	864 872
	Sum kortsiktig gjeld	41 964 355	36 497 665
	Sum gjeld	41 964 355	36 497 665
	Sum gjeld og egenkapital	1 940 856 612	1 788 397 891

Kristiansand 11. juni 2018

_____
Ansgar Gabrielsen
Styreleder

_____
Sissel Leire

_____
Kristin Wallevik

_____
Jørgen Kristiansen

_____
Torbjørn Urfjell

_____
Erling Valvik
Administrerende direktør

Kontantstrømanalyse

	2017	2016
Årsresultat før utdelinger	169 690 281	50 394 016
- Utbetalte utdelinger i henhold til stiftelsens formål	-16 943 650	-14 985 443
+ Ordinære avskrivninger	9 300	0
-/+ Urealisert gevinst/tap finansielle omløpsmidler	-154 704 685	-7 584 945
Tilført fra årets virksomhet	-1 948 754	27 823 628
+/- debitorer og kreditorer	674 681	3 106 540
+/- Endring andre tidsavgrensninger	20 747	221 434
A Netto likviditetsendring fra driften	-1 253 326	31 151 602
- Investeringer i varige driftsmidler	-46 500	0
+/- Endring i finansielle investeringer	-14 420 074	-22 329 447
B Netto likviditetsendring fra investeringer	-14 466 574	-22 329 447
+/- Endring grunnkapital	0	0
C Netto likviditetsendring fra finansiering	0	0
A+B+C Netto endring likvider gjennom året	-15 719 900	8 822 155
+ Likviditetsbeholdning 01.01.	22 224 200	13 402 045
Likviditetsbeholdning 31.12.	6 504 299	22 224 200

Noter

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. For finansielle anleggsmidler, se nedenfor.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. For vurdering av finansielle omløpsmidler, se nedenfor.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

Finansielle anleggsmidler

Investeringer i obligasjoner og andre rentebærende papirer som er ment å holdes til forfall klassifiseres som finansielt anleggsmiddel i regnskapet og bokføres til anskaffelseskost. Overkurs/underkurs på anskaffelsestidspunktet periodiseres og fordeles over resterende løpetid. Periodisert overkurs/underkurs resultatføres som løpende rentekostnad/renteinntekt.

Valutaterminkontrakter som benyttes for å redusere valutarisiko knyttet til investeringer i utenlandske aksjer vurderes til virkelig verdi.

Investeringer i aksjer og andre selskaper bokføres etter kostmetoden.

Finansielle omløpsmidler

Investeringer i aksjer, obligasjoner og andre rentebærende papirer som er børsnoterte og som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi.

Andre finansielle omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

Vedtatte utdelinger som ikke er utbetalt på balansetidspunktet føres som kortsiktig gjeld i regnskapet. Aksjer og lån til prosjekter er regnskapsmessig behandlet som finansielle anleggsmidler.

Note 1 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Lønnskostnad	2017	2016
Lønn inkl. honorar til styre og rådsforsamling	2 816 357	2 570 539
Arbeidsgiveravgift	531 973	398 632
Pensjonskostnader	269 099	293 832
Andre ytelser	40 047	146 656
Sum	3 657 476	3 409 659

Gjennomsnittlig antall årsverk	2	2
--------------------------------	---	---

Stiftelsen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har en ordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret	Rådsforsamling
Lønn	1 346 480		
Pensjonskostnader	97 188		
Honorar	0	622 000	40 000
Annen godtgjørelse	5 073		

I tillegg til de generelle vilkår som følger av stiftelsens pensjonsordning har daglig leder en særaldersgrense på 65 år i henhold til kommunal pensjonsordning.

Godtgjørelse til revisor utgjør følgende (inkludert mva)	2017	2016
Lovpålagt revisjon	98 380	83 218
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjonen	17 768	17 218

Andre tjenester utenfor revisjonen er i 2017 og 2016 knyttet til utarbeidelse av årsregnskap.

Note 2 Bankinnskudd m.m

I posten bankinnskudd m.m. utgjør bundne skattetrekksmidler kr 320 644.

Note 3 Andre fordringer

Andre fordringer består av følgende:

	2017	2016
Opptjente, ikke forfalte renter	4 936 608	5 832 396
Andre fordringer	376 405	463 955
Sum andre fordringer	5 313 013	6 296 351

Note 4 Varige driftsmidler

	Kunst	Datautstyr	Inventar og kontorutstyr	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	24 150	279 619	86 012	389 781
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	0	46 500	46 500
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	24 150	279 619	132 512	436 281
Akkumulerte avskrivninger 31.12	0	279 619	95 312	374 931
Bokført verdi pr. 31.12.	24 150	0	37 200	61 350
Årets avskrivninger	0	0	9 300	9 300
Økonomisk levetid		4 år	5 år	
Avskrivningsplan	Avskrives ikke	Lineær	Lineær	

Note 5 Investeringer i finansielle anleggsmidler

Obligasjoner som holdes til forfall	Kostpris	Bokført verdi
Industri	149 372 600	148 204 384
Sum obligasjoner som holdes til forfall	149 372 600	148 204 384

Aksjer og andeler	Kostpris	Bokført verdi
Profi I Fastigheter Sverige AB	11 319	11 319
Profi II Fastigheter Sverige AB	1 296	1 296
Skagerak Seed Capital II KS	4 545 455	4 545 455
Skagerak Seed Capital II (GP) KS	454 545	454 545
Skagerak Venture Capital 1 KS	11 044 097	7 953 997
Skagerak Venture Capital 1 (GP) KS	1 104 409	795 400
Skagerak Maturity Seed AS	520 000	450 000
Talent Norge AS	12 000	12 000
Sum aksjer og andeler	17 693 121	14 224 012

Andre fordringer	Kostpris	Bokført verdi
Skagerak Seed Capital II KS	3 342 430	3 342 430
Skagerak Seed Capital II (GP) KS	334 243	334 243
Skagerak Venture Capital 1 KS	2 693 160	2 693 160
Skagerak Venture Capital 1 (GP) KS	269 293	269 293
Sum andre fordringer	6 639 126	6 639 126

Sum finansielle anleggsmidler	173 704 847	169 067 523
--------------------------------------	--------------------	--------------------

(1) Pr 31.12.17 var all kapitalt innbetalt. Fondene er i avviklingsfasen.

(2) Stiftelsen har tegnet seg for en investering i såkornfondet Skagerak Seed Capital II på totalt NOK 10 000 000. Fondet er organisert som et kommandittselskap. Pr. 31.12.17 er 90 % av kapitalen innbetalt som egenkapital og deltakerlån.

(3) Stiftelsen har tegnet seg for en investering i venturefondet Skagerak Venture Capital på totalt NOK 25 000 000. Fondet er organisert som et kommandittselskap. Pr. 31.12.17 var 100 % av investeringen innbetalt som kommandittkapital og deltakerlån.

(4) Stiftelsen har tegnet seg for en investering i venturefondet Skagerak Maturo Seed AS på totalt NOK 4 000 000. Pr. 31.12.17 var ca 11 % av investeringen innbetalt.

Note 6 Markedsbaserte verdipapirer

Investeringer i obligasjoner og obligasjonsfond	Kostpris	Markedsverdi/ Bokført verdi	Periodens resultatførte endring
DnB Likviditet IV	141 655 193	142 034 550	271 912
DnB Obligasjon III	318 689 532	318 764 242	1 653 804
DnB Global Credit	52 489 168	51 840 454	1 702 918
DnB Global Credit Short	50 095 296	51 720 682	2 317 050
DnB European Covered Bonds	53 365 171	50 548 717	554 556
DnB Global Treasury	77 420 679	75 542 866	497 508
Sum investeringer i obligasjoner og obligasjonsfond	693 715 039	690 451 810	6 997 748

Investeringer i aksjer og aksjefond	Kostpris	Markedsverdi/ Bokført verdi	Periodens resultatførte endring
KLP AksjeGlobalIndeks I	58 749 582	118 786 630	16 396 211
KLP AksjeGlobalIndeks II	332 998 160	520 771 653	79 821 136
KLP AksjeNorden Indeks	95 097 351	118 482 099	19 110 988
DNB Global Indeks	140 723 234	232 025 927	31 019 694
DNB Aksjer i eiendomsfond	799 986	799 008	-978
DNB Andeler i eiendomsfond	79 198 635	78 593 300	-606 967
Sum investeringer i aksjer og aksjefond	707 566 948	1 069 458 617	145 740 084

Sum markedsbaserte verdipapirer	1 401 281 987	1 759 910 427	152 737 832
--	----------------------	----------------------	--------------------

Note 7 Egenkapital	Grunn- kapital	Tilleggs- kapital	Prosjekt- inv.fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	1 133 800 000	358 311 688	32 177 662	227 610 876	1 751 900 226
Avsetning til tilleggskapital	0	26 858 010	0	0	26 858 010
Overført fra prosjektinvesteringsfond	0	0	-32 177 662	32 177 662	0
Avsetning til annen egenkapital	0	0	0	120 134 021	120 134 021
Egenkapital 31.12.	1 133 800 000	385 169 698	0	379 922 559	1 898 892 257

I henhold til stiftelsens vedtekter skal grunnkapitalen hvert år tillegges et beløp som er tilstrekkelig til at grunnkapitalen opprettholder sin realverdi. Årets avsetning til tilleggskapital på kr 26 858 010,- er basert på en vekst i konsumprisindeksen på 1,8 % i 2017.

Note 8 Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

Søker	Prosjekt	2017
ABUP	Psyken Vår - Barn	1 500 000
Barn i Byen	Våre bilder 2017	103 250
Egenregi	Barnas Kulturhus	10 000 000
Egenregi	Møter og seminarer 2017	250 000
Foreningen Musikk Gir Liv	KSO Gratiskonsert med Thaiandske barn	50 000
Geitmyra Matkultursenter	Etablering i Kristiansand	5 000 000
Indie Film AS	Lansering "Natta Pappa Henta Oss"	100 000
KIF Friidrett	Quartlekene Barnestevne	100 000
Kristiansand internasjonale dragefestival	Dragefestival	350 000
Kulturalliansen Maskefall	Forestillingen "Maskefall"	450 000
UiA Kunstfag	Rutpluks, år 2	1 000 000
UiA Kunstfag	Skapende Barn, år 2	1 700 000
UiA Kunstfag	My Machine hovedprosjekt	1 100 000
Hovedsatsing: Barn og unge		21 703 250

Akershus Fylkeskommune	Filmlab, år 2	250 000
Egenregi	Møter og seminarer 2017	125 000
Stiftelsen Sportikus	Norway Summer Games	500 000
Talent Norge/MFO	Ubetalte krav MFO	225 000
UiA Kunstfag	Trafo 2.0	600 000
Vest Agder Idrettskrets	Ung og Lovende	21 000
Delsatsing 1: Talentutvikling		1 721 000
Egenregi	Møter og seminarer 2017	125 000
Delsatsing 2: Kompetanseutvikling		125 000
Olav Wicken	Historien om Cultiva	470 000
Annet		470 000
Tilbakeførte og omdisponerte prosjektinvesteringer fra tidligere år		-1 321 000
Investeringer i arbeidsplasser og levekår 2017, i alt		22 698 250
Rest, ikke utbetalte investeringer fra 2015		2 035 000
Rest, ikke utbetalte investeringer fra 2016		16 977 500
Rest, ikke utbetalte investeringer fra 2017		21 650 850
Prosjektgjeld bokført i balansen		40 663 350

Note 9	Spesifikasjon av andre driftskostnader	2017	2016
	Lokalkostnader (husleie, parkering, strøm o.l.)	332 507	312 347
	Data, programvare, inventar, småanskaffelser	138 779	270 790
	Fremmede ytelser (regnskap, revisjon, rådgivning, o.l.)	572 102	627 401
	Kontorrekvisita, trykksaker, telefon, porto	130 069	77 944
	Møtekostnader	67 652	65 947
	Reisekostnader	266 434	344 498
	Annonsering, markedsføring	156 491	69 425
	Diverse kostnader	285 517	211 801
Sum		1 949 550	1 980 154

Til styret i Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Kristiansand Kommunes Energiverksstiftelses årsregnskap som viser et overskudd på kr 146 992 031. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å

kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Kristiansand, 11. juni 2018
PricewaterhouseCoopers

Kai Arne Halvorsen
Statsautorisert revisor

Cultivas rådsforsamling, styre og administrasjon

Cultivas rådsforsamling:

Rådsforsamlingen har elleve representanter. Syv representanter med personlige vararepresentanter velges av bystyret i Kristiansand, en representant velges fra Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), en representant velges av LO. Sorenskriver i Kristiansand og rådmannen i Kristiansand har også sete i rådet. Rådsforsamlingens medlemmer velges for fire år ad gangen.

Politisk valgte (personlig varamedlem i parentes):

Harald Furre – leder (Renate Hægeland)

Mette Gundersen (Ernst Håkon Jahr)

Magne Aasheim Knudsen (Belinda Bjerke)

Melissa Lesamana (Morten Tønnessen)

Inger Skeie Hansen (Carl Petter Benestad)

Ebbe Boel Pedersen (Atle Drøsdal)

Bjarte Vestøl (Sissel Andersen)

Øvrige medlemmer:

Yngve Svendsen, sorenskriver

Siri Mathiesen, representant fra NHO

Kenneth Mørk, representant fra LO

Tor Sommerseth, rådmann i Kristiansand kommune

Cultivas styre:

Styret i Cultiva består av fem medlemmer og to varamedlemmer. Rådsforsamlingen velger styret. Ett av medlemmene oppnevnes blant kulturstyrets medlemmer. Styret oppnevnes for fire år ad gangen, slik at det annethvert år velges henholdsvis to eller tre styremedlemmer og ett varamedlem.

Ansgar Gabrielsen (leder)

Sissel Leire

Kristin Wallevik

Jørgen Kristiansen

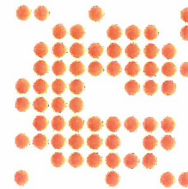
Torbjørn Urfjell

Mette Gundersen (1. varamedlem)

Cecilie Nissen (2. varamedlem)

Cultivas administrasjon:

Sentralbord:	380 380 20
Besøksadresse:	Havnekvartalet, Vestre Strandgate 27, 6. etg.
Postadresse:	Postboks 494, 4664 Kristiansand
E-post:	post@cultiva.no
Administrerende direktør	Erling Valvik
Kontorleder	Ingebjørg Borgemyr
Rådgiver	Jan Erik Tønnessen

Dato: 29. mai 2018
Saksnummer: 30/18
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Ingebjørg Borgemyr

Cultiva Ekspress Junior: My Machine

MyMachine er et prosjekt for å øke kreativiteten i barns hverdag. Barn i alderen 6-12 år samarbeider med elever fra videregående skole og studenter fra universitetet for å realisere barnas drømmemaskin. De minste barna settes i fokus, og deltar aktivt i hele prosessen fra idéfase til produksjon og fremvisning av maskinene.

Pilotprosjekt for My Machine ble gjennomført i skoleåret 2016/2017 hvor 4 drømmemaskiner ble produsert og utstilt som en del av «Sommer i Kilden 2017». Piloten ble finansiert av Cultiva med kr 900 000,-.

Prosjektet ble videreført av Cultiva med finansiering på kr 1 100 000,- for skoleåret 2017/2018. I løpet av skoleåret er det produsert 5 drømmemaskiner som skal stilles ut i Byhallen i sommer. Utstillingen åpner 15. juni. Prosjektet dokumenteres og kan følges på www.mymachine.no.

Konseptet ble utviklet og gjennomført for første gang i Kortrijk i Belgia, og har siden oppstart blitt etablert i 7 andre land. My Machine er initiert av, og rettighetene til konseptet eies av, My Machine Global Foundation i Belgia (mymachineglobal.org). Cultiva har inngått en 3-årig lisensavtale med My Machine Global (2016-2019).

Prosjektet er en del av Cultiva Ekspress Junior satsingen, og ledes av Senter for ung kunst og kultur ved fakultet for kunsthøgskolen ved UiA. I april 2018 vedtok UiA å etablere MyMachine som et eget studieemne for 5. semesters studenter i ingeniørvitenskap ved fakultet for teknologi og realfag i Grimstad. Emnet ledes og leveres av Senter for ung kunst og kultur i Kristiansand.

Basert på den positive utviklingen i prosjektet, anbefaler administrasjonen å videreføre finansiering av prosjektet i ytterligere 2 skoleår. På sikt – når studentene kommer gjennom emnet – genereres det penger som kommer prosjektet til gode. I tillegg må det arbeides parallelt med andre finansieringskilder. Prosjektet er derfor avhengig av finansiering fra Cultiva frem til første kull med studenter har gjennomført studieemnet. Administrasjonen foreslår derfor en finansiering med kr 1 100 000,- for skoleåret 2018/2019 og en halvering av bidraget siste året til kr 550 000,-.

Prosjektet skal utvikle administrative og økonomiske samarbeidsmodeller for integrering i skolene i Kristiansand, og ha ambisjoner om å også kunne spres til andre skoler i Norge.

Forslag til vedtak:

- 1) Cultiva er innstilt på å videreføre samarbeidsprosjekt med Senter for ung kunst og kultur ved Fakultet for kunstfag, UiA om prosjektet «My Machine Norge» for ytterligere to skoleår.
- 2) Administrasjonen får fullmakt til å fremforhandle en samarbeidsavtale for prosjektet.
- 3) Det bevilges inntil kr 1 100 000,- for skoleåret 2018/2019.
- 4) En videre medvirkning fra Cultiva vil være betinget av utviklingen av prosjektet, realismen i langsiktige planer for fremtidig finansiering og at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektinvesteringer.

Erling Valvik
Administrerende direktør

Vedlegg: Trykte vedlegg: Prosjektbeskrivelse år 2
Utrykte vedlegg: Saksfremlegg sak 28/17 til styremøte 17.06.17

Prosjektbeskrivelse

«My Machine Norge»

År 2

2018 - 2019

«My Machine» er et prosjekt for økt kreativitet i barns hverdag, hvor studenter får holistisk og kreativ praksis innen teknologi, prosjektering og kundebehandling. MyMachine er etablert i 7 land, inkludert MyMachine Norge, og er eneste prosjekt hvor tre stadier i utdanningsløpet møtes og samarbeider i ett og samme prosjekt:

My Machine is a nonprofit Belgian (Flanders) initiative to promote creativity, entrepreneurship and cross-pollination throughout all levels of education (primary, higher and secondary level) <http://mymachinevlaanderen.be>

De tre ulike utdanningsløpene er: barn i grunnskolen 6-12 år, studenter ved universitetet og elever i videregående skole – men det er barnet som plasseres i den skapende og avgjørende rollen i en realisering av deres egen drømmemaskin.

Fluks ønsker nå å videreføre prosjektet – pilot var vellykket, og første år (høst 17 / vår 18) nærmer seg høydepunktet med utstilling av årets maskiner 15.juni i Byhallen.

Bakgrunn - MyMachine:

Ideologien bak det internasjonale prosjektet MM er tuftet på grunnidéen om at barn trenger flere kvalitetssikrede utløp for kreativitet i sin hverdag – og å få se sine idéer realisert. Dette iverksettes ved at barna følger og påvirker prosessen fra egen idé / skisse, til en ferdig produsert prototype står foran dem. I prosessen er både studenter og eldre elever ved VGS i sving.

Barna får stort spillerom i prosjektet, får følge produksjonslinjer og komme fritt med feedback. De får også verdifull innsikt i utdanningsløp og yrkesmuligheter.

MM ble først etablert i Kortrijk, Belgia, og har siden oppstart blitt etablert i 6 andre land gjennom MyMachine Global: Frankrike, USA, Slovakia, Slovenia, Portugal og Sør-Afrika. Gjennom Cultiva Ekspress Junior er Fluks, den syvende internasjonale partneren i MM. Fluks har fått svært god oppfølging av MMG i etableringsfasen – og har mottatt svært gode tilbakemeldinger på logistikken og gjennomføringen rundt piloten.

Erfaringene fra våre andre prosjekt for barn og unge, forteller oss at det er et behov for aktive prosjekt hvor barna ikke bare er hensatt til rollen som konsumenter eller publikum. Gjennom erfaring fra «Slow Bridge» og «Barnas Rutfluks» har Fluks gjennom piloten fått en god opptakt til MM i Kristiansand, med tittel MyMachine Norge – altså tilrettelagt for et større nedslagsfelt på sikt.

Fluks er prosjektansvarlig for MM. Ansvarlige ved Fakultetet er fakultetsdirektør Magne Aasheim Knudsen og instituttleder for ingeniørvitenskap Geir Grasmø. Vår faste kontaktperson er

seniorrådgiver Geir Øyvind Kløkstad. Fluks holder også tett kontakt med MMG ved Piet Grymonprez, Jan Despiegelaere og Filip Meuris, sist gjennom MMG-møte i Belgia februar 2018.

Etablering av MM studieemne

I det kommende året (år 3) høst 18/ vår 19 tar prosjektet et stort skritt fremover da prosjektemnet MM ble vedtatt i fakultetsstyret på kunstfag 11.04.2018. Emnet ledes og leveres av Fluks mot studenter på Fakultet for teknologi og realfag som et prosjektemne i Ingeniørvitenskap, 5. semester. Emnet sidestilles med tilsvarende valgemner ved fakultetet, hvor emneansvarlig Idunn Sem og prosjektkoordinator Øystein Nerland Flemmen er ansatt for å drive prosjektet.

Pr dags dato er prosjektet inne i år 2, under ledelse av Fluks - Senter for ung kunst og kultur (Fluks). En pilot ble gjennomført høst 16 / vår 17, inneværende år går høst 17 / vår 18. Ordinært følger prosjektet det akademiske året – så kommende prosjektår er høst 18 / vår 19.

I piloten ble fire maskiner realisert, i år bygges fem. Tilgangen på studenter har vært den mest krevende delen av koordineringsarbeidet, da de ikke har kunnet gjøre dette innenfor sine ordinære studieløp. Løsningen har vært å utlyse det som lønnet arbeid (vit.ass), noe som har tilført MM engasjerte og flinke studenter, men samtidig er dette med å forringe mulighetene som ligger i prosjektet både for studenter og universitetets del.

Prosjektet drives pr i dag i 6 andre land foruten ved UiA – hvor studentene som deltar i prosjektet gjør dette enten gjennom et valg- eller obligatorisk emne som krediteres med studiepoeng.

Fluks har arbeidet aktivt for å finne riktig inngang for prosjektet i Kristiansand, i regionen og ved Universitetet. Studieemnet eies av Fakultet for kunstfag hvor man tilbyr en dedikert emneansvarlig, Idunn Sem ved Fluks, men med praktisk tilrettelegging og faglig bistand fra Institutt for Ingeniørvitenskap ved instituttleder Geir Grasmø i Grimstad.

Ved etableringen av MM-emnet ved Fakultet for kunstfag tilrettelegges det for en større samhandling med fakultetet i Grimstad, og studenter fra begge fakultet kan inkluderes på sikt. Prosjektets kjerne – at de tre nivåene i utdanningen skal alltid inkluderes, og barnas ideer skal realiseres er viktig å beskytte, men hvordan man arbeider for å oppnå dette har stor fleksibilitet.

Det bør minimum være 2 studenter pr maskin som realiseres. Ved å ta et MM-emnet får studentene delta i et prosjekt fra A til Å hvor de skal utvikle et konsept overfor gitte (og begrensede) rammer. De får i tillegg se sitt konsept ferdigstilt i en prototype, samtidig som de får testet sitt fag inn i en ny kontekst og i en alternativ sektor som igjen kan gi dem et friskt blikk på egen kompetanse. I tillegg blir de del av et internasjonalt nettverk, og ikke minst – de får prøvd seg overfor en svært krevende kundegruppe: barn i grunnskolen!

Finansiering og ressursbruk:

Fluks er fornøyd med prosjektutviklingen i MM, interessen er økende rundt prosjektet, og med prosjektemnet etablert ligger det til rette for å se nærmere på hvordan man kan nå ut med MM nasjonalt fra Kristiansand. Å etablere et så komplekst prosjekt som MM er ressurskrevende, og det er derfor svært viktig med Cultivas støtte i det videre arbeidet.

Cultiva innehar for øyeblikket også en gjeldende franchiseavtale med MyMachine Global – som går i tre år (med mulighet for videreføring) fra 2016 til 2019.

Arbeidet med emneetablering har vært krevende, men det kan videre prioriteres å hente finansiering til koordinering og prosjektkostnader blant annet fra flere kilder, blant annet i samarbeid med Fakultet for teknologi og realfags store nettverk. Innovasjon Norge synes det er et interessant prosjekt, og kan bidra med verdifull rådgivning og nettverk.

MyMachine (MM) er med erfaring fra de andre prosjektlandene godt egnet for videre ekstern finansiering, og er understøttet av MyMachine Global (MMG) og MyMachine Belgia i henhold til både faglig og administrativ oppfølging og rådgivning.

Prosjektet krever mest ressurser til koordinering av deltakende institusjoner og faglig oppfølging av de involverte studenter, lærere og elever. Selve maskinene skal bygges ved hjelp av kostnadseffektive løsninger, der funksjon og konseptutvikling skal ta hensyn til et begrenset budsjett og kompetanse og faglig nivå hos elevene på det videregående trinn.

UiA har egne ressurser inn i prosjektet – gjennom både studieledelse og veiledning, lokaler og teknisk utstyr.

Antallet maskiner er til dels avhengig av antall studenter, og til dels av antall elever som egner seg til involvering fra vgs, erfaringen tilsier at 5-8 maskiner er en realistisk prosjektstørrelse, hvor det kan være mellom 2-4 studenter involvert i hver maskin. Fra og med 2018 tar både Kvaderaturen skolesenter og Dahlske vgs del i bygging av maskinene da det ikke er nok kapasitet ved Kvaderaturen alene.

I forbindelse med utstillingen påløper det endel transport- og dokumentasjonskostnader avhengig av maskinens størrelse og kompleksitet. Prosessen dokumenteres forøvrig via nettside, blogg og sosiale medier underveis. Det er også rutiner i MMG for å publisere en katalog for hver runde i MM, noe Fluks vurderer for fremtiden.

Prosjektfremdrift:

Prosjektet følger skoleåret: Studentene leder barna gjennom idéfasen i workshops i barneskolen på høsten, og i løpet av høst- og vår-semester følger barna studentenes konseptutvikling gjennom prosjektets blogg. De får følge prosessen i hvordan drømmemaskinene blir skapt – inkludert et besøk på UiA i forbindelse med prosessutstillingen i desember. Studentene er involvert i hele løpet på høsten, og vgs elever overtar prosessen ved bygging av maskinene på våraparten. Prosjektet kulminerer i utstilling av maskinene før sommerferien.

I det første året med full prosjektgjennomføring settes det fokus på studentenes rolle: De kan og skal ta ansvaret for å lede store deler av prosessen med involvering av både barneskolen og videregående, men trenger god forberedelse, samt tett og jevn oppfølging fra prosjektkoordinator og emneansvarlig. Spesielt må det følge opp at studentene har et ansvar for at elevene får følge

utviklingen av maskinene gjennom blogging, oppdateringer via sosiale medier samt i prosessutstillingen like før Jul.

Barneskoleelevene er naturlig nok lette å trekke inn i prosessen da det er deres ideer som til slutt skal realiseres. Vgs-elevene skal tidlig inn i prosjektet selv om de ikke skal i gang med sin konkrete del av arbeidet før våren, overføringen fra studenter til vgs-elever er en viktig del av læring for begge parter. Det legges derfor opp til at de får møte studentene og trekkes inn i prosessen og grunntanken bak MM tidlig:

Trinn 1: Introduksjon. Studentene introduseres til MyMachine og prosjektets forløp.

Trinn 2: Workshop. Studentene besøker skolene for idemyldring.

Trinn 3: Konseptutvikling.

Studentene videreutvikler idéene til konsepter som kan realiseres som fungerende prototyper.

Trinn 4: Planlegging.

Studenter oversender spesifikasjoner og planlegger bygging av maskinene sammen med VGS

Trinn 5: Multidisiplinært samarbeid.

Trinn 6: Testing og ferdigstilling som ender i en offentlig utstilling.

Utstillingen finner sted i Kristiansand, i piloten var dette i Kilden i forbindelse med programmet "Sommer i Kilden", utstilling i 2018 blir i Byhallen – noe som bidrar til stor synlighet og tilgjengelighet for publikum. Utstillingen etterstrebtes å ha gratis inngang.

MM effekt og berøringspunkter med samfunnet:

MMG har laget en kalkyle på hvor mange som er berørt av MM i en syklus: i hver maskin beregnes det at 64 personer er direkte involvert. Det vil si at 320 mennesker totalt involveres i skapelsen av 5 drømmemaskiner. Indirekte er imidlertid effekten mye større – om lag 2 200 mennesker: familie, venner, lærere, med fler berøres av prosessen med de fire drømmemaskinen. Prosjektet har således en svært stor verdiskaping, som i stor grad skyldes at man gjennom en solid prosjektmodell har maktet å involvere tre utdanningstrinn.

MyMachine Kristiansand / Norge:

Prosjektet involverer:

- Barn i alderen 6-12 år fra grunnskoler i Kristiansand
- Studenter fra fagmiljøet fakultet for realfag, Universitetet i Agder
- Elever fra Kvadraturen skolesenter, Kristiansand og Dahlske vgs.

Fluks - Senter for ung kunst og kultur, Fakultet for kunstfag:

- Idunn Sem - Emneansvarlig
- Øystein Nerland Flemmen - Prosjektkoordinator
- Inger Margrethe Stoveland - Prosjektleder

UiA, Fakultet for teknologi og realfag:

- Geir Grasmø: Faglig kontaktperson
- Geir Øivind Kløkstad: Administrativ kontaktperson

UiA, Ledelsens stab:

- Dag Nordbø

MyMachine Global:

- Piet Grymonprez

Kvadraturen vgs:

- Roar Svarstad

Dahlske vgs:

- Asle Øygarden

Barneskoler involvert pr i dag i Kristiansand: Kringsjå skole, Karl Johans minne skole, Kristiansand International School, Slettheia skole, Øvre Slettheia skole.

Andre ressurser:

- Kristiansand kommune – pedagogisk enhet
- Vitensenteret Sørlandet.
- Kilden teater- og konserthus – Sommer i Kilden
- Kristiansand folkebibliotek
- Makerspace

Fremtiden med MM:

I MyMachine Flanders får alle barneskoler i Belgia tilbudet om å søke om å være med i prosjektet. Kun 10 skoler får være med. Landet tilgjengelig topografi sammenlignet med Norge – hvor det enklere er mulig for studentene å nå ut til skoler over hele landet. Et godt grunnarbeid og en sober oppbygging i Sørlandsregionen legger til rette for økt omfang og eventuell nasjonal utstrekning på sikt. Fluks satser uansett på en varig drift av dette prosjektet, og vil i den kommende to-treårsperioden arbeide aktivt for å sikre dette.

Lenker:

<http://mymachine.no> (eller Mymachine.yes! som opphavsmennene i Belgia ville ha det til)

<http://mymachine-global.org> (ny nettside for MyMachine Global er inspirert av den norske MyMachine-siden – tilrettelagt av Adrian Førde Andersson ved Fluks)

<https://www.uia.no/senter-og-nettverk/fluks-senter-for-ung-kunst-og-kultur>

<http://www.uia.no/om-uia/fakultet/fakultet-for-teknologi-og-realfag>

Fra prosessutstillingen i campus Grimstad
6. april 2017: "Regnbuemaskinen"

Fra prosessutstillingen i Vrimelehallen, campus Krs
26. febr 2018: "Ryderobot"

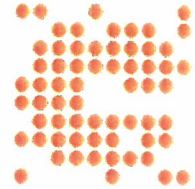
Fluks - Senter for ung kunst og kultur

MyMachine Norge		2018-2019: 6 maskiner = 6 skoleklasser, 2 vgs, 1 høyere utd. inst.	høst 18 / vår 19
KOSTNADER			
		Antall	Beløp
Lønn / honorar			
Lønn inkl sos. Kostnader	Fluks - emneansvarlig / prosjektkoordinering / veiledning	90 %	590 000
	Fluks - prosjektledelse og -utvikling	10 %	70 000
	MM assistenter/mentorer UiA - tidligere MM-studenter	10 %	40 000
	UiA - fakultet for teknologi og realfag - timer inkl alle kostnader		60 000
SUM			760 000
Materialer			
Kostnad pr maskin	Materialer	6 maskiner	60 000
UiA	UiA - fakultet for teknologi og realfag - maskiner og programvare		30 000
SUM			90 000
Transport			
Lokaltransport	Prosjektleder/ emneansvarlig til skoler, Campus i Grimstad med mer		20 000
Lokaltransport	12 studenter til skoler i Krs		20 000
Prosjektledelse	Reiser for langtidspromotering og finansiering		10 000
Transport	Maskiner til utstilling	6 maskiner	30 000
Transport	Skolebarn til prosessutstilling og hovedutstilling	2x6 klasser t/r	40 000
SUM			120 000
Andre kostnader			
Møtekostnader	Møter med MyMachine Global, nye finansieringskilder		10 000
Grupperom, verksted og maskiner	UiA		30 000
Indirekte kostnader	UiA - prosjektkoordinering, Fluks	100 %	150 000
Indirekte kostnader	UiA - assistenter / mentorer, Fak for tek. real	ca 10%	15 000
Dokumentasjon og markedsføring	Trykt materiale / blogg /annonsering		30 000
Utstilling	Offentlig utstilling av ferdige maskiner	6 maskiner	30 000
SUM			265 000
SUM UTGIFTER			1 235 000
INNETEKTER			
Cultiva			-1 100 000
Egeninnsats	UiA - fakultet for teknologi og realfag - timer		-60 000
	UiA - fakultet for teknologi og realfag - maskiner og programvare		-45 000
	UiA - møter, seminar og samlinger		-10 000
	UiA - Senter for ung kunst og kultur - nett-tjenester, formidling og veiledning		-20 000
SUM INNETEKTER			-1 235 000
BALANSE			0

Fluks - Senter for ung kunst og kultur

MyMachine Norge		2018-2020: 10-12 maskiner = 12 skoleklasser, 2 vgs, 1 høyere utd. inst.	høst 18 / vår 19	Høst 19 / vår 20
KOSTNADER				
			Antall	Beløp
Lønn / honorar				Beløp
Lønn inkl sos. Kostnader	Fluks - emneansvarlig / prosjektkoordinering / veiledning	90 %	590 000	590 000
	Fluks - prosjektledelse og -utvikling	10 %	70 000	70 000
	MM assistenter/mentorer UiA - tidligere MM-studenter	10 %	40 000	40 000
	UiA - fakultet for teknologi og realfag - timer inkl alle kostnader		60 000	60 000
SUM			760 000	760 000
Materialer				
Kostnad pr maskin	Materialer	6 maskiner	60 000	60 000
UiA	UiA - fakultet for teknologi og realfag - maskiner og programvare		30 000	30 000
SUM			90 000	90 000
Transport				
Lokaltransport	Prosjektleder/ emneansvarlig til skoler, Campus i Grimstad med mer		20 000	20 000
Lokaltransport	12 studenter til skoler i Krs		20 000	20 000
Prosjektledelse	Reiser for langtidspromotering og finansiering		10 000	10 000
Transport	Maskiner til utstilling	6 maskiner	30 000	30 000
Transport	Skolebarn til prosessutstilling og hovedutstilling	2x6 klasser t/r	40 000	40 000
SUM			120 000	120 000
Andre kostnader				
Møtekostnader	Møter med MyMachine Global, nye finansieringskilder		10 000	10 000
Grupperom, verksted og maskiner	UiA		30 000	30 000
Indirekte kostnader	UiA - prosjektkoordinering, Fluks	100 %	150 000	150 000
Indirekte kostnader	UiA - assistenter / mentorer, Fak for tek. real	ca 10%	15 000	15 000
Dokumentasjon og markedsføring	Trykt materiale / blogg /annonsering		30 000	30 000
Utstilling	Offentlig utstilling av ferdige maskiner	6 maskiner	30 000	30 000
SUM			265 000	265 000
SUM UTGIFTER			1 235 000	1 235 000
INNEKTER				
Cultiva			-1 100 000	-550 000
UiA	pr student som gjennomfører studiet	10		-50 000
DKS	DKS Krs - 5 maskiner	5		-75 000
Partnerskap	Faglige partnere - NTNU, Teknisk museum, vitensenterne (kan utvides)	4		-80 000
Offentlige midler	Kulturrådet / Kulturanken / Forskningsrådet / evt realfagsrekruttering			-200 000
Andre midler	Ugland / Spareskillingsbanken m fl			-140 000
Egeninnsats	UiA - fakultet for teknologi og realfag - timer		-60 000	-60 000
	UiA - fakultet for teknologi og realfag - maskiner og programvare		-45 000	-45 000
	UiA - møter, seminar og samlinger		-10 000	-10 000
	UiA - Senter for ung kunst og kultur - nett-tjenester, formidling og veiledning		-20 000	-25 000
SUM INNEKTER			-1 235 000	-1 235 000
BALANSE			0	0

Dato: 29. mai 2018
Saksnummer: 31/18
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Ingebjørg Borgemyr

Cultiva Ekspress Junior – Skapende Barn år 3 av 4

Skapende Barn er et prosjekt i samarbeid med UiA og Kristiansand kommune som har fokus på tidlig innsats via bruk av kunst, kultur og kreativitet for risikoutsatte barn. Hensikten er at alle barn skal oppleve tilhørighet og sosialiseres inn i barnegruppa. Dette skal motvirke utenforskap, gi inspirasjon og kunstglede, samt fremme sosial deltakelse for alle barn generelt, og risikoutsatte barn spesielt.

Prosjektperioden er totalt 4 år. Første året bevilget Cultiva kr 1 500 000,- en pilot med utprøving av opplegget i 6 barnehager. For 2017/2018 bevilget Cultiva kr 1 700 000,- til utrulling av prosjektet i ytterligere 12 barnehager i Kristiansand.

Tilbakemeldingene fra deltakende barnehager er veldig positive. Deltakende pedagoger rapporterer allerede at de også bruker aktivitetene i barnehagen viser at målet om at kulturaktiviteter skal videreføres innenfor den ordinære driftsrammen er innen rekkevidde. Se for øvrig vedlagte statusrapport.

Musikkterapeut med doktorgrad fra Norges Musikkhøgskole Lise Lotte Ågedal gjør følgeforskning på «Skapende barn». Evalueringsrapport fra følgeforskningen i 2017 er vedlagt, og konklusjonen i rapporten er også svært positive.

Administrasjonen anbefaler å videreføre samarbeidet, og bevilge kr 1 730 000,- til aktiviteter i 2018/2019.

Forslag til vedtak:

- 1) Cultiva ønsker å videreføre prosjektsamarbeidet «Skapende barn» med UiA. Administrasjonen får fullmakt til å videreføre samarbeidsavtalen.
- 2) Det bevilges inntil kr 1 730 000,- til aktiviteter i år 3 (01.07.18 – 30.06.19).
- 3) En eventuell videre medvirkning vil være betinget av utviklingen av prosjektet, og at Cultiva har tilgjengelige midler til prosjektinvesteringer.

Erling Vålvik
Administrerende direktør

Vedlegg:

Trykte vedlegg:	1) Statusrapport 2018/2019 med budsjett 2) Evalueringsrapport Lise Lotte Ågedal
Utrykte vedlegg:	1) Saksfremlegg 21/16 - 23. mai 2016 2) Saksfremlegg 27/17 - 19. juni 2017

Cultiva

Kristiansand
Kommunes
Energiverksstiftelse

Postboks 494
NO-4664 Kristiansand

Tel: +47 380 380 20
Faks: +47 380 380 29

post@cultiva.no
www.cultiva.no

Org.nr.
984 336 845

Cultiva Ekspress Junior: videreføring Skapende Barn År II – 2018/ 2019

Om prosjektet:

Skapende Barn er et prosjekt hvor kunstpedagoger fra UIA, Torstein Andersen (musikk og litteratur), Elin Nygård (musikk og litteratur) og Anna Berthelsen (visuell kunst) tilbyr et inkluderende kulturtiltak for barnehagene i Kristiansand kommune. Hensikten er at alle barn skal oppleve tilhørighet og sosialiseres inn i barnegruppa. Dette skal motvirke utenforskap, gi inspirasjon og kunstglede, samt fremme sosial deltagelse for alle barn generelt, og risikoutsatte barn spesielt.

Hver gruppe består av om lag åtte barn pr barnehage, hvor i overkant av halvparten inngår i definisjonen risikoutsatte barn. Her har hver enkelt barnehage bidratt med utvelgelsen av barn. Resten av barna er et tilfeldig utvalg, grunnlagt i tanken om at dynamikken i gruppen også skal være med å styrke de risikoutsatte barna i fellesskapet i barnehagen.

Torstein og Elin har utviklet et opplegg med utvalgt litteratur, sanger, instrumenter og gruppesamvær som de har gjennomført skjønnstomt i hver gruppe.

Etter endt periode med Torstein og Elin går barna inn i et opplegg med Anna Berthelsen over vedrørende visuelle uttrykk i hennes studio på Odderøya. Barna blir fraktet med taxi til hennes studio og de arbeider tematisk med elementene – luft høsten 2018 og jord våren 2018.

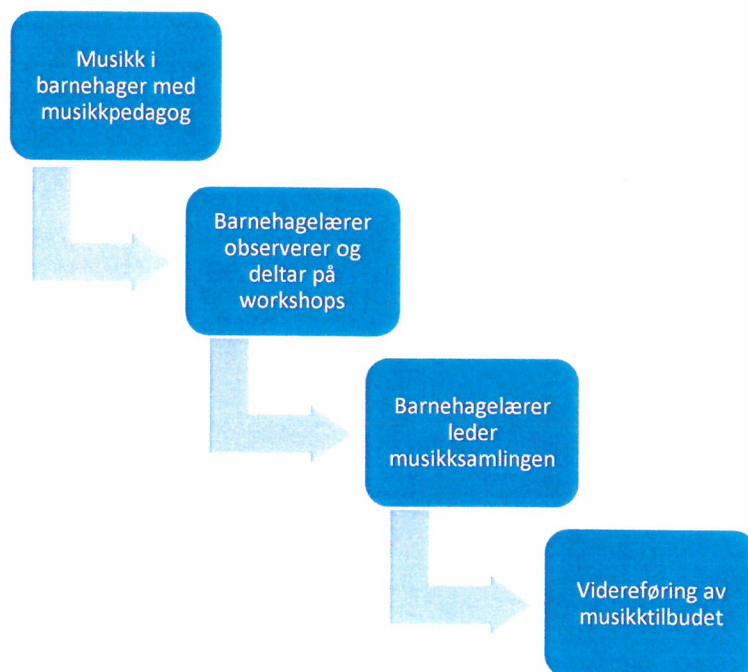
Prosjektet har vært aktivt i ett år samt en foregående pilot. For at flere barnehagebarn skal kunne motta et tilsvarende tilbud, og flere barnehagepedagoger skal kunne videreføre prosjektet – planlegges prosjektet videreført i enda to år. På sikt kan sannsynligvis alle barnehager i Kristiansand kommune jobbe med tilsvarende kulturelle tiltak, og i året som har vært har et pedagogisk opplegg myntet på de ansatte i barnehagen blitt implementert slik at en styrking av kunst og musikk skal kunne gi risikoutsatte barn en bedre ballast for fremtidig utvikling.

Statusrapport høst 2017 – vår 2018:

12 barnehager har mottatt opplegget fordelt på seks grupper på høsten og seks på våren – alle med åtte barn. Mottagelsen har vært svært bra, og man har langt på vei fått bedre struktur på barnehagenes oppfølging av hver enkelt gruppe. Piloten var preget av at det var svært variert hvem av barnehagens ansatte som fulgte med barna i opplegget – og at det ikke alltid var pedagoger. Det ble ved inngangen til det første året presisert overfor barnehagene at det var ønskelig at det ble valgt pedagoger eller andre med interesse eller kompetanse innen kunst eller musikk til å følge opplegget med barna på fast basis. Disse får avslutningsvis delta på en dags workshop med Torstein og Elin for å komme dypere inn i metodene, materialet og ideene bak prosjektet. Tapt arbeidstid hos barnehagen er dekket med prosjektmidlene i overenskomst med Kristiansand kommune ved Marianne Godtfredsen.

Erfaringene er like gode, og bedre enn i piloten, og alle de involverte finner arbeidet givende og gleder seg til videreføringen. Barna responderer svært positivt på både møtene med Elin og Torstein og musikken og litteraturen de presenterer; de etablerer stort sett raskt rutiner rundt besøkene og viser stor forventning.

Både vår og høst har barnehagene gitt sin evaluering av prosjektet, både med spørsmål om detaljer og med overordnede problemstillinger. Tilbakemeldingen er overveldende positiv – dette er et prosjekt det er behov for. Noen barnehager er også proaktive og har umiddelbart begynt implementering av elementer fra Skapende Barn. Dette korresponderer bra med planen som er lagt for videreføring av prosjektet i barnehagene:

Etter 2,5 måneder med observasjon og deltagelse på workshops leder barnehagelæreren gradvis deler av musikksamlingen. Dette blir gjennomført i samråd med musikkpedagogen hvor barnehagelæreren får veiledning underveis. I praksis betyr dette at den enkelte barnehagelærer skal gjennomføre en sang i musikksamlingen selvstendig etter 2,5 måneder, deretter to sanger selvstendig etter 3 måneder, til hele samlingen gjennomføres selvstendig etter 5 måneder. Det er nødvendig at Torstein, Elin og Anna veileder barnehagelærerne underveis for å optimalisere læringsutbyttet.

Mer informasjon om effekt av prosjektet finnes i vedlagte rapport som oppsummerer følgeforskning fra musikkpedagog Lise Lotte Ågedal.

Her er tilbakemelding fra Sløyden Barnehage, bare én av nesten ubetinget positive evalueringer:

SLØYDEN

EVALUERING AV SKAPENDE BARN

Med Elin Nygård, Torstein Andersen og Anna Berthelsen, vår 2018

1. Hvordan har du/dere som pedagoger opplevd Skapende Barn ?

(I forhold til musikk /litteratur og kunst)

Inspirerende, lærerikt "et eksklusivt tilbud"
Vi har allerede begynt å ta det inn i bruk!

2. Hvordan tror/har merket at barna opplevd Skapende Barn?

(I forhold til musikk /litteratur og kunst)

Forentningsfulle, mestring, gøy, glede, utvikling

3. Har du opplevd utvikling hos et eller flere barn og i så fall på hvilken måte?

(I forhold til musikk /litteratur og kunst)

De "stille" barna har fått mestring og
blir trygge i gruppen.

4. Hvordan har tidspunktet for Skapende Barn varit?

(I forhold til musikk /litteratur og kunst .Tid på dagen /lengde)

Alt perfekt.

5. Hvordan har du/dere opplevd antall barn i gruppa?

Passer antall

6. Hvordan har du/dere opplevd mix jenter /gutter, ferdighet/utvikling, behov

osv. av barn i gruppa? Bg bør "plukke" ut barn
som de ønsker og gi noe ekstra.

7. Hvordan har du/dere opplevd sekvens inne med samlingstund, kreativ stund,

mat, sanse stund og frilek ute iforhold til kunst? Alt veldig bra!

MAGISK

8. Hvordan har du/dere opplevd å ha et tema JORD som gjennomgående

hver gang? Et gjennomgående element og
utforske. Spesielt og se ertene.

10. Noe som kunde ha blitt gjort annerledes?

a. Musikk/litteratur

b. Kunst

11. Noe som har vært spesielt bra?

a. Musikk/litteratur

b. Kunst

12. Total opplevelse av Skapende Barn på en skala fra 1-10 (der 1 er svært dårlig)

10

VI ER MOTIVERT TIL FORTSETTELSE!
BARNEHAGEN

Skapende Barn det år II – høst 18 / vår 19:

Det blir i svært mange av tilbakemeldingene påpekt hvor viktig barnas møte med kompetansen til Torstein, Elin og Anna er, og dette skaper en trygg og rolig ramme rundt aktivitetene.

I lys av tilbakemeldingene ser man nå på å skru metodikken noe til det kommende året. Blant annet er det etterlyst litt mer sammenheng mellom musikk- og litteratureansene og kunstverkstedene. Anna har arbeidet tematisk med elementene som inspirasjon med gruppene – i piloten var dette vann, høsten 2017 luft og våren 2018 jord. Man ser nå for seg at man kan implentere noe fra disse temaene i litteraturutvalget i Torstein og Elins grupper. Som for eksempel en bok med en drage for høsten – hvor Annas tema er ild.

Erfaringene fra pilot og det første året er inspirerende for alle de involverte og gir mersmak i forhold til at prosjektet skal få et godt etterliv. Prosjektets første faser har vært fulgt av en følgeforskning fra musikkpedagog Lise Lotte Ågedal. Følgeforskningen går ut på å undersøke i hvilken grad pedagogen klarer å fortsette med dette arbeidet selvstendig. Hvordan har overføringsverdien av prosjektet vært? Har opplæringen vært tilstrekkelig?

Vi ønsker å videreføre forskningen – som kan være en nøkkel til å skape varighet og soliditet rundt investeringen i Skapende Barn. Forhåpentligvis kan flere kommuner igangsette lignende prosjekt i fremtiden. Ågedal er imidlertid fratrudd sin stilling ved UiA fra våren 2018 – og vi arbeider nå med å finne en med tilsvarende kompetanse til å videreføre arbeidet. Dette blir avklart før prosjektet trer i kraft med nytt år høsten 2018.

Ellers videreføres Skapende Barn som inneværende år – seks grupper hvert halvår av 8 barn i hver gruppe hvor halvparten av barna kan defineres å være fra en risikoutsatt bakgrunn, og resten er tilfeldig valgt. Antallet barn og ansatte bekreftes i evalueringene fra barnehagene å være hensiktsmessige.

Elin og Torstein besøker barnehagene med ett besøk i uken over tre måneder, der et besøk varer fra 30-40 minutter. Etter dette får barna besøke Anne i hennes studio i fire økter på fire timer hver gang.

Veien videre:

I de følgende 3 årene kan opp til 42 barnehager (inkludert piloten) fått del i prosjektet. Det blir i perioden arbeidet aktivt for å se om dette er en modell som kan implementeres direkte i barnehagene, parallelt ser vi på om det finnes alternative modeller som kan sikre barna et kvalitetssikret kreativt og kunstfaglig tilbud.

Fluks og Fakultet for kunsthøgskolen ser frem til å arbeide videre med Skapende Barn, som er et svært givende, nært og kvalitativt prosjekt. Vi håper at prosjektet kan gagne barn i en tidlig fase, både dem som defineres innenfor gruppen risikoutsatte barn, og de øvrige barna som blir inkludert i prosjektet.

Kristiansand kommune og Cultiva har en målsetting om at tilbudet på sikt skal kunne tilbys / gjennomføres 70 barnehager. Det krever at mange motiverte barnehagelærere deltar i prosjektet, samt at opplæringen er god nok til at pedagogene viderefører musikkstudene på en god måte.

Dersom prosjektets gjennomføres over 3 år, vil omtrentlig 36 barnehager motta tilbudet. Dersom det viser seg at opplæringen er tilstrekkelig betyr det at 36 barnehager vil ha et inkluderende musikktiltak ledet av personalet i de respektive barnehagene.

Fra verksted hos Anna Berthelsen

Kristiansand 28.05.18

Inger Margrethe Stoveland

Leder

Fluks – Senter for ung kunst og kultur

CEJ - Skapende barn

Antall

År II: 2018-2019

Utgifter		2 x 6 barnehager, høst og vår, 8 barn pr gruppe	
Lønn / honorar			
Lønn	Torstein Andersen	60 %	438 000
	Elin Nygaard	40 %	292 000
	Fluks - Senter for ung kunst og kultur - prosjektledelse og utvikl.	20 %	125 000
	Følgforskning	10,00 %	82 000
	Fakultet for kunsthøgskolen - ledelse i styringsgruppe med mer		20 000
	Kristiansand kommune, faglig oppfølging, styringsgruppe med mer		20 000
Honorar	Anna Berthelsen - konsept, forb, 2 t pr ws - tot. 48 besøk, seminar bh pedagoger	160 x kr 750	120 000
	Anna Berthelsen - ws m barna: 12 grupper - 4 t x 4 gng pr gr	200 x kr 530	106 000
SUM			1 203 000
Materialer			
Materialer ungene	Annas verksted - 96 barn (12 grupper á 8 barn)	96 x kr 500	48 000
Torstein og Elin - utstyr	Instrumenter, hånd-dukker, trykksaker med mer	2 pers á 12 500	25 000
Barnehagene	div - materiell til barna - 12 barnehager		6 000
SUM			79 000
Reise / Transport			
Transport	Torstein og Elin - ukentlig til reise til barnehager		20 000
Transport	ungene til Anna - Odderøya, buss/ drosje	12 grupper*4 turer	28 800
SUM			48 800
Andre kostnader			
Møtekostnader	Deltakende barnehager, styringsgruppe m m		10 000
ID- kostnader	UiA - adm, prosjektansvarlige + følgforskning	132 %	190 000
Implementering i barnehager	barnehagepersonell - frikjøp til to dagsseminar	12	120 000
Dokumentasjon	Trykk /nettside - blogg, pedagogiske hefter med mer		55 000
Utviklingsmidler	Utviklingsmidler / formidling av prosjektet		50 000
Indeksjustering	ca 2% av totale kostnader i prosjektet		35 116
SUM			460 116
Totale Utgifter			1 790 916
Inntekter			
Cultiva			-1 730 000
UiA og Krs kommune - egenandel	Faglig oppfølging, og ledelse, behandling av nettside med mer		-60 916
SUM Finansiering			-1 790 916
Balanse			0

Merknad: Skapende Barn blir gjennom fire år implementert i opp til 42 barnehager (inkludert pilot)

CEJ - Skapende barn		2017 - 2020	Antall	År I: 2017-2018	År II: 2018-2019	År III: 2019-2020
Utgifter		2 x 6 barnehager, høst og vår, 8 barn pr gruppe				
Lønn / honorar						
Lønn	Torstein Andersen	60 %		438 000	438 000	438 000
	Elin Nygaard	40 %		292 000	292 000	292 000
	Fluks - Senter for ung kunst og kultur - prosjektledelse og utvikl.	20 %		125 000	125 000	125 000
	Følgforskning	10,00 %		82 000	82 000	82 000
	Fakultet for kunsthøgskolen - ledelse i styringsgruppe med mer			20 000	20 000	20 000
	Kristiansand kommune, faglig oppfølging, styringsgruppe med mer			20 000	20 000	20 000
Honorar	Anna Berthelsen - konsept, forb, 2 t pr ws - tot. 48 besøk, seminar bh pedagoger	160 x kr 750		120 000	120 000	120 000
	Anna Berthelsen - ws m barna: 12 grupper - 4 t x 4 gng pr gr	200 x kr 530		106 000	106 000	106 000
SUM				1 203 000	1 203 000	1 203 000
Materialer						
Materialer ungene	Annas verksted - 96 barn (12 grupper á 8 barn)	96 x kr 500		48 000	48 000	48 000
Torstein og Elin - utstyr	Instrumenter, hånd-dukke, trykksaker med mer	2 pers á 12 500		50 000	25 000	25 000
Barnehagene	div - materiell til barna - 12 barnehager			6 000	6 000	6 000
SUM				104 000	79 000	79 000
Reise / Transport						
Transport	Torstein og Elin - ukentlig til reise til barnehager			20 000	20 000	20 000
Transport	ungene til Anna - Odderøya, buss/ drosje	12 grupper*4 turer		28 800	28 800	28 800
SUM				48 800	48 800	48 800
Andre kostnader						
Møtekostnader	Deltakende barnehager, styringsgruppe m m			10 000	10 000	10 000
ID- kostnader	UiA - adm, prosjektansvarlige + følgforskning	132 %		190 000	190 000	190 000
Implementering i barnehager	barnehagepersonell - frikjøp til to dagsseminar	12		120 000	120 000	120 000
Dokumentasjon	Trykk / nettside - blogg, pedagogiske hefter med mer			30 000	55 000	55 000
Utviklingsmidler	Utviklingsmidler / formidling			50 000	50 000	50 000
Indeksjustering	ca 2% av totale kostnader i prosjektet				35 116	70 934
SUM				400 000	460 116	495 934
Totale Utgifter				1 755 800	1 790 916	1 826 734
Inntekter						
Cultiva				-1 700 000	-1 730 000	-1 760 000
UiA og Krs kommune - egenandel	Faglig oppfølging, og ledelse, behandling av nettside med mer			-55 800	-60 916	-66 734
SUM Finansiering				-1 755 800	-1 790 916	-1 826 734
Balanse				0	0	0

Merknad: Skapende Barn blir gjennom fire år implementert i opp til 42 barnehager (inkludert pilot)

Cultiva Ekspress Junior: Skapende Barn År I – 2017/ 2018

ved

Lise Lotte Ågedal

Contents

Pilotprosjekt	3
Metode	3
Resultat	3
Følgforskning	4
Fremdriftsplan for Cultiva	4
Metode	5
Resultater fra følgforskning 2017	6
Evaluering av musikkksamlingene	6
Bedre sosiale ferdigheter	8
Utvalg av barn og assistenter	10
Videreføring av metodikken	10
Evaluering av kunstverkstedet	11
Inspirerende med praktiske tips	12
Bedre sosiale evner	13
Konklusjon resultater 2017	15
Kilder	16

Pilotprosjekt

I Skapende Barn-prosjektet tilbyr kunstpedagoger fra UIA, Torstein Andersen (musikk og litteratur), Elin Nygård (musikk og litteratur) og Anna Berthelsen (visuell kunst), et inkluderende kulturtiltak for barnehagene i Kristiansand kommune. Hensikten er at alle barn skal oppleve tilhørighet og sosialiseres inn i barnegruppa. Dette skal motvirke utenforskap og fremme sosial deltagelse for alle barn generelt, og risikoutsatte barn spesielt.

Risikoutsatte barn er i faresonen for å falle utenfor det sosiale fellesskapet i barnehagen. Dette kan henge sammen med en forsinket/avvikende kognitiv, sosioemosjonell eller språklig utvikling, vanskelige eller uheldige forhold på hjemmebane, eller andre alvorlige helserelaterte tilstander (Jf. Olsen & Traavik, 2010; Levickis et al., 2017).

Dette prosjektet har vært aktivt i 1,5 år og bør videreføres for at flere barnehagebarn skal kunne motta et tilsvarende tilbud. På sikt kan sannsynligvis alle barnehager i Kristiansand kommune jobbe med tilsvarende kulturelle tiltak, men dette krever at vi finner gode løsninger for opplæring og at vi undersøker hvordan kunnskapen kan overføres fra kunstpedagogene til barnehagelærerne i de respektive barnehagene.

I løpet av våren 2017 har seks barnehager (valgt ut i samarbeid med Kristiansand kommune) hatt besøk én gang i uken i en periode på tre måneder. Hver gruppe har bestått av gjennomsnittlig åtte barn per barnehage, hvor i overkant halvparten av barna er risikoutsatte barn. Her har hver enkelt barnehage bidratt med utvelgelsen av barn. Resten av barna er tilfeldig utvalgt, grunnet tanken om at dynamikken i gruppen skal være med å styrke de risikoutsatte barna i fellesskapet i barnehagen.

Metode

Musikkpedagogene Andersen og Nygård utviklet et pedagogisk opplegg med bruk av litteratur, sanger og instrumenter som de gjennomførte i hver gruppe. I dette arbeidet la de vekt på å få til en god gruppedynamikk hvor alle barna skulle delta etter beste evne. Gjennomføringen av hver aktivitet ble således tilpasset hvert enkelt barn ut fra dets ferdigheter og interesser.

Etter endt periode med musikkpedagogene har barna fått delta i et opplegg med kunstner Anna Berthelsen. Barna har besøkt hennes studio på Odderøya i perioden april-mai, hvor de har fått oppleve aktiviteter med visuell kunst. Barna har blitt fraktet med taxi til hennes studio og jobbet med elementet *vann, form og farge*.

Resultat

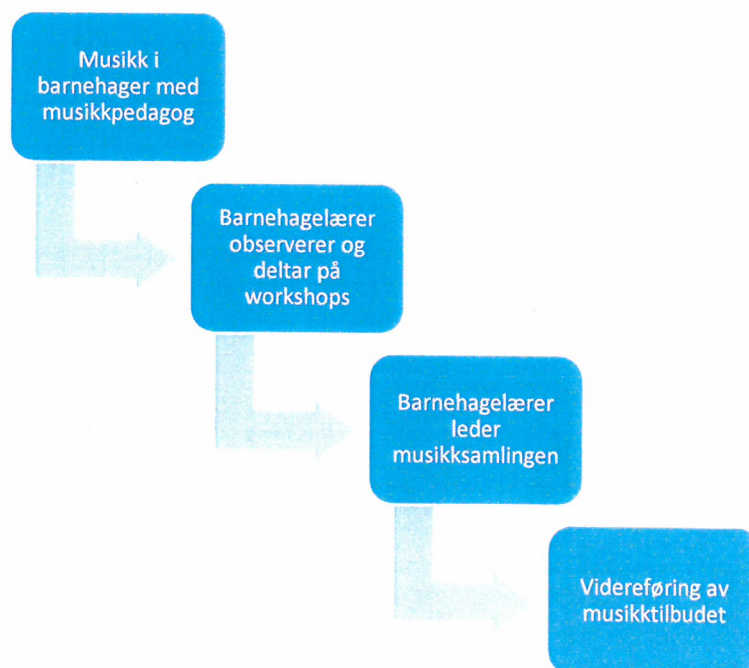
Erfaringene fra pilotundersøkelsen har vært svært gode. En generell oppfatning blant musikkpedagogene, kunstneren og deltagende barnehageansatte, er at det psykososiale klimaet i hver

enkelt barnehagegruppe har blitt styrket som et resultat av deltagelse i studien. Alle barnehagegruppene fikk følge av minst en ansatt fra den respektive barnehagen som barna kjente godt. En erfaring fra pilotstudien er imidlertid at barna bør følges av den samme voksenpersonen hver gang. Det styrker muligheten for et godt samarbeid mellom musikk/kunstpedagogene og de barnehageansatte. Den deltagende barnehageansatte bør også ha en særlig interesse for å delta i studien, og således en særlig interesse for å integrere den praktiske kunnskapen som studien gir. Dersom barnehagen skal ha et utbytte av å følge opplegget for å kunne øke den kunstfaglige innsatsen i egen drift, så bør dette også være noen med pedagogisk og/eller kunstfaglig kompetanse.

Følgforskning

Prosjektet skal videreføres med seks barnehager pr halvår – totalt 12 i løpet av året, fra august 2017 til juni 2018. Erfaringene fra piloten viser som nevnt at det er fordelaktig at utvalgte barnehagepedagoger dedikeres til prosjektet, samt at det bør være faste barnehagepedagoger som følger barna hver gang. Disse bør få frikjøpt tid slik at de kan delta i et todagers seminar og bli godt kjent med metodikk, grunnideer og materialet som brukes i gruppene. Dermed står de bedre rustet til å ta med seg aktiviteter fra *Skapende Barn* videre i sine respektive barnehager til videre oppfølging av nye barn. I de følgende 3 årene kan opp til 42 barnehager (inkludert barnehagene i piloten) få ta del i prosjektet. Det blir i perioden arbeidet aktivt for å se om dette er en modell som kan implementeres direkte i barnehagene, parallelt ser vi på om det finnes alternative modeller som kan sikre barna et kvalitetssikret kreativt og kunstfaglig tilbud.

Fremdriftsplan for Cultiva

Metode

Erfaringene fra piloten viser at innholdet i *Skapende barn* bør utvides når målet er at aktivitetene skal fortsette i barnehagene etter at musikk- og kunstpedagogene avslutter sin praksis her. Ut over deltagelse i musikkstund og kunstneriske aktiviteter på Odderøya ble det derfor arrangert workshops for barnehageansatte. Målet var at dette skulle gi deltagerne praktiske ferdigheter, og en dypere innsikt i gjennomføringen av de ulike aktivitetene. I det følgende spesifiseres både gjennomføringen av musikkstundene, kunstprosjektet og workshops.

Musikkpedagogene Andersen og Nygård gjennomfører musikksamlinger i et halvt år per barnehage. Målet med disse samlingene er å styrke det sosiale samholdet mellom barna i barnehagen. Hyppigheten på besøkene er satt til 1 gang per uke, og musikkpedagogene kan ha musikkstunder i 6 barnehager per uke med en varighet over et halvt år. Deretter besøker barna Berthelsens kunststudio på Odderøya fire ganger i økter av fire timer. På denne tiden skal de få kjennskap til virkemidler og lek innen visuell kunst. I piloten har temaet for disse samlingene vært *vann*.

Målet er at motiverte barnehagelærere deltar på musikksamlingene og verkstedene og at de observerer i samhandling med barna. Hvilke sanger og metoder brukes, hvordan gjennomføres disse, og hvilke teknikker bruker pedagogene for å inkludere alle barna? Barnehagelærerne skal med andre ord lære å gjennomføre musikksamlinger og få ideer til formingsaktiviteter ved deltagelse i kunstverkstedene. Hensikten er at tiltakene skal kunne fortsette i den enkelte barnehage. For at dette skal kunne gjennomføres må hver barnehage forplikte seg til å dedikere to pedagoger til prosjektet. Det betyr at to engasjerte pedagoger fra hver barnehage skal delta på musikksamlingene, kunstverkstedet og på workshops. Disse workshopene vil bli ledet av Andersen, Nygård og Berthelsen hvor målet blir å gå mer i dybden på hvordan de kan jobbe med aktivitetene. Det ligger en ressursorientert filosofi til grunn for studien, hvor hensikten er å fokusere på barnas sterke sider og barnas interesser for å fremme selvtillit og ønske om kunstnerisk og sosial deltagelse (Jf. Rolvsjord, 2008). Hvordan dette gjennomføres i praksis må læres gjennom praktisk utprøving og felles refleksjon.

Etter deltagende observasjon av barn i aktivitet, og deltagelse på workshops, skal barnehagelæreren gradvis kunne lede deler av musikkksamlingen. Dette skal gjennomføres i samråd med musikkpedagogen hvor barnehagelæreren får veiledning underveis.

Følgeforskningen går ut på å undersøke i hvilken grad barnehagepedagogen klarer å fortsette med dette arbeidet selvstendig. Hvordan har overføringsverdien av prosjektet vært? Har opplæringen vært tilstrekkelig? Dette gjelder både videreføring av musikk- og kunstaktiviteter.

Kristiansand kommune og Cultiva har en målsetting om at dette musikktilbudet på sikt skal kunne tilbys / gjennomføres i 70 barnehager. Det krever at mange motiverte barnehagelærere deltar i prosjektet, samt at opplæringen er god nok til at pedagogene viderefører musikkstundene på en god måte. Dersom prosjektets gjennomføres over 3 år, vil omtrentlig 36 barnehager motta tilbudet. Dersom det viser seg at opplæringen er tilstrekkelig betyr det at 36 barnehager vil ha et inkluderende musikktiltak ledet av personalet i de respektive barnehagene. Dette kan videre føre til at færre barn faller utenfor det sosiale fellesskapet i barnehagen (Jf. Alemán et al. 2017).

Resultater fra følgeforskning 2017

I det følgende vil det gis en evaluering av følgeforskningen i 2017. Evalueringen er basert på skriftlige tilbakemeldinger fra involverte musikkpedagoger, kunstneren, samt spørreskjema utfyllt av deltagende barnehagelærere. Musikkksamlingene evalueres først, videre gis det en evaluering av aktivitetene på kunstverkstedet. Det vil tidvis være overlappende informasjon mellom musikk- og kunstverkstedet, hvor informantene har skildret totalopplevelsen av å delta i *Skapende barn*.

Evaluering av musikkksamlingene

Musikkpedagogene fulgte en felles intervensjonsplan for musikktimene, for at strukturen skulle bli gjenkjennbar for alle involverte fra gang til gang. Denne planen bestod av:

- God morgen-sang
- Innlæring av en ny sang eller sanglek
- Aktiviteten «kofferten med det rare i»
- Samspillsaktivitet
- Opplesning fra en bok

- Takk for i dag-sang

Dette oppsettet er satt fordi barn liker repetisjon, da dette sikrer trygghet og forutsigbarhet. Vi får bygd opp et repertoar av sanger, samtidig som det alltid er spenning knyttet til hva som er i kofferten, hvilken bok vi skal lese eller hvilke instrumenter vi skal spille på. Ved gjentakende aktiviteter legges det også til rette for at barnehagelærerne kan videreføre metodikken i sin respektive barnehage.

Pedagogiske mål som ligger til grunn for aktivitetene er forbedring av språk og sosiale ferdigheter, samt å styrke barnas selvtillit ved å gi de en rekke opplevelser av mestring. Barn trener på både ekspressive taleferdigheter og impressive (auditive) språklige ferdigheter når vi synger sammen (Jf. Ågedal, 2016). Gjennom litteraturen utvikles barnas ordforråd og evne til innlevelse og empati, mens samspill-aktivitetene spesielt er rettet mot barnas evne til å samarbeide og skape noe sammen med de andre barna i gruppa (Jf. Tønberg & Hauge, 2008).

Musikksamlingene ble gjennomført med åtte barn per gruppe. Musikkipedagog Nygård mener at dette var et funksjonelt antall, fordi dette gav henne en mulighet til å se hver enkelt barn og følge opp samtlige i gruppa. Alle barna fikk eksempelvis prøvd instrumenter i en samspillsituasjon, noe man sjeldent klarer i en klasse eller samlingsstund med mange barn. Det gikk bort lite tid til at barna måtte vente på hverandre, og det var lite uro i gruppene. Nygård observerte svært deltakende barn med et stort engasjement for det som skjedde i musikksamlingene.

Nygård og Andersen har hatt musikkstunder i barnehagene én gang per uke. Deres opplevelse var at dette fungerte godt med hensyn til aspekter som relasjonsbygging og barnas motivasjon for deltagelse. Musikkstundene hadde en varighet på mellom 35 og 45 minutter, avhengig av barnas initiativ og deltagelse. Det kan kritiseres at musikksamlingene kun ble gjennomført én gang per uke i hver enkelt barnehage. Det er fordi effekt av tiltak gjerne styrkes eller bedres ved hyppig forekomst av tiltaket. Musikkipedagogene i studien mente derimot at det ville være hensiktsmessig å kun møte barna én gang per uke. Å bygge relasjoner tar tid, hvor kontinuitet og varighet er sentralt for barns evne til å kunne knytte trygge bånd til nye voksenpersoner.

Musikkpedagogene fremholder at prosjektet kunne miste noe av effekten dersom de hadde vært inne med høyere frekvens over en kortere periode. Dette handler ikke kun om ønsket om å bygge opp en relasjon over tid, men også om barnas motivasjon for deltagelse. Det er sannsynlig at en ukentlig samling med musikk vil oppleves som spennende for barna, nettopp fordi dette skiller denne dagen fra de andre ukedagene i barnehagen. Erfaringen fra prosjektet viser også at barna gledet seg i mange dager til at musikkpedagogene skulle komme på besøk, og at de var svært engasjert for deltagelse i disse timene. På denne måten får barnehageansatte sett barna i samhandling med høy grad av motivasjon, som gir et gunstig utgangspunkt for videre opplæring og realisering av studiens overføringsverdi. Det er at involverte barnehageansatte skal bli inspirert av det de lærer i prosjektet, slik at hver enkelt barnehage får et kulturelt løft som fortsetter å utvikle seg etter at studien er avsluttet.

Bedre sosiale ferdigheter

Nygård har observert at enkelte barn har gjort store fremskritt i løpet av prosjektperioden. Barna i de følgende skildringene har fått fiktive navn.

Case 1: Anders startet med å sitte med ryggen til gruppa de første to musikkksamlingene. Den tredje gangen satt han hele tiden på fanget til assistenten, og Nygård observerte at det rant en tåre nedover kinnet hans. Fra og med den fjerde samlingen skjedde det derimot en betydelig endring i barnets adferd. Han viste tegn på glede over å være med, virket trygg og deltok aktivt i mange av aktivitetene.

Nygård opplevde at denne forandringen kunne henge sammen med at gruppa hadde det gøy sammen, at musikksamlingen gradvis ble etablert som en del av barnehagens ukerytme. Et annet perspektiv er at metodikken legger til rette for at barna skal oppleve mestring ved at aktivitetene blir tilrettelagt hver enkelt, samt at de blir sett og får skryt av voksenpersonene i gruppa. Dette kan være noe av årsaken til at han gradvis viste større tegn på glede og trygghet i musikkksamlingene.

Case 2: Ali har vokst opp i en virkelighet svært fremmed fra det samfunnet norske barn vokser opp i. Ali levde lenge på flukt og vokste opp med matmangel, dårlig hygiene, ingen sanitære forhold, ingen leker, og en hverdag uten faste rammer og regler. De ansatte i barnehagen forteller at overgangen til vårt samfunn var stor for den lille gutten. De observerte eksempelvis at han gikk på do ute i lekegården og at han forsøkte å gjemme unna mat og leker som han fant i barnehagen. Det viste seg imidlertid at gutten gradvis begynte å innordne seg de reglene som gjaldt i barnehagen, og at han gradvis fikk en god utvikling når det kom til sosialt samvær med jevnaldrende barn. Pedagogene som har fulgt han i barnehagen er svært begeistret over hvordan barnet har mestret å følge resten av gruppa i musikkstundene. Han har mestret å delta i en samspillsituasjon hvor han må følge musikkpedagogens instruksjoner, vente på tur og spille sammen med andre barn.

Deltagende barnehagelærere har observert at enkelte barn har utviklet seg sosialt i løpet av prosjektperioden. I spørreskjemaene gir de følgende tilbakemeldinger:

- «Vi observerer at barna våger å stå frem og at de synger for de andre. De våger å ta mer plass i gruppa. En av de begynner å synges på sangene vi har lært, så stemmer de andre i. Barna forteller om det vi gjorde hos Anna. Helt klart synes barna det har vært gøy. Vi voksne også».
- «En gutt smiler mer enn før».
- «En gutt tar større plass i gruppen nå enn han gjorde i tiden før prosjektet».
- «Jeg har sett barn som er stolte når de tørr å komme frem i samling».
- «De har stor mestringsopplevelse når de får det til».
- «Mange synger på sangene i alle mulige sammenhenger».
- «Ja, noen av de mer sjenerte har blomstret opp og turt å delta mer. «Rabbagastene» har hatt nytte av å vente på tur».

Det generelle inntrykket er at deltagelse i musikk- og kunsttilbudet har vært positivt for gruppedynamikken. Når «mange synger på sangene i alle mulige sammenhenger» vil de fortsette å utvikle sitt ekspressive talespråk også utenfor musikkksamlingene (Jf. Ågedal, 2016). Denne aktiviteten indikerer også at barna forbinder musikkksamlingene med noe positivt ettersom de fortsetter med aktivitetene også i andre utenommusikalske sammenhenger.

Utvalg av barn og assistenter

Musikkpedagogene har bevisst valgt å ikke kjenne til bakgrunnen til barna i prosjektet. De har derfor ingen kjennskap til eventuelle utfordringer eller problemer som barna skulle ha. Dette har musikkpedagogene opplevd som en stor fordel, da alle barna har startet med blanke ark og blitt møtt med de samme forventningene. Barna har fått muligheten til å bli sett som den de er der og da, og musikkpedagogene har hatt fokus på det de mestrer og får til. Nygård understreker imidlertid at enkelte gruppesammensetninger har vært uheldige, og at hver enkelt barnehage i fremtiden bør tenke grundig gjennom hvilke barn som settes sammen i grupper. I noen barnehager har gutter med høyt aktivitetsbehov blitt prioritert til deltagelse i studien. Dette gjør selvsagt noe med gruppedynamikken. Ei stille, innadvendt jente som trenger å øve på å tørre og ta ordet, vil ganske fort «forsvinne» under slike omstendigheter. Behov, gruppesammensetning og gode rollemodeller er sentrale stikkord her. Vi skal ikke drive med adferdsterapi eller spesialpedagogikk. Det store målet er å se barn som ikke blir sett nok. Det er disse barna vi ønsker å nå, og barnehagene må gjøre et gjennomtenkt utvalg i forhold til dette.

I alle barnehagene har det deltatt minst én assistent. Det har vært nødvendig for å trygge barna og for å gi musikkpedagogene ro til å gjennomføre samlingene. I tillegg har Nygård og Andersen observert at barnehagelærerne inspireres av det pedagogiske opplegget i *Skapende barn*, og at de viderefører noen av sangene og aktivitetene til avdelingene. Dette er en av studiens mest sentrale mål; at barnehagene får et kulturelt løft som fortsetter etter at tiltaket fra vår side avsluttes. Det betyr mye *hvilken* voksen barnehagene sender med i samlingene. Det er viktig at denne personen involverer seg og tar del i aktivitetene.

Videreføring av metodikken

Involverte barnehagelærere deltok på workshops med Andersen og Nygård for å lære mer om gjennomføringen av musikkaktivitetene. Etter kursets slutt skulle de svare på om de ville videreføre deler av det pedagogiske opplegget i barnehagen etter prosjektet ble avsluttet. Samtlige hadde et ønske om dette og skrev at; «metodene som brukes i musikken er gode for å fange barnas interesse. Dette vil jeg bruke videre». «Jeg har lært nye sanger som jeg vil bruke. Også det vi lagde med Anna var inspirerende, og motiverte for å gjøre det med barn».

«Vi skal ha fellessamlinga oss to før vi blir enda tryggere, før vi skal ut og inspirere andre avdelinger». «Jeg er inspirert.» «Gøy å lære nye sanger som jeg ser at barna liker».

Deltagerne gir uttrykk for at de har fått et større metoderepertoar som et resultat av deltagelse i *Skapende barn*. Prosjektet har bidratt til at de har lært nye konkrete aktiviteter og bruken av disse i barnehager.

Ettersom deltagerne understreker at prosjektet har gitt de nye ideer, inspirasjon og faglig påfyll, vil det sannsynligvis være fordelaktig om deltagerne på sikt blir fulgt opp med nytt faglig innhold (nye aktiviteter) for å holde motivasjonen og skapergleden oppe. Dette kan for eksempel gjennomføres ved et par kurs per kalenderår, og/eller veiledning i den enkelte barnehage av ledere fra «skapende barn»-prosjektet.

Enkelte gir uttrykk for at det er fordelaktig å være flere på samme arbeidsplass som får opplæring i bruk av estetiske fag med og for barn. På den måten kan man hjelpe hverandre til å bli gode, og være hverandres veiledere innad i kollegiet. Dette indikerer at det bør være minst to deltagere per barnehage for at prosjektet skal kunne videreføres på en best mulig måte.

Evaluering av kunstverkstedet

Kunstner og designer Anna Berthelsen samlet barn fra 6 barnehager til sitt kunstverksted på Odderøya. Barna var mellom 3-5 år og det var 7 til 9 barn per gruppe. Totalt 6 deltagende barnehager som hver har møtt 4 ganger, og hver samling hadde en varighet på 4 klokke timer. Berthelsen synes at det var ideelt med 7-8 barn i forhold til lokalet og med hensyn til å kunne se, bli kjent med og følge opp hver og en.

Det deltok 2-3 voksne fra hver barnehage, hvor noen barnehager hadde faste ansatte som kom hver gang mens andre sendte forskjellige ansatte til hver samling. Berthelsen mener at det var desidert best når samme pedagoger kom hver gang. Det skapte trygghet for både barna, og skapte et godt samarbeidsklima mellom aktivitetsleder og barnehageansatte. Det ble med

andre ord mer ro og stabilitet i de gruppene som hadde faste lærere/assistenter fra barnehagen. Et annet perspektiv er overføringsverdien av dette prosjektet til barnehagens øvrige virke. Dersom vi ønsker at dette prosjektet skal føre til at barnehagene tar i bruk estetiske fag i større grad bør de samme ansatte følge barna til aktivitetene hver gang. Endringene i barnehagemiljøet starter med de ansatte, og opplæring over tid er nødvendig for å gi de ansatte det metodiske verktøyet de trenger for å kunne igangsette gode kunstneriske prosesser. Isolert sett, for barnas utvikling i denne prosjektperioden, er det også svært fordelaktig at de samme voksenpersonene følger barna til aktivitetene. På den måten får vedkommende mulighet til å se endringer hos barna, tilpasse aktivitetene til barnas individuelle behov og fange opp barnas utvikling.

Berthelsen valgte å arbeide med ett tema, og valgte elementet *vann* som gjenspeilet seg i alle aktivitetene. Hun legger vekt på at kunstmaterialet skal ha god kvalitet og er opptatt av gjenbruksmateriell. Hun valgte også å bruke mange andre sanselige materialer som salt, sand, bjerkeklosser, kongler, skjell, bark, tekstil og såpebobler. Barn og voksne skulle fordype seg i forskjellige kunstuttrykk, lære mer om form og farge, samt arbeide selvstendig og i team. De arbeidet ut fra grunnfargene gul, rød og blå slik at barna fikk lære om fargeblanding. Gruppene har også arbeidet med grunnformer som sirkel, rektangel, og blad/fisk-form. Målet var å legge opp til noen gjentakende faste innslag/pauser som skulle skape en trygghet og stabilitet for barna.

Inspirerende med praktiske tips

Berthelsen har fått utelukkende positive tilbakemeldinger fra ansatte i ulike barnehager på nye material- og teknikk-tips. Hun har også fått tilbakemeldinger som viser at barnehagelærerne sitter igjen med nye ideer og fremgangsmåter de kan bruke i barnehagen.

Berthelsen utformet spørreskjemaer som hun delte ut til deltagende barnehagelærere i siste samling. Svarene som pedagogene gav viser at samtlige hadde en svært positiv opplevelse av å delta i prosjektet, hvor uttrykk som «utrolig inspirerende» og «dette vil jeg jobbe videre med i barnehagen» går igjen. Pedagogene som deltok i prosjektet skulle blant annet svare på hva de syntes om prosjektet *Skapende barn*. I likhet med samtlige andre respondenter var den

følgende pedagogen også takknemlig over å få delta, og vedkommende skrev: «Veldig bra! Veldig inspirerende!! Lærerikt, spennende – sitter igjen med nye ideer og skaperglede sammen med barna». Muligheten til å lære seg nye måter å jobbe med kunstelementer på sammen med barn er unikt for nettopp denne studien. Her får utvalgte pedagoger mulighet til å lære seg ny metodikk samtidig som barna de jobber med får erfare de samme aktivitetene. Det er sannsynlig at dette danner et godt utgangspunkt for en videreføring av kulturløftet i de respektive barnehagene.

Bedre sosiale evner

Berthelsen har også kun fått positive tilbakemeldinger på barnas opplevelse av å delta i prosjektet *Skapende barn*. Følgende utsagn viser til barnehagelærernes opplevelse av barnas engasjement. En informant skriver: «De elsker det. De snakker mye om det til hverandre og de andre.» Opplevelsen av å ha noe å se frem til hver uke går igjen blant tilbakemeldingene;

- «De har gledet seg, blitt veldig sett og møtt der dem er».
- «Gøy. De snakker om det, og spør når vi skal igjen».
- «Det har vært en flott opplevelse for barna. De har gledet seg og følt seg spesielle».
- «Stor glede for hver gang vi skulle ta turen til Anna. Opplevelsene sitter igjen i barna».

Det blir også rapportert om at enkelte barn har endret seg positivt i prosjektperioden med hensyn til sosial trygghet. Disse barna viste i løpet av testperioden at de gradvis ble tryggere på de andre barna i gruppa, og at de våget å ta ordet oftere enn tidligere og ytre selvstendige ønsker. Et tospråklig barn som tidligere hadde snakket minimalt med andre norske barn og voksne viste et vesentlig større språklig initiativ i løpet av prosjektperioden.

At barna har fått en bedre evne til å konsentrere seg over tid blir også trukket frem i tilbakemeldingene. Barnehagelærerne skriver at de kan se en positiv endring i barnas adferd med hensyn til at; «de kan sitte lenge og male. De er konsentrerte». En annen informant skriver at; «noen har blitt mer utholdende. Barn med konsentrasjonsvansker har vi sett har en stor evne til konsentrasjon her». Det er sannsynlig at denne barnehagelæreren opplever at barna med konsentrasjonsvansker viser en evne til å konsentrere seg over tid når de jobber med kunstaktiviteter hos Berthelsen eller musikkaktiviteter hos Andersen eller Nygård. Dette viser igjen til verdien av å bruke estetiske fag i arbeid med risikoutsatte barn, da mange

opplever at slike aktiviteter kan virke samlende på barnas oppmerksomhet og styrke evnen til å konsentrere seg over tid, - noe som er selve grunnlaget for all læring.

Berthelsen ønsket å legge til rette for at alle barn skulle ha god tid til å utføre alle aktivitetene på kunstverkstedet. Dette har hun fått positive tilbakemeldinger på. I spørreskjemaet skulle deltagerne svare på hva de mente om tidsbruken med oppmøte kl 09.30 og hjemreise kl 13. Alle stilte seg positive til dette, hvor en respondent skrev; «Veldig bra! Fantastisk å kunne bruke god tid på alle aktivitetene».

Samtlige barnehagepedagoger var fornøyd med gruppestørrelsen og gav uttrykk for at det var godt med små grupper; «Fint å være liten gruppe. Bedre tid til å følge opp». På den annen side vil små grupper føre til at færre får delta og at flere blir igjen i barnehagen uten et tilsvarende tilbud. Om dette skriver en av respondentene at: «Bra her, men sårbart for dem som er igjen i barnehagen». Tilbakemeldingene indikerer at utvelgelse av enkeltbarn kan være noe uheldig, da det kan skape en følelse av utenforskap hos de barna som er igjen i barnehagen og som ikke mottar tilbudet. Målet med prosjektet var å motvirke utenforskap for risikoutsatte barn. For å imøtekomme disse barnas behov for oppmerksomhet og trygghet ble det dannet små grupper. Dette kan ha gått på bekostning av de barna som ikke fikk delta i prosjektet. Det vil derfor være nødvendig for videreføringen av et slikt prosjekt at alle barn på avdelingen får delta i prosjektet, uavhengig av funksjonsnivå, sosiokulturell bakgrunn eller sosiale ferdigheter. Dette for å motvirke utenforskap for samtlige barn i den aktuelle barnegruppa. Det ble også trukket frem at store grupper kan være fint om barna ikke krever så mye voksenstøtte for å utføre oppgavene. På den annen side vil risikoutsatte barn normalt ha et større behov for voksenstøtte og dermed bør gruppene være små dersom en barnehage i all hovedsak tar med seg barn med ulike utfordringer. «Vi valgte jo noen barn med ekstra utfordringer og sånn sett var det kanskje litt mange. Eventuelt skulle vi valgt annerledes».

Svarene indikerer at enkelte barnehagelærere ikke hadde fått god nok informasjon om prosjektets målsetting før studien ble igangsatt. Dette viser seg ved at en av informantene uttaler at; «vi har snakket om at neste gang vil vi ikke ha med barn som må ha en voksen på seg hele tiden. Da ble det litt knapt med voksne». Da målsettingen er å inkludere risikoutsatte

barn i det sosiale felleskapet med andre barn, må ikke barn som trenger tydelig voksenstøtte ekskluderes fra prosjektet. Dette vil virke mot sin hensikt.

Avslutningsvis skulle barnehagelærerne svare på om det var noe de syntes hadde vært spesielt bra, om det var noe spesielt ved aktivitetene eller metodikken de ville trekke frem. Det er interessant å se hvor mye glede de ansatte har hatt av å delta i prosjektet. «Det hele har føltes som en spesiell og givende pause i hverdagen». Kompetansen til kunstneren og musikkpedagogene trekkes også frem som sentralt for læringsutbyttet til både barn og barnehagelærere. Det som har vært spesielt bra med prosjektet er «din [Berthelsens] innlevelse», «Anna og Torstein med deres kompetanse», «god tid, ro, vi har følt oss velkomne og sett.»

Konklusjon resultater 2017

Pedagoger fra involverte barnehager gir en generell positiv tilbakemelding på deltagelse i studien som indikerer at barna i prosjektet har oppdaget gleden over å synge, spille, tegne, male og forme. Pedagogene har observert at enkelte risikoutsatte barn bedret evnen til å konsentrere seg over tid, samt at barna har fått en større bevissthet om hvordan de kan ta egne kunstneriske valg i løpet av prosessen. Det blir også rapportert om styrkede sosiale ferdigheter hos flere barn, som igjen bidrar til en bedre gruppedynamikk. Dette innebærer at barna har blitt flinkere til å vente på hverandre, samt at de i større grad våger å ta sin plass i gruppa ved å komme med egne verbale og musikalske initiativ.

Flere barnehagelærere trekker frem at barna synger på sangene de har lært i «alle sammenhenger». Dette kan virke inn positivt på barnas språkproduksjon, samholdet i gruppa og barnas lek. Vår visjon er å gi et godt nok tilbud til barnehagene i Kristiansand som innebærer at de ansatte får sett bruk av estetiske fag som musikk og forming i praksis, og at de kan videreføre deler av denne praksisen videre på egen hånd. Dette fordrer at utvalgte personer deltar både på samlingene ledet av «Skapende barn» i barnehagene, og at de samme personene deltar på kursene i ettertid. Dette vil samlet kunne gi den kompetansen som var målet for undersøkelsen. Det er viktig at disse utvalgte barnehagepedagogene følger samtlige

samlinger og således dedikeres til å lære aktivitetene vi jobber med. På denne måten legger vi til rette for et varig kulturløft i de respektive barnehagene.

Kilder

Alemán, X., Duryea, S., Guerra, N. G., McEwan, P. J., Muñoz, R., Stampini, M. & Williamson, A. A. (2017). The Effects of Musikal Training on Child Development: a Randomized Trial of El Sistema in Venezuela. *Prevention Science*, 2017: 18(7): 865-878.

Levickis, P., Sciberas, E., McKean, C., Conway, C., Pezic, A., Mensah, F. K., Bavin, E.L., Bretherton, L., Eadie, P., Prior, M. & Reilly, S. (2017). Language and social-emotional and behavioural wellbeing from 4 to 7 years: a community-based study. *European child & adolescent psychiatry*, 15.

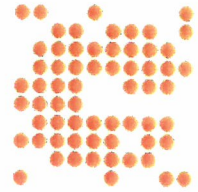
Olsen, M. I. & Traavik, K. M. (2010). *Resiliens i skolen. Om hvordan skolen kan bidra til livsmestring for sårbare barn og unge*. Bergen: Fagbokforlaget.

Rolvjord, R. (2008). En ressursorientert musikkterapi. I: *Perspektiver på musikk og helse, 30 år med norsk musikkterapi*. G. Trondalen & E. Ruud. Oslo: NMH-publikasjoner 2008:3.

Tønsberg, G. H. & Hauge, T. S. (2008). Musikalsk improvisasjon, samspill, kommunikasjon og språk. I: *Perspektiver på musikk og helse, 30 år med norsk musikkterapi*. G. Trondalen & E. Ruud. Oslo: NMH-publikasjoner 2008:3.

Ågedal, L. L. (2016). *Bedre uttale for barn etter musikkterapi med spesialtilpasset sang. En randomisert kontrollert pilotstudie*. Oslo: NMH-publikasjoner 2016:6.

Dato: 28. mai 2018
Saksnummer: 32/18
Arkivkode:
Til: Styret
Møtedato: 11. juni 2018
Saksbehandler: Erling Valvik

Møteplan Cultiva, høst 2018 og vår 2019

Styremøtet i juni og desember er planlagt samme dag som rådsmøte.

Forslag til møteplan:

For høsten 2018:

Styremøte	mandag 10.september	kl. 11:00 – 14:30
Styremøte	mandag 22. oktober	kl. 11:00 – 14:30
Styremøte	mandag 10. desember	kl. 11:00 – 14:00
Rådsmøte	mandag 10. desember	kl. 14:00 – 15:00

For våren 2019:

Styremøte	mandag 11.februar	kl. 11:00 – 14:30
Styresamling/studietur	mandag 8 - onsdag10. april	
Styremøte	mandag 6. mai	kl. 11:00 – 14:30
Styremøte	mandag 17. juni.	kl. 11:00 – 14:00
Rådsmøte	mandag 17.juni	kl. 14:00 – 15:00

Erling Valvik
Administrerende direktør